БІБЛІОТЕКА — АРХІВ
МИХАЙЛА ПЕЖАНСЬКОГО

Нові Знадоби
Номенклятури і Термінольоґії
ПРИРОДОПИСНОЇ , НАРОДНОЇ
збирані між людом.
подав Іван Верхратский

Львів, 1908.

1/2

Start on this page

БІБЛІОТЕКА — АРХІВ
МИХАЙЛА ПЕЖАНСЬКОГО

НОВІ ЗНАДОБИ

НОМЕНКЛЯТУРИ І ТЕРМІНОЛЬОҐІЇ

ПРИРОДОПИСНОЇ, НАРОДНОЇ

збирані між людом.

подав

ІВАН ВЕРХРАТСКИЙ.

1+84+1 43 л.

Перші знадоби номенклятури і термінольоґії природописної, народньої видав я під наголовком: „Початки до уложеня номенклятури і термінольоґії природописної, народньої“ в шести випусках, іменно I. в 1864. р., II. 1869., III. 1869., IV. 1872., V. 1872. і VI. 1879.

Перших пять випусків вийшло окремими виданями, шестий випуск есть властиво перепечатком з „Правди“ 1878. р. В тім випуску напечатано знадоби номенклятури виключно лише до ботанічної части.

Від того часу т. е. від р. 1879. мав я нагоду бувати в многих місцевинах нашого краю, де призбирав численні нові терміни між людом. Тії нові знадоби тут оголошую. Мали они вийти в Збірнику природописної секциї ще р. 1906., однакож тяжка хороба зупинила мене тогдї в праці. Доперва р. 1908. я можу той Збірник видати.

Поміщені тут не лишень невипечатані ще знадоби ботанїчні і термінольоґічні р. 1878., але також і всякі другі ново списані. При поодиноких виразах поміщено в скобках місцевиня, в яких подані назви уживають ся. Приміти місцевого говора заховані точно пр. Заяць, Заяц, Кожан, Кожея, Котета, Веверица, Кертиця, Вівчерик, Волосенка, Рибец, Гугурец, Ґотица, Воловое вочко, Волове воко, Бичєй око, Чейка, Ящерка водена, ещур, підлітают і пр. Місто є, в котре в вимові у многих галицких говорах переходить и (пр. Круглянке, Скакульке), писано для одностайности скрізь и, ото-ж Круглянки, Скакульки.

Назви повторювані лиш декуда, іменно рідші. Слова дву- або більше складні без знаку вагольосного поміщені звичайно на послідку. Акцентують ся завсїгди на передпослїднім складі. Походять они в околиць Замішанців (Близеньки, Опарівки, Ріпника, Чорнорік і пр.), Лемків і Угорщини західнопівнічної (Лемацкої). Иноді оказують терміни галицких Лемків і угорских Лемаків вплив словацкий.

Декуди зазначено у сущників рід, а також рідник числа поєдинчого і іменяк числа многого. В збірнику фільольоґічнім було би се зовсім одвітним, але в збірнику природописнім оно таки трохи разить. Коли одначеж з'уважимо, що у тих місцевих виразів рід буває иноді инший, ніж в граматиці у тих же або подібних слів загально уживаних, а також і усїчені падежи тих виразів утворені в спосіб властивий, то, думаю, тое відступлене від звичайно принятого способу може простити ся.

Наша людова номенклятура і термінольоґія природописна есть дуже богата. А — як то згадано вже в VI. випуску на стор. 6. — хоть і не всї назви подані пригодні для наукової іменовнї і виразнї — то близший розсмотр наших термінів есть дуже важний і указує нам спосіб, як наш люд формує назви і як належить нам в науці нові творити вирази. До того людові назви великої ваги і для фільольоґії.

То-ж складаємо наш збірник в надією, що він принесе правдивий пожиток для рідного язика а іменно для рускої номенклятури і термінольоґії природописної.

Ві Львові 5. мая 1908.

Іван Верхратский.

Скороченя місцевин.

Б. = Бібрка
Баб. = Бабин
Бар. = Барич
Бат. = Батячі
Б. в. = Березовиця велика
Б. м. = Березовиця мала
Бела. = Белзець
Бер. = Бережанщина
Берес. = Берест (Лемківщина)
Бистр. = Бистриця коло Кут
Бли. = Близенька
Боб. = Бобятин
Бог. = Богородчани
Бол. = Болехів
Бон. = Бонарівка
Бор. = Боретин
Бон. = Боянець
Брк. = Борки
Бри. = Борина
Брод. = Бродщина
Бру. = Бруховичі
Брщ. = Борщевичі
Бс. = Борислав
Бу. = Бутин
Буд. = Будилів
Бус. = Буськ
Буч. = Бучач
В. = Вуйковичі
Ва. = Ваньовичі
Ван. = Ванївка
Вер. = Вербіж
Верб. = Вербиця
Верхоб. = Верхобуж
Верхр. = Верхрата
Виб. = Вибудів
Виш. = Вишенька мала коло Малатина.
Від. = Віднвів
Вільг. = Вільгівок
В. м. = Вільки мазовецкі
Во. = Ворохта
Вовч. = Вовчинец
Вой. = Войнилів
Вол. = Волосянка
Вор. = Ворона коло Отинії
Вз. = Вузна в Радомисчинї
Вч. = Вовче
Г. = Голе
Г. н. = Гаї нижні
Гарб. = Гарбузів коло Залозець
Гі. = Гійче
Гл. = Глїбока
Глип. = Глипяни
Глинов. = Глиновичі
Глиньс. = Гляньско
Гн. = Гнатковичі
Город. = Городище коло Радомисля в Киевскій губернії

Гра. = Грабова
Гру. = Грушатичі
Гр. = Гряда коло Львова
Гу. = Гумниска
Д. = Доброгостів
Дал. = Далява
Дев. = Девятер
Ден. = Денисів
Дер. = Деревляни
Дерев. = Деревня
Дід. = Дідилів
Дм. = Дмитре коло Львова
До. = Добромиль
Добрує. = Добруєни
Дов. = Довге
Дом. = Доматоричи
Др. = Дора
Дрог. = Дрогобич
Дуб. = Дубковичі
Дун. = Дунковички
Ж. = Жабє
Жад. = Жадова
Желд. = Желдець коло Жовкви
Жид. = Жидачів
Жовк. = Жовква
Жур. = Журавно
Заб. = Заболотів
Зак. = Закомар
Зам. = Заміхів
Замч. = Замочок
Зар. = Заріче коло Делятина
К. = Кізлів
Кам. вол. = Камінка волоска
Кам. л. = Камінка лісна
К. н. = Камінка нова
Кам. стр. = Камінка струмілова
Кар. = Карів коло Угнова
Кв. = Кавско
Кере. = Керниця коло Городка
Кіц. = Кіцмань
Клі. = Кліводин

Км. = Кимполуига
Кол. = Колодіївка коло Станиславова
Колом. = Коломийщина
Ком. = Комарно
Кор. = Коростенька
Кос. = Косів в Гуцульщині
Кос. на Оп. = Косів на Опілю
Кп. = Купичволя
Кре. = Крехів
Кроп. або Кроп. ст. = Кропивник старий
Крп. = Кропивище коло Ісписа, повіт Коломийский
Кре. = Красне коло Калуша
Кру. = Крушільниця
Ку. = Курники
Кун. = Кунин
Кус. = Кусениці
Л. = Лавочне
Ласк. = Ласківці коло Теребовлі
Лбл. = Любеля
Льв. = Львів, Львівщина
Лем. = Лемківщина
Либ. = Либогора
Лі. = Лівці
Л.-Кул. = Любича Кулинці
Л. К. = Любича Князі
Лоб. = Лобізва
Л. я. = Лужок ярний
Лук. н. = Лукавиця нижна
Лях. = Ляхівці коло Богородчан
Ляхв. = Ляхова коло Радомисля в Киевщині
М. = Мацьковичі
Мал. = Малковичі
Мач. = Мачишин
Мах. = Махнівці
Мац. = Маційова (Лемківщина)
М. в. = Мости велькі

Мед. = Медина
Меж. = Межигірці коло Галича
Мерв. = Мервичі
Мик. = Микитинці коло Станиславова
Микол. = Миколаїв в Золочівщині
Мил. = Милятин старий
Мк. = Микуличин
Н. = Надвірна
Не. = Негребка
Ніж. = Ніжнів долішний
Нань. = Наньковичі
Обор. = Оборошин
Ож. = Ожидів
О. = Олесько
Ол. = Олеша
Оп. = Опарівка
Опр. = Опорец
Орв. = Орів
Оріх. = Оріхівці
Острв. або Ост. = Островец
Острвк. = Острівчик
Остр. = Острів
Пдга. = Підгайці
Пдл. = Підлисе
Пдлт. = Підлюте
Перв. = Первятичі
Пер. = Перегинько
Персм. = Перемишчина
Перемш. = Перемишляни
Печ. = Печеніжин
Пик. = Никуловичі
Під. = Підволочиска
Підг. = Підгорідці
Підл. = Підлуже
П. = Піски коло Судової Вишні
Пл. = Плаве
Плв. в. = Плавча велика
Плч. = Полянчик
Пін. д. = Пінів долішний

Піс. = Пісочна
Піт. = Пітелич
Пн. = Пнівє коло Надвірної
Пол. = Полянчик
Прп. = Пристань
Рад. = Радимно
Радом. = Радомисль в Київскій губернії
Радр. = Радруж на захід від Рави
Рак. = Раків коло Долини
РБ. = Рус Бовн
Рек. = Реклинец
Рж. = Ражнів
Рзг. = Розгадів
Рздл. = Розділ
Рнб. = Рибник
Рі. = Ріпник
Ріп. = Ріпнів
РМ. = Руска Молдавиця
Роз. = Розваж
Р. = Розгірче
Роздж. = Розджалів
Розтк. = Розтока
Руд. = Рудники
С. б. = Сілец белзский
С. Бенк. = Сілец Беньків
С. в. = Синевідско вижне
Св. = Суха Воля коло Бродів
Св. = Сянтов
Себ. = Себечів
Сел. = Селиска
Сем. = Семеґенів
Семак. = Семаківці
Семер. = Семерівка коло Яворова
Скв. н. = Скварова нова
Семк. = Семковичі
Скл. = Сколе
Ско. = Скоморохи
Скол. = Сколошів

См. = Смільна
С. = Соколя
Сл. = Славско
Слав. = Славутин
Сн. = Снятин
С. н. = Синевідско нижне
Сок. = Сокальщина
Соп. = Сопіт
Сор. = Соровиця коло Сянока
Сос. = Сосниця
Спас. = Спасів
Ср. = Сороцко
Ст. м. = Старе Місто
С. С. або Ст. с. = Стара Сіль
Став. = Ставчани
Стан. = Станиславівщина, коло Станиславова
Стац. = Стацева
Стар. = Старява
Стеб. = Стебник
Стїб. = Стїбно
Ст. н. = Стинава нижна
Стор. = Стороннбаба
Стр. = Стрий, Стрийщина
Стра. = Страшевичі
Стрв. = Старівня (Старуня)
Стрі. = Стрілиска
Стру. = Струтин
Струс. = Струсів
Стрч. = Страч
Т. = Туре
Тарт. = Тартаків
Терн. = Тернопільщина
Тил. = Тилич (Лемк.)
Тпр. = Топорівці
Тись. = Тисьмениця
Тисьм. = Тисьменичани
Туж. = Тужилів
Тор. = Торки
Трг. = Торговиця
Торч. = Торчмановичі
Тур. = Турика
Тх. = Тухля
Тухк. = Тухолька
У. = Угнів
Угр. (гор.) = Угринів (горішний)
Укр. = Українське
Ул. = Уличко
УР. = Угорскоруске (Східнопівнічна Угорщина, Лишаки)
УР*. = Західнопівнічна Угорщина (Лемаччина)
Ус. = Усте попрутске
Уст. = Устянова
Ф. = Ферштин (Фульштин)
Фіть. = Фітьків коло Надвірної
Х. = Хащованя
Хильч. = Хильчичі
Хит. = Хитар
Хот. = Хотинец
Хреп. = Хрепів
Хт. = Хотінь коло Калуша
Ч. = Чернихів
Чор. = Чорнорікн
Чх. = Чехи
Шол. = Шоломия
Ціш. = Цішки
Я. = Яструбичі коло Сокаля
Яб. = Яблониця
Яв. = Яворів
Яз. = Язів
Ям. = Ямниця
Ямл. = Ямелниця коло Стрия
Ярич. = Яричів
Яс. = Ясень коло Перегиньска
Єв. = Єворів
Євір. = Євірник
Єр. В. = Єрмановска Воля

а) до номенклятури тернольоґічної.

Arvicola. Wühlmaus. Feldmaus. **Точка** (Лем.) — **Повх** (Бор. Лем. УР*.) — **Пільх** (Дун.).

Canis familiaris L. Haushund. ♀ **Суля** (Лем.) — **Сулька** (Лем.).

Canis lupus L. Wolf. **Дрібнáк** (Во. що берé вівції або дріб) — **Флуд** (Во. УР. я убúв одного флýда або дрібнака́). — **Зúбляк** (коло Пер. а зúбляки би та вбúли!).

Canis vulpes L. Fuchs. **Лисúця** (УР.) — **Лúшка** (УР.) — **Змийка** (Жур. лис є чóрним кінцéм кúти, трóхи мéнший від звичáйного, та глáдшу і крáсшу серсть мáє).

Cavia cobaya Schreb. gemeines Meerschweinchen. **Свиня́ мóрска** (Дун.) — **Морска свинка** (Кор.) — **Морске паця** (Кор.) — **Морске пацятко** (Кор.) — **Морске паця** (Лем.) — **Морща** (Лем.) — **Морщак** (Лем.) — **Нирске паця** (Лем.) — **Нирский кріль** (Лем.) — **Мурчок** (УР*.).

Cervus capreolus L. Reh. **Серна́**. ♂ **Сéрнул** (УР.) — молоді: **Серннча́та** (УР.) — ♂ **Шýрень** (УР*.).

Cricetus frumentarius Pall. Hamster. **Хавлúк** (Стац.) — **Хомлéк** (ВМ.) — **Гóрчек** (УР.) — **Гúрчик** (УР.).

Equus caballus L. Pferd. ♂ **Жеребéць** (Оп. Вав. Рíп.) — **Воря́к** (УР.) — **Вайчак** (УР*. словацке vajciak). — ♀ **Жеребиця** (Оп.) — молоде: **Жеребя** (Оп.) — **Лошýк** (УР.).

Erinaceus europaeus L. gemeiner Igel. **Ярúч** (Сл. ярича́ трéба рíзати в воді; скíру здойме ся і все стóпит; смáлец берýт на кúлу (Bruch) і дúхавицю). — **Ярúч пéсїй** (у Німців: Hundsigel) — і **Ярúч свúньский** (у Німців: Schweinsigel, Sauigel). — **Жижéк** (Пн. накáчує ся на я́блука). — **Їж свúнний** або **свúньський** (УР.) — **Їж пéсїй** (УР.) Hundsigel. — **Їжó маржний** їжó ги маржúна мáє пúсок тай такí лáби; дрýгий їжó мáє пúсок і ніс та ги пес (УР.).

Felis domestica Briss. Hauskatze. ♂ Мацу́р (Л. УР.) — ♀ Ма́чка (Л. УР.) — молоді: Мача́та (УР.) ♂ Ко́цур (Г.) — ♀ Ке́цька (Г.) — малі: Коте́та. — ♂ Коцуре́тка (Г.).

Felix lynx L. gemeiner Luchs. Рись.

Рись бердова́ або во́вча (УР.) що стоїт в ка́мени на звіре́ (звіре́ = серна). — Рись лїсова́ або маржи́нська (УР.) що їсть маржи́ну.

Lepus cuniculus L. Kaninchen. ♂ Труса́к (Св.) — ♀ Труси́ця (Св) — молоді: Трусе́та (Св.) — Трусь (Яс. plur. трусї). — ♂ Коро́ль. ♀ Короли́ця молоді: Короле́та. ♂ Трусьо́к. Труся́к (УР.) — ♀ Тру́ська (УР.) — За́яць свійський (УР.) — За́яць хижи́й (УР.) — Заяц домовий (УР*.) — Домовий заяц (УР*.) — Кріль (УР*.) — в Укр. Кріль гл. Писавня И. П. Котляревського. 1862. Виргилієва Енеида, стор. 229. Зеве́съ моргну́въ якъ кріль уса́ми.

Lepus timidus L. gemeiner Hase. Зая́ц (Ласк. plur. за́йцї). — За́гинец (Бар.) — Крива́к (М.) — Скік (Струс.) — Чепа́к (Орв.) — Скаку́н або За́ґац (Орв.) — Крива́к (УР*.) — Заць (УР*.).

Mus agrarius Pall. Brandmaus. Миш пілска́ (Ж.).

Mus decumanus Pall. Wanderratte. Пацка́н (УР.) — Пацку́н (УР.) — Поткан (УР*.) — Паткань (УР*.).

Mus musculus L. Hausmaus. Свійска миш (Ров.).

Mus silvaticus L. Waldmaus. Миш витоко́ва (Кру.) — Вито́чниця (Лоб.) — Ско́чка (УР*.) — Лїсова миш (УР*.) — Скічка (УР*.) — Миш ви́точна (УР*.).

Muscardinus avellanarius Wagn. Haselmaus. Лускоріх (Т.) — Лїскі́вчик (УР.) — Ліско́вріш (УР.) — Лїскова миш (УР*.).

Mustela foina Briss. Steinmarder. Hausmarder. Куна́ домова́ (Кос.) — Куна́ сельска́ (Ул.) — Куна́ мурова́ (Раг.).

Mustela martes L. Baummarder. Edelmarder. Куна́ лїсова́ (Раг.).

Myoxus glis Schreb. Siebenschläfer. Bilch. Лїскоглі́д (Сл.) — Каше́лок (Пн.) — Каше́лка вадь Кешелько́ (УР.) — Лускорі́х (УР.) — Повх (УР*.).

Putorius vulgaris Rich. Wiesel. Ла́ска (Мал. Тор...) — Ми́цька (Х. Сл. Пл.) — Домова́ ми́цька (Л.).

Sciurus vulgaris L. gemeines Eichhörnchen. Ви́вірка або Біли́чка (Бу.) — Віюрка (Вільг.) — Го́равка (Виш.) — Чучу́тка (Л. я.) — Ви́вірка, Черепа́ня або Чучу́тка (Т.) — Вевю́рка (Кру.) — Ве́верица (Жад.) — Євірка (Тур.) —

Біли́ця (Тх. Гл.) — Біли́чка (Гл.) — Ми́цька лїсова́ (Л.) — Ми́цька (Опр. Хвт.) — Ве́верица (К. Кіц.) — Вевюрка (Маційова). — Лави́рька (УР.) — Лови́рька (УР.) — Мо́вкушка (УР.) — Вовірка (УР*.) — Вивірка (УР.) — Вискічка (УР*.).

Sorex. Spitzmaus. Мідяниця (Д.) — Мідничка (С.) — Мідлиця (Рад.) — Мідка (К. От.) — Ме́дничка (М. в.) — Мишу́рко (Дун.) — Мідиця (Жад.) — Піскор (Тил.) — Дзідик (Рек.) — Рец (Остр.) — Ре́цок (В.) — Рицка́ль (В.) — Ґрец (Лівці). — Писківка (Пи. plur. писківки́). — Писку́р (Пер. plur. пискорі). — Дзурдз (Оп.) — Дзюрдз (Ван.) — Дзюрдзик (Ван.) — Цьмічок (Бон.) — Пискір (Лем.) — Рджок (Лем.) — Рецок (Лем.) — Цїпкор (Лем.) — Зьджьок (Лем.) — Чунок (Лем.) — Щу́рик (УР.) — Піскавка (УР.) — Піцкавка (УР.) — Піцькавка (УР.) — Цьіпавка (УР.) — Скотка (УР*.) — Ирджок (УР*.) — Ирчок (УР*.).

Spermophilus. Ziesel. Су́сель (Струс.) — Су́сол (С. б.).

Sus scrofa L. Wildschwein. ♂ Дику́н (УР.) — ♀ Дику́нка (УР.) — молоді: Дикунча́та (УР.) — ♂ Одина́к (С. п.).

Sus scrofa domesticus. Hausschwein. ♂ Кнор (В.) — Ковдій (Вол.) — Ко́рнов (Вол.) — Гук (Уст.) — Ко́рноз (Ф.) — Кернов або Керніз (Лем.) — Ґонда́ (УР.) — ♀ Самура (Лем.) — Ґе́рля (УР*.) — Ґе́рла (УР*.) — Шута (Чабіни УР*.).

Talpa europaea L. Gemeiner Maulwurf. Підті́чка (Пдлт. Яс.) — Кріт (Вільг. gen. крота́). — Крут (Себ. gen. крота́). — Кертю́к (Г.) — Крет (Лем.) — Киртиця (Лем.) — Керти́на (УР.) — Керти́ця (УР.).

Ursus arctos L. gemeiner Bär. Ведьмідь сигло́вий або Сиглени́к (С. в.) що сиди́т по си́глах. — Вівся́ник (С. в.) з сїрою на кінци серстию. — Буряни́к (С. в.) жовтий, дасть ся пригну́ти до слу́жби. — Медвідь чо́рний (Пл.) — ♀ Медве́диця (УР.) — молодий: Тулу́к (УР.).

Vespertilio. Fledermaus. Кожа́н (Ч.) — Коже́н (Боб.) — Корже́н (Ско.) — Курже́н (Тарт.) — Кучопи́р (С. б.) — Лива́к (Скл.) — Недопи́рок (Піт.) — Мишолу́пок (Л. Кул.). — Чепирга́ч (Уст.) — Пирга́ль (Кроп. ст. як змеркає ся, літа́ют пиргалї). — Ґац (Св. Пик.) — Пирга́ч або Лели́к (Не.) — Миш нічна́ (Риб.) — Миш лїту́ща (Вч.) — Миш лїту́ча (Тх.) — Політу́ща миш (Бугрівка). — Ли́лик або Миш з кри́лами, Крила́та миш (Спас.) — Миш крила́та

(С.) — Дúка миш (Кам. вол. Бу. Прв. М. в. Себ. К. Рек. Роз.) — Сліпá миш або Лелúк (Мил.) — Леля́к (Скв. н.) — Люлéк (Яр.) — Лїлéк (К.) — Леліяк (Км.) — Лелúк (РМ. на посвіт летúт лелúк). — Куржéи або Лúлик (Вільг.) — Лелек (Мац.) — Чепиргач (Лем.) — — Пергач (Лем.) — Пиргач (Лем.) — Миш-пиргач (Лем.) — Виш-пиргач або Миш-пиргач (Лем.) — Ґацик (Лем.) — Ґацок (Боч.) — Пирхáч (См.) — Пергáч, Пиргáч (УР*) — Миш-пергач, Миш-пиргач (УР*.) — Потиргáч (УР.).

б) до номенклятури орнітольоґічної.

Aceentor alpinus Bechst. Flüevogel. Alpenbraunelle. **Бідко** (УР*.).

Accentor modularis L. Braunelle. **Бyроха** (УР*.).

Alauda arborea L. Heidelerche. **Фірлюлю́к** (Пн.).

Alauda arvensis L. Feldlerche. **Жéрвінок** (Мил.) — **Богостійник**. **Богастійник** (Т. гнїздó має в борозді). — **Набогастій** (Кру.) — **Набогастійко** (См.) — **Молúбі** (Опр.) — **Трепещýк** (Л. гл. Tinnunculus). — **Пікірь** (Яс. plur. пікирі. пікірь летúт сýньголов). — **Шкаворонок**. **Шкаворонка** (Лем.) — **Джаворонок** (Лем.) — **Моливó** (УР.) — **Корúбіг** (УР.).

Ampelis garrula L. (Bombycilla garrula) Seidenschwanz. **Мелю́х** (Бистр.) — **Ямелюх** (Лем.) — **Чубак** (Лем.) — **Шандáрок** (УР.).

Anas boschas domestica L. Hausente. ♂ **Сéлех** (Кам. н. сéлех домáшній). — **Сéлезень** (Під.) — ♀ **Качурка** (Бли.) — **Качушка** (Бли.).

Anas penelope L. Pfeifente. **Свистáчка** (Тор. Струс.).

Anthus. Pieper. **Пúйка** (В.) — **Пікавка** (Стап.) — **Ціньцінькало** (Мач.) — **Ціньцірáнка** (Мач.) — **Чірка** (УР.).

Anthus spinoletta. **Полонúнка** (УР.).

Aquila. Adler. **Гéла**. **Гéлла** (УР.).

Aquila naevia Briss. Schreiadler. **Пів'óрлик** (Тарт.).

Ardea cinerea L. Fischreiher. **Теблúчка** (Не.) — **Бáба** (Клї. бáба ґýшу мáє). — **Ґóва** (УР.).

Astur palumbarius Bechst. Hühnerhabicht. **Ястреб** (Км.) — **Шуля́ка** (СВ.) — **Скобéц** (Ярич.) — **Астряб** (Лем.) — **Ястряб велúкий** (УР.) — **Гúя** (УР.) — **Астряб курячий** (УР*.).

Athene noctua Gray. Steinkauz. **Кугик** (Лем.) — **Кувик** (УР*.) — **Кугік** (УР*.).

Bonasia silvestris Brehm. Haselhuhn. **Оробéць** (Риб. plur. оробцї). — **Ярубéць** (В.).

Botaurus stellaris Steph. Rohrdommel. **Бýкало** (Лях. Гі. čech. bukač). — **Гук** або **Гýкало** (Виш.) — **Водяний бíка** (УР.).

Bubo maximus Sibb. Uhu. **Пýга** (Плч.) — **Пýгало** (Плв. в.) **Кітча сова** (Лем.) — **Гукарня** (Лем.) — **Пýга** (УР.) — **Пýгур** (УР.) — **Пугуря́за** (УР.) — **Гугýр** (УР.) — **Совá ухáта** (УР.) — **Бýга** (УР.) — **Сова кітча** (УР*.).

Buteo vulgaris Bechst. Mäusebußhard. **Машвáк** (Д.) — **Мишоїда** (Криниця).

Caprimulgus europaeus L. Nachtschwalbe, Ziegenmelker. **Нічвúд** (Л. я. а пиргач = vesperlilio). — **Нічновúд** (Яб.) — **Дремлю́га** (Тись.) — **Дрімлю́х** (С. б.) — **Лежух** (Лем.) — **Сліпýх** (УР.).

Charadrius pluvialis L. Goldregenpfeifer. **Послотю́х** (Мерв.) — **Ґнóйка** (Ва. на дощ свúще). — **Сíвка** (Виш. сіви и сідают на мак). — **Сúвка** (Рі.).

Chelidon urbica Boie. Stadtschwalbe, Mehlschwalbe **Лáстівка кýца** (УР.). — **Білогýрка** (УР.).

Ciconia alba L. Weißer Storch. **Бýзян** (Мик.) — **Бóцян** (Вільг.).

Cinclus aquaticus Brehm Wasseramsel, Wasserschwätzer. **Чепáк** (Ям.) — **Гайдýк**. **Гайдучóк** (Заб) — **Прóнурка**. **Прóнурок** (С.) — **Прóнурець** (Яс. чéпкає по водї). — **Нуркó** (Лоб.) — **Білóгруд** (Кру.) — **Водняк** (Лем.) — **Пнóрурок** (УР. місто: Прóнурок). — **Білогрýдець** (УР.) — **Рінка** (УР*.) — **Воднїй кіс** (УР*.).

Coccothraustes vulgaris Briss. Kirschkernbeißer. **Траскотїй** (С. в. їсть кістки (властиво не кістки, тілько ядра) черешéнь, горóх і розсáду). — **Горохоїд** (См.) — **Кострýба** (Стру.) — **Кістáр** (Пол.) — **Лущáк** (Ол.) — **Грубопúсок** (Ку.) — **Кляо** (М.) — **Кліщ** (Кос. на Оп.) — **Черемхоїд** (лущит камінцї черемхи і черешень). — **Вишня́р** (Гра.) — **Грубодзю́б** (М. в.) — **Розсáдник** (Г. н.) — **Кіналь** (Оп.) — **Чупкар** (Лем.) — **Арматка** (Лем.) — **Товстоніс** (УР.) — **Товстопúсок** (УР.) — **Черешнянúк** (Лисичє. в Мармарошчинї). — **Черешняр** (УР*.) — **Черешняк** (УР*.) — **Чупак** (УР.).

Columba. Taube. ♂ **Голубóк** (УР.) — ♀ **Голубкáня** (УР.).

Columba oenas L. Hohltaube. **Дуплáк** (Радр.) — **Деревнúк** (М.) — **Синя́к** (УР.).

Colymbus. Taucher. **Пóнур** (Сос. Бар.).

Coracias garrula L. Blauracke. Mandelkrähe. **Красóта** (Вільг.) — **Мóрска ворóна** (Бар.) — **Крáса ворóна** (М. н.) — **Мáн-дельник** (Керн. сідáє по манделя́х). — **Красóха** (Ско.) — **Си-нюх** (Верхр.) — **Кáвка ни́рська** (УР.) — **Ни́рська во-рóна** (УР.).

Corvus corax L, Kohlrabe. **Óрон** (Єв.) — **Крамко** (Ван.) — **Гавран** (Лем.) — **Кромкач** (Лем.)

Corvus cornix L. Nebelkrähe. **Снігова́ ворóна** (Тор.).

Corvus frugilegus L. Saatkrähe. **Гáльворон** (Гра.).

Coturnix communis Bonn. gemeine Wachtel. **Підколоть** (Пол.) — **Підколóтько** (Б.) — **Перепювка** (Розтк.) — **Підколóс-ниця** (Піт.) — **Перпели́ця** (Кроп. ст.) — **Перепілка** (Не. Мал.) — **Пелепели́ця** (К. Ста.) — **Підпаўок** (Чор.) — **Під-палок** (Лем.) — **Підпалак** (Лем.) — **Підпалайка** (Лем.) — **Підсколоцка** (Лем.) — **Трепілка** (Лем.) — **Трепюлка** (Лем.) **Ку́цкуруда** (УР.) — **Підполотя** (УР.) — **Перепéриця** (УР.) — **Перепери́ця** (УР. Перепери́ця кем у́хватит ся мáленько, та сяде упя́т дáле мáленько). — **Перепівка або Підпалок** (УР*.) — **Підколос** (УР.) — **Препілка** (УР*.).

Cotyle riparia Boie. Uferschwalbe. **Пецу́х** (Брщ.) — **Попе-цу́х** (М.) — **Щур. Щу́рик** (С.) — **Щу́рик** (Тур.) — **Підберéжок** (Ва.) — **Підберéжник** (Мал.) — **Підберéжка** (Рад.) — **Бе-рéжниця** (Св.) — **Поберéжник** (Риб., Піс.) — **Поберéжниця** (Бор.) — **Береговéнник** (Жад.) — **Ди́ка лáстівка** (УР.) — **Берегівка** (УР*.).

Crex pratensis Bechst. Wachtelkönig. **Дерчáк** (Хат. Жид. Сор.) — **Дерьгáч** (Бистр.) — **Дерпáк** (Ул.) — **Петрó** (Б. Лоб. Пол.) — **Ґедз** (Рі). — **Ґедзок** (Рі.) — **Ґецко** (Рі.) — **Ґецак** (Рі.) — **Ги-бок або Хрущель** (Бон.) — **Скрипак** (Бли.) — **Тритко** (Ван.) — **Хрущéль або Хрущ** (Бон.) — **Петро** (Лем.) — **Хрящ** (Лем.) — **Скрипак** (Лем.) — **Каспер** (Лем.) — **Рапак** (Лем. рапак рапче). — **Рапач або Рапчик** (УР*.) — **Хрящ** (УР*.) — **Гра-бок** (УР*.) — **Грабак** (УР*.) — **Тирчак** (УР*.) — **Скрип або Коси́ць** (УР.) — **Косéць** (УР.) — **Косáк** (УР.) — **Фоґóля** (УР. мад. fogoly Rebhuhn).

Cypselus apus Illig. Mauerschwalbe, Turmsegler. **Чóрна лá-стівка** (Не.) — **Юрик** (Лем.) — **Серпóкришка** (УР.) — **Сер-пóкрилець** (УР.) — **Юрик** (УР*.) — **Юрчок** (УР.*).

Cuculus canorus L. Gemeiner Kukuk. **Зізу́лька** (Бор.) — **Ку-ку́лка** (Лі.) — **Зозуля** (Лем.) — **Кукавка** (Лем.) — **Кукучка** (Лем.) — **Кукучка** (УР*.) — **Кокучка** (УР*.) — **Кукавка або Зозуля** (УР*.).

Emberiza citrinella L. Goldammer. **Жовтóрубок** (Риб.) — **Жовтóбрушка** (Гл.) — **Жовту́рка або Жовтору́зка** (Хот.) — **Жовтору́з** (Виш.) — **Жовту́лька** (Л. Кул.) — **Бернвíз** (Угр.) — **Смаровíз** (Пдл.) — **Жовтóгрудок** (Опр.) — **Жов-тюшка або Жовтóбрушка** (Скв. н.) — **Жовторудка** (Лем.) — **Жовтóгрудок** (УР.) — **Жовтя́к** (УР) — **Жóвтоє пó-тя** (УР.).

Emberiza cirlus L. Zaunammer. **Пóцьвірок** (Гру.) — **Пó-свірж** (Лі.).

Emberiza miliaria L. Grauammer. **Карнáтка** (Вільг.) — **Скригнáтка** (Фіть.) — **Вівся́нка** (Мил.).

Emberiza schoeniclus. L. Rohrammer. **Тростяни́к** (Стїб.) — **Пóтрост** (Не.).

Enneoctomus collurio Gray. (Lanius collurio L.) Dorndreher. **Си́-кіт** (Ва.) — **Тернíвка** (Ва.) — **Ячик** (Мерв.).

Erythacus rubecula. Rothehlchen. **Королéць** (Л. К.) — **Руд-ня́к** (Рзг.) — **Підпáленик** (Л.) — **Червене вольце** (Лем.) — **Чєрленогру́д** (УР.) — **Червеня́к** (УР.) — **Червенячок** (УР*.) — **Чєрвéне вóлько** (УР*.).

Falco aesalon L. Zwergfalk. **Кóбчик** (Дуб.).

Fringilla cannabina L. Hänfling, Bluthänfling. **Колопéнька** (Пл. Тх.) — **Маковéй** (С. в.) — **Маковíйчик** (Заб.) — **Ма-коїд** (Кру.) — **Макодзьóбик** (Кос. на Оп.) — **Макоу́с. Ма-колу́сик** (Л. К.) — **Маколу́п** (Кроп.) — **Коноплячок** (Рі.) — **Конопляник** (Лем.) — **Конопля́рь** (УР.) — **Коно-плярка** (УР*.).

Fringilla carduelis L. Stieglitz. Distelfink. Distelzeisig. **Щи́кель** (Дїд.) — **Арматка** (Лем.) — **Армелик** (Лем.) — **Армілок** (Лем.) — **Армілка** (Лем.) — **Осетáрь** (УР.) — **Кату́ньчик або Штиґлїнц** (УР.) — **Цинґель** (УР*.) — **Щéнґлїк** (УР.) — **Штиглик** (УР*.).

Fringilla montium L. Berghänfling. **Юрко** (Стан.).

Fringilla coelebs L. Buchfink. **Шпінька** (Верхр.) — **Шпінь-кало** (Верхр.) — **Потри́нькач** (Ул.) — **Пінка** (Глинно.) — **Пíнкас** (О. Мач.) — **Пíнькус** (Виш.) — **Армелик** (Лем.) — **Армілок** (Лем.) — **Армілка** (Лем.) — **Пінка** (Лем.) — **Дзя-бок** (Лем.) — **Чíнтаз** (УР.) — **Березíвка** (УР.) — **Буківник** (УР*.) — **Букодїрка** (УР*.) — **Букодїрча** (УР*.) — **Пінка або Пінька** (УР*.).

Fringilla spinus L. Zeisig. Цайзлик (УР.).

Fulica atra L. schwarzes Wasserhuhn. Bläßhuhn. Лисиця (Лбл. Замч.).

Galerita cristata Boie. Haubenlerche. Чукурин (К. Стан.) — Чукурлія (РМ.) — Чукурлáи (РМ.) — Жéворонок чубá Чукурлія (РМ.) — Чорпіта (Колом.) — Чоропіта (Ус.) — Смітпй (Дал.) — Чорпіта (Колом.) — Чоропіта (Ус.) — Смітюх (Стр.) — Посмітюшок (Стан.) — Посмітюха (Терн.) — Ґéлавец (Стр.) — Кéлавец (Стр.) — Шкаворонок зимовий (Лем.) — Барбачія (Лем.) — Чубáнька (УР.) — Чукурдéй (УР.) — Ковпáнька (УР.) — Тутулїй (УР.) — Ховпáня (УР.) — Ховпáнька (УР.) — Ховпýн (УР.) — Барбачія (УР*.).

Gallinula chloropus Lath. gemeines Teichhuhn. Пекýлька (Кп. Рек.).

Gallinago gallinula L. Moorschnepfe. Барáньчик (УР.) — Баранок (УР*.).

Gallus domesticus Briss. Haushuhn. ♂ Пітель (Стан. „по прóсту: „когут", а по староруски: „пітель"). — Співáк (Себ.) — Півень (Пдл.) — Півник (Пдл.) — ♀ Квочка = Квíчка (Вод.) — Клýчька (УР.) — Кóкош (УР.) — Кокóшка (УР.) — Кýрвця (Яс. УР.) — молоді: Цюпата (Пдл. єдиó цюпа). — Цїпа (Рar.) — Цюпка (Раr.) — Цїпя́ (С.) — Цїпка (С.) — Цюра (Ч. єдиó цюра). — Пітя (Яс. plur. пітята). — молодий самчик: Когутя́ (Яс.).

Garrulus glandarius Vicill. Eichelheher. Markolf. Верещáйка (Лоб.) — Сійка (Лем.) — Джеджóра (УР.).

Hirundo. Schwalbe. Ясківка (Бли. Оп. Остр.) — Гластівка (Лем.) — Лáстовиця (УР.).

Hirundo rustica L. Rauchschwalbe. Красýлька (Ф.).

Iynx torquilla L. gemeiner Wendehals. Крутоголóва (Бов.) — Крутиголóвка (Брщ.) — Скрутоголóвець (Піс.) — Закрутиголова (Лук. н.) — Крутиголóвок (Дал.) — Крутїй (Дев.) — Крута голова (Лем.) — Свч (Лем.) — Сичак (Лем.) — Ґівґор (Лем.) — Ґівґач (Лем.) — Крутиголовок (УР.) — Крутоголóвок (УР.) — Крутиголовка (УР.) — Кривовя́з (УР*.) — Крутиглав (УР*.) — Крутоглав (УР*.) — Крутоглавка (УР*.) — Сичак (УР*.).

Lanius excubitor L. großer Würger. Сорóкуш (Мерв.) — Сорокýш (Мил.) — Сорокогóн (Куп.) — Сорокáч (ВМ.) — Чикотїй (Гі.) — Шоропýд (Сем.) — Сорокопýда (Ва.) — трахопýд (Кос. на Оп., Зар.) — Соркáч (Оріх.) — Сорокáч

(Рад.) — Сикіт (Ва.) — Ґіб (Лем.) — Щикач (Лем.) — Чик (Лем.) — Чок (УР.) — Берáньчик (УР.) — Чик (УР*.) — Терняк (УР*.) — Стракош (УР*.).

Loxia curvirostra Gm. Fichtenkreuzschnabel. Крижодзюб (Ско.) — Шишкáрь (УР.) — Шишкáрик (УР.) — Кривонос (УР*.).

Lusciola philomela Bp. Nachtigall. Соловієць (Кроп.) — Компліш (Від.) — Словáк (Ул.) — Соловик (Кор.) — Ловиняк або Солоній (Лем.) — Щувак або Ловпияк (УР*.) — Лозничак (УР*.) — Ловиняк (УР*.).

Machetes pugnax Cuv. Kampfhahn. Мокляк (Дерев.) — Болотюх (Мач.).

Meleagris gallopavo L. gemeines Truthuhn. ♂ Трухáн (Гл. РМ.) — ♀ Трýшка (Гл. РМ.) молоді: Трушéта. Трушинéта (Гл. РМ.) — ♂ Трух (Стац.) — ♀ Трýшка (Стац.) молоді: Трушенéта (Стац.) — ♂ Трухáн (Ус.) — ♀ Трухáнка (Ус.) молоді: Труханéта (Ус.) — ♂ Гиндик (Ож.) — ♀ Гиндичка (Ож.) молоді: Гиндинéта (Ож.) — ♂ Індор (Ван.) ♀ Індýрка (Ван.) — ♂ Пуляш (Лем.) — Индюр. Индор (Лем.) ♀ Индичка (Лем.) — ♂ Пулькáч (УР.) — Пуляк (УР.) ♀ Пýлька (УР.) молоді: Пульчáта (УР.) — Пульчиня́та (УР.).

Merops apiaster L. gemeiner Bienenfresser. Шýрок (Дун.).

Milvus. Milan. Канюк (Оріх.).

Monedula turrium Brehm. (Corvus monedula L.) Turmdohle. Кра́нка (Риб. кра́нки гнїздéт се в шкáлах, плóдет се в дéбрах). — Ця́вка (УР.).

Motacilla. Bachstelze. Бли́ставка (Ку.) — Фли́ска (Дов.) — Фли́стка (Риб. Яс.) — Побрегýлька (Кес. на Оп.) — Ли́скавка (Мач.) — Бли́скавка (Мач.) — Пли́скавка (Бог) — Пастýшка (Д. Оп.) — Трясидýпа (Пол.) — Трасідупа. Трасидупа. Трясидупка (Лем.) — Пастирка (Лем.) — Кивайло-дупа (Лем.) — Кивай-дупа (Лем.) — Пли́ска (УР.) — Пли́стка (УР. РВ.) — Бли́ска (УР*.) — Трепихвостка (УР*.) — Трусихвостка (УР*.) — Трясидупа (УР*.) — Трясихвостка (УР*.) — Трясихвоста (УР*.) — Трясихвост (УР*.) — Трясигузка (УР*.) — Трясигузишка (УР*.).

Motacilla alba L. weiße Bachstelze. Зазýлина кýхарка (Гі. Л. К. висиджує яйця зазýлї). — Бли́скалка (Ож.) — Пóльска ластівка (К. польский = полевий). — Клинéц (Пдг. миркає хвóстиком). — Маслéнка (Не.) — Пастýшка кінськá (Бат.)

— **Перебігу́лька** (Остр.) — **Макі́вка** (Піс.) — **Коса́рь** (Км.) — **Плі́стка біла** (УР.).

Motacilla flava L. (boarula L.) Schafstelze. Viehstelze. gelbe Bachstelze. **Коро́вя пасту́шка** (Бар.) — **Пасту́шка коро́вська** (Бар.) — **Вівче́рик** (Ус.) — **Поболотя́нка** (Б. в.) — **Пастушо́к кіньський** (Ул.) — **Пасту́шка** (Ож. Лем.) — **Плі́стка жо́вта** (УР.).

Motacilla sulphurea Bechst. (boarula Penn). Gebirgsstelze. **Плі́скява** (УР.) — **Плі́ства** (УР.).

Nisus communis Cuv. (Falco nisus L.) gemeiner Sperber. **Шуля́к. Щулечо́к** (С. б. Бор. Вільг.) — **Розщиба́к** (Жад.) — **Крегуле́ць** (В.) — **Яструбчу́к** (Ст. н.) — **Скіп** (Гі. gen. скопа́). — **Ястріб воро́бечий** (Ва.) — **Скригу́лька** (Лоб.) — **Астрабік** (Лем.) — **Крагулец** (Лем. Вар.) — **Крягулец** (Рі.) — **Ястріб пташечий** (УР.) — **Крагулец** (УР*.) — **Пташачар** (УР*.) — **Астраб пташачий** (УР.) — **Астрябик** (УР*.).

Nucifraga caryocatactes Briss. Nussknacker. **Лускогорі́х** (РМ.) — **Ласко́ріх** (Раб.) — **Русколі́х** (Баб. місто: лускоріх). — **Скерищайка** (Пол.) — **Оріхарь** (Лем.) — **Оріхівка** (Лем.) — **Лускогорі́х** (УР.) — **Оріхар** (УР*.) — **Орішанка** (УР*.) — **Орішар** (Лем.) — **Орішарка** (УР*.).

Numida meleagris L. gemeines Perlhuhn. **Турецка кура** (УР*. походить не з Турції, тільки з полудневої Африки).

Oriolus galbula L. Goldamsel. Pirol. **Купителюга** (Тор.) — **Купителюжник** (Тор.) — **Телюга** (Бар. Тор.) — **Потеліжник** (Нс.) — **Пітелюга** або **Купителюга** (Стар.) — **Вільга** (М. в.) — **Ви́льга** (Лі.) — **Во́льга** (Св. Стра. Лук. н.) — **Воловіга** або **Суровіга** (В.) — **Євила** (Лбл.) — **Сіва Ядвіга** (К. Рад.) — **Сірогіра** (Бор.) — **Гівила** (Вільг.) — **Ивовга** (Пл.) — **Івул** (Д.) — **Олійник** (Д.) — **Євка** (Ніж.) — **Єговда** (Руд.) — **Гі́вля** (С.) — **Фалюга** (Гра.) — **Олія́р** (Зан.) — **Олія́рник** (Хот.) — **Черешвеїд** (Вой.) — **Череше́нник** (Жад.) — **Соловій** (Ві. Ва. Бу.). — **Іговна** (Бон.) — **Иголи́й** (Лем. — **Иголийка** (Лем.) — **Игола** (Лем.) — **Иговда** (Лем.) — **Жо́втий друзд** (УР.) — **Фюкадло** (УР*.) — **Златий птах** (УР*.).

Otis tarda L. grosse Trappe. **Дро́фа** (Б. в.).

Otus vulgaris Flem. Waldohreule. **Бугуре́за** (УР) — **Бугуре́ць** (УР.) — **Гугуре́ць** (УР.).

Palumbus torquatus Kaup. (Columba palumbus L.) Ringeltaube. **Грива́к** (Д. С.) — **Горля́ч** (Ул.) — **Ви́тютень** (Руд.).

Parus coerulens L. Blaumeise. **Си́ник** (Уст.).

Parus major L. Kohlmeise. **Сини́тка** (Кроп. ст.) — **Синик** (Лем.) — **Си́кор** (Лем.).

Passer domesticus L. Haussperling. **Вороб́ель** (Пст.) — **Горобе́ль** (Уст.) — **Воробе́ль** (Лем.).

Passer montanus L. Feldsperling. **Ди́кий воробе́ль** (УР.).

Pavo cristatus L. gemeiner Pfau. ♂ **Паві́й** (Дерев.) — **Паву́н** (Від.). — ♀ **Паву́нка** (Від.) — ♂ **Пау́к** (Стрв. також „паук“ Arachna, Spinne). — ♂ **Пау́н** (Жад.) — ♀ **Пауни́ца** (Жад.) — ♂ **Па́вир** (Прп.) — ♂ **Павур** (Лем.) — ♀ **Паву́рка** (Лем.) — **Павурица** (Лем.).

Perdix cinerea Lath. gemeines Repphuhn. **Карапа́та** (Ож. Від.) — **Куропа́та** (Уст. Лбл.) — **Куропа́тиця** (Сл.) — **Куріпатра** (Лем.) — **Куропатра** (Лем.) — **Куропатла** (Лем.) — **Кріпка** (УР.) — **Куропата** (УР*.) — **Куропатка** (УР*.) — **Куропатла** (УР*.) — **Куропатра** (УР*.) — **Куропка** (УР*.) — **Куріпка** (УР*.).

Phyllopneuste trochilus Bp. (fitis Bechst). **Ючик** (Стру.) — **Війчик** (Бон.) — **Війчичок** (Ван.) — **Фітчик** (Лем.) — **Вітик** (Лем.).

Phyllopneuste rufa Lath. Weidenlaubsänger, kleiner Weidenzeisig. **Верби́нка** (Дун.) — **Лозняк** (Лем. УР*.) — **Лозиначок** (Лем. УР*.).

Picus. Specht. **Дзюбде́рево** (Бог.) — **Дзюбо́дерево** (Ст. н.) — **Ку́сдерево** (С. в. Семак.) — **Дзьо́бавка** або **Мала́йка** (Виш.) — **Товка́ч** (Підл.) — **Де́клик** (К. Кп.) — **Де́кол** (М. в.) — **Дьо́глик** (коло Бу.) — **Дзьога́н** (к. Стан.) — **Джо́ганка** (к. Стан.) — **До́вбало** (Мерв.) — **Де́тлик** (РМ. де́тлик гі́вкає на дожь). — **Ґе́тель** (С. б.) — **Дзьо́ґлик** (Гі. дзьо́ґає дерево). — **Ґлеґу́н** (Спас. бо ґлює́ дерево). — **Я́тіль** (Дев.). — **Дзьо́ґладок** (Бу.) — **Дзьо́мба** (Бат.) — **До́баш** (Стор.) — **Поко́втач** (Від.) — **Довбуш** (Ярич.) — **До́вбусь** (Мерв.) — **Яків** (Х.) — **Дя́дьок** (Скв. н. Верхр.) — **Де́длик** (Лбл.) — **Дзьо́глик** (Прп.) — **Дзе́ґлик** (В. м.) — **Торомба́** (Дов.) — **До́вбало** (Гливьс.) — **До́буш** або **До́бало** (Піт.) — **Жона́** (Скв. н.) — **Доба́к** або **Доба́ч** (Скв. н.) — **Ятла** (Тур.) — **Ґльо́ґач** (Вільг.) — **Дзе́кіл** (Роздж. по дерсві д юбают дзеклї). — **Ґе́длик** (Руд.) — **Ґе́тель** (Боб.) — **Дзе́ндзьор** (С. б. cf. польск. dzięcioł). — **Де́длюх** (Мил.) — **Ґе́ґель** (Ско.) — **Дупла́к** або **Довба́р** (Піс.) — **Подовби́дерево** (Кіц.) — **Ковтани́ца** (Жад.) — **Ковта́ч** (Гл.) — **Гарака́й** (УР.) — **Дя́тел** або **Дя́тер** (УР.) — **Жорва́** (УР.) —

Журвá (УР.) — Дзьобáк (УР.) — Ґéтель (УР.) — Покóвтач (УР.).

Dryocopus. Schwarzspecht. Жовна чорна (Лем.)

Picus (Gecinus). Grünspecht. Жовна зелена (Лем.)

Dendrocopus. Buntspecht. Жовна тарчаста (Лем.) — Жовна страката (УР*.).

Podiceps cristatus Lath. Haubentaucher. Haubensteißfuß. Козá (Стру.)

Pyrrhula rubricilla Pall. (vulgaris Cuv.) gemeiner Gimpel. Dompfaff. Снігар (Брщ.) — Ґиль (Не.) — Снігар (УР*).

Regulus. Goldhähnchen. Ксьóндзик (Дерев.) — Златоглава (УР*) — Золотоголовок (УР*).

Ruticilla phoenicura Bp. Gartenrotschwanz. Пшикач (Ван.) — Черкітка (Лем.) — Червенодýпець (УР.).

Ruticilla tithys Bechst. Hausrotschwanz. Коминяр (Рі.) — Чорногрудка (УР*).

Saxicola. Steinschmätzer. Камінáр (Виш.) — Каменю́х (Верхр.) — Підкаменю́х (Глиньс). — Землю́нка (Крех.) — Поярýжник (Дев.) — Камінчак (Лем.) — Куней (Лем.) — Купник (Лем.) — Купняк (Лем.) — Камінка (Лем.) — Каменний птах (УР*) — Каменяк (УР*) — Каменяр (УР*) — Камінчак (УР*) — Камінчар (УР*) — Скальчак (УР*).

Saxicola oenanthe Bechst. Weißkehlchen. Біла гуза (Лем.) — Білогузка (Лем.).

Scolopax rusticola L. Waldschnepfe. Слонь (Гі.) — Слонька (Гі. Ул.) — Словéць (Ву.) — Слук (УР*) — Шнепа (Лем.) — Шнап (УР.) — Шнеп (УР*).

Sitta europaea L. Blauspecht, Kleiber. Прилíпка (Обор.) — Чмóвжик (Кп.) — Піддя́тел (С.) — Довбáчка (Стрб. також менший picus) — Ковальчýк (Піс.) — Під'ядлізчак (Лем.) — Чмовх (Лем.) Чмóвжик (УР.) — Чмовжій (УР.) — Чмовх (УР*).

Spatula clypeata Boie. Löffelente Плесконóса кáчка.

Sterna. weißbäuchige Seeschwalbe. Риболáп (Кп.) — Рибоїд (См.) — Риболóв (Виш.) — Водáй (К.) — Сéрпик (Кру.) — Рибáк (Рад.) — Рибéць (Вільг.) — Ри́бник (Стеб. Лем.) — Рибар (Оп.) — Рибелюх (Лем.) — Рибяк (Лем.) — Риболяк (Лем.) — Водник (Лем.) — Водяник (Лем.) — Рибак (Лем.) — Рибель (Лем. — Рибеляк (Лем.) — Водний птах (Лем.) — Рибовій (Лем.) — Рибовійка (Лем.) — Рибар (Лем.) — Риболóв (УР.) — Риболíв (УР.) — Риболýв (УС.) — Риборю́х (УР.) — Галáс (УР.) — Рибак (УР.*) — Рибчáк (УР.*) — Рибарівка (УР.*) — Рибеляк (УР.*) — Рибник (УР.*) — Рибовчак (УР.*) — Риболяк (УР*) — Рибарка (УР.*) — Рибарік (УР*) — Рибяр (УР.*).

Sturnus vulgaris L. gemeiner Staar. Шпаґ (Сл.)

Surnia ulula Bp. Sperbereule. Гýля (Лем.) — Лéліт (Тх.) — Лелет (Лем.)

Sylvia. Grasmücke. Покри́вник (Брщ.) — Підкропи́вник (Піс.) — Підкропи́вка (Мал.) — Кропи́вник (Пол.) — Покри́вка (Дун.) — Покропи́вник (Не.) — Пожели́вник (Бистр.) — Жели́вник (Ул.) — Копривняк (Лем.) — Коперняк (Лем.) — Травянка (УР.) — Жали́вник (УР.) — Копривняк (УР.*).

Sylvia cinerea Bechst. Dorngrasmücke. Волосéнка або Зазýльча кýхарка (Гі.)

Syrnium aluco Boie. Waldkauz. Пуги́ч (Виш.) — Гугурéц (РМ.) — Лелет (УР.*).

Tetrao tetrix L. Birkhuhn. Чи́чвір (С.) — ♂ Когýт дикий. ♀ Когути́ця (Кроп.) — ♂ Катервáк (УР.) — Мартівни́к (УР.) — ♀ Катервáчка (УР.) — Мартівни́чка або Тетéра (УР.).

Tetrao urogallus L. Auerhuhn. ♂ Ґóтур (Auerhahn) — ♀ Ґóтка (Auerhenne) (У.Р.) — ♂ Ґóтиц (РМ.) — ♀ Ґóтица (РМ.).

Tinnunculus alaudarius Gray. (Falco tinnunculus L.) Turmfalk. Rüttelfalk. Мишолóвець (Пл) — Вітролóм (Сл.) — Гонéц (Ксс. на Оп.) — Трепещýк (Л. також жайворонок, alauda) — Ковбéць (УР.) — Шкобéць (УР.) — Мишелівка (Лем.) — Мишолівка (УР.*).

Totanus. Wasserläufer. Коловоди́ця або Коловóдник (УР.) — Повідник (Мал.) — Кулíґа (Лем.) — Болотéнник (Л. н.).

Troglodytes parvulus Koch. Zaunschlüpfer. Zaunkönig. Ломовий корóлик (Хит.) — Підліжок або Підліжка (Ст. м.) — Зводій (В.) — Поплітник (Добрус.) — Стріли́пліт (Зам.) — Мишогрíб (Скол.) — Дурíйчик (Рзг.) — Дурéц (Лоб. дурýє) Дури́льце (Слав.) — Дýрич (Ва.) — Дурихлóпчик (Виб.) — Дури́бáба (Ул. Л. я.) — Дури́бабка (Стеб. Бла.) — Дурóсвіт (Мерв.) — Дури́світ (Стру. Рвк.) — Підбýрвник (К. Сн.) — Облýда (Мил.) — Блýдик (Остр. Гу.) — Ни́чка (Себ.) — Кадýк. Кадучóк або Волóве очко (Прв.) — Шпалюшóк

(Гра.) — Тріщ (Яб.) — Трішюк (РБ.) — Ломівни́к (Скл. Сл.) — Лімчу́к (С.) — Трескóпліт (Кру.) — Жи́рлик (Пл.) — Бóбік (Не. Сг.) — Око воловé (Сл.) — Воловóв вóко (Мал.) — Воловó'в вóчко (Хот.) — Олóве вóко (Вш.) — Воловé вóко (РМ.) — Волóве вічко (Жад.) — Мишовá птáха (Дев.) — Пецушóк (Верб.) — Корóль (к. Н.) — Гульбідá К. Кіц. загулі́г чоловіка = задурит,) — Ломови́к (Пдлт., коло Сегота) — Поплоток (Ван.) — Бібок (Бон.) — Бичей око (Ол.) — Мишокрілик (Лем.) — Крілик (Лем.) — Кролик (Лем.) — Мишовій (Лем.) — Мишовійка (Лем.) — Мишій кріль (Лем.) — Овад (Лем.) — Орішок (Лем.) — Ріжджак (Лем.) — Зводітель (Лем.) — Ломак (Лем.) — Ломачок (Лем.) — Ломик (Лем.) — Зводитель (Лем.) — Зводителик (Лем.) — Зводительчик (Лем.) — Зломча (Лем.) — Мишка (Лем.) — Королик (Лем.) — Лóмик (УР.) — Ломóвий або Ломови́й корóль (УР.) — Ломови́й корóлик (УР.) — Воловóв вóко (УР.) — Воловóв вічко (УР.) — Корóль (УР.) — Корóлик (УР.) — Царик (УР.*) — Мишачок (УР.*) — Орішок (УР.*) Орішец (УР.*) — Кріль (УР.*) — Крілик (УР.*) — Кролик (УР.*) Пташачий краль (УР.*) — Рихтарик (УР.*) — Пецушок (УР.*) — Мишій краль (УР.*).

Turdus merula L. Amsel. Schwarzamsel. Окіс. (При. plur. окóси) — Кóса (УР.) — Кос (РМ.).

Turdus musicus L. Singdrossel. Zippe. Дрóздиця (УР.)

Turdus pilaris L. Wachholderdrossel. Krammetsvogel. Квич (Лем.) — Квичаль. Квічаль (Лем.) — Ядýівчак (Гра.) — Мелю́х (Гра.)

Turdus torquatus L. Ringdrossel. Ringamsel. Гривáк (УР.) — Гривнáк (УР.) — Кіс гривкáстий (УР.) — Кіс ласи́стий (УР.) — Кóса пошийкáста (УР.).

Turdus viscivorus L. Misteldrossel. Schnarre. Таркáч (Пол.) — Чиркáч (Ван.) — Тріскучий дрозд (Лем.) — Тріщ (Лем.) — Черкáч. Чиркач (Лем.) — Чирч (Лем.) — Тирч (Лем.) — Тирчак (Лем.) — Чирчак (УР.*).

Turtur auritus Bp. (Columba turtur L.) gemeine Turteltaube. Прýкавка (ВМ.) — Птýкавка (Лоб.) — Трýчка (Лоб.) — Прýтавка (Рик) — Тýркалко (Б) — Тýтавка (Гланьс. Хот. Вш.) — Прутáйка (М.) — Тýторка (Мерв. туркáют тýторки) — Туркáч (Вол. Кру.) — Торондá (Ст. н.) — Торомбá (Риб.) — Тукавка (Оріх.) — Тýркочка (Мал.) — Тýркічка (Дун.) —

Тýртош (Мах.) — Тýркалка (Ож.) — Йлýжак (Р.) — Гýркавка (Ва.) — Гóрличка (С.) — Гéрлице (Гра.) — Орлик (Т.) — Орлице (Рздл. — Турок (Ван.) — Тутайка (Лем.) — Туркавка (Лем.) — Птукач (Лем.) — Птукавка (Лем.)

Upupa epops L. gemeiner Wiedehopf. Фýтко (Бор.) — Вýдкало (Гі.) — Вýдвуд (Ож. Во. Гн. Жад.) — Дýдок (С. б.) — Вýдвудок (Остр.) — Одгуд (Сл.) — Дýндало (Сгру. бо дýндае або кричи́т: вудвуд!) — Гýдок (Д. Гру.) — Одуд (Бистр.) — Дýдок (Тор.) — Гýдик (Нянь.) — Гýдик або Ги́пко (М.) — Гýпко (Мал.) — Вýдко (Бор.) — Фýтко (Св.) — Вýдок (Сос.) — Гіпко (Не.) — Дýдок або Вýдкало (Лбл) — Дýдлик (Вільг.) — Сінокóс або Туркóтало (Виб.) — Дýдок. Пóльска завýля або Смердю́х (При.) — Жидівска зазýля (Д.) — Вýток (Рек.) — Гудок (Бли.) — Гупко (Кор.) — Гипко (Ван.) — Дудко (Чор.) — Футок (Лем.) — Футик (Лем.) — Футко (Лем.) — Лубок (Лем.) — Слотняк (Лем.) — Воняк (Лем.) — Худко (Лем.) — Худок (Лем.) — Удуд (УР.) — Попікáч (УР.) — Попукáч або Угóрска зазýля (УР.) — Годко (УР.*) — Хутко (УР.*) — Хуток (УР.*) — Гудко (УР.*) — Лупко (УР.*) — Худик (УР.*).

Vanellus cristatus Meyer (Charadrius vanellus L.) gemeiner Kiebitz. Кéбавка (Мач.) — Ки́биска або Чáйка (Скв. н.) — Чéйка (Гі.) — Ки́биска (Пie.) — Кéбис (Брщ.) — Ки́ба (Куп.) — Кіба (Скол.) — Скéбиска (Ст. м. Стра) — Кéльбиска (Кам. л. за тим називáе ся, що скигикае) — Кігічка, Кигичка (Св. Гл.) — Кýвик або Слотовá птáха (Кру.) — Кéвба (Бл.) — Пиги́кавка (Гра.) — Пігриц (Пін. д.) — Пігрицóк (Пін. д. пігрицóк пікае) — Пиги́чка (к. Ком.) — Підски́биця (Не.) — Ци́ганка (Верб. Дерев.) — Квикýн (УР.) — Лі́буц. Лі́буc (УР. magy libucz).

Пр. Сли́вяк (Ва.) птах, в будлаках се виводит.

в) до номенклятури герпетольоґічної.

Anguis fragilis L. Blindschleiche Падалю́х (Слав.) — Пáдаличник (Стру.) — Пáданец (Дун.) — Пáдавка (С. н.) — Пáдальниця або Падýлька (Д.) — Пáдалець (С. б.) — Падалю́к (Раг.) — Пáдаліштик (Дев.) — Сліпáк (Гл.) — Сліпáчка (Сл. Орв.) — Сліпáне (Яс.) — Жóвтий Гладýн (Во.) — — Веретільница (Км.) — Сліпак (Лем.) — Веретільниця

(Лем.) — Веретурниця (Лем). — Веретюрниця (Лем.) — Слі-
пачка (УР.) — Сліпу́шка (УР.) — Сліпа́к (УР.) — Гладя́к
(УР.) — Гладю́к (УР.).

Bombinator igneus Rösel. Feuerkröte. Unke. Ку́мкавка (Ф.)
— Сорока́та гадь (Стеб.) — Нічни́к (Риб. в кабу́шках кви-
чи́т) — Ку́мик (Гл.)

Bufo. Kröte. Пóха (Хот.) — Пóрхалка (Т. Белз.) — Ра́-
панка (Ож.) — Ра́павка (РМ. Гл.) — Рапа́та жа́ба
(К). — Ропа́вка (В.). — Рóпа (Виш. Семер.) — Земля́ч-
ка (Ввб.) — Земля́нка або Шкра́ба (Спас.) — Скрега
(Замч.) — Скóга (Кре. Кун.) — Земля́ка (Кам. л.) — Порох-
на́вка (Лоб. Гру. — Порохна́лка (Д.) — Пóрхавка (Т. Лг.)
— Пу́рхавка (Бол.) — Жаба ропуха́та (Орв.) — Рéпуха
(В. М. — Чарани́ха (Прн.) — Підтра́мниця (Уст.) — Ра-
пу́ля або Бечу́чка (Бс.) — Коропа́тва (Сл. Тпл.) — Коро-
ба́ня (Підг.) — Чапара́ха (Себ.) — Ропуха́ня (Д. забобон:
до нéї би ев коса́ не чепи́ла) — Підлі́жниця (Торч.) — Під-
лі́жнице (Ст. м.) — Коропа́не (Яс.) — Порхавка (Ван.) —
Коропатва (Лем.) — Рапуха (Лем.) — Порпли́ця (УР.) —
Карапа́ня (УР.) — Коропапя (УР.) — Кóропава жа́ба (УР.)
— Корóставка (УР.) — Клеги́ня або Си́кавка (УР.) —
Ку́ртавка або Карапа́ня (УР.) — Босорка (УР.*) — Бо-
соркання (УР.*) — Коропатніца (УР.*) — Коропка (УР.*).

Emys lutaria Marsili. Gemeine europäische Sumpfschildkröte.
Фі́тькало (Кос. на Оз.) — Кори́тниця (УР.) — Коритя́нка
(УР.) — Коритна жаба (Лем.) — Коритниця (Лем. — Ко-
ритна жаба (УР.*) — Коритнячка (УР.*).

Hyla arborea L. gemeiner Laubfrosch. Дощівка (Стан. креко-
ти́т на дощ) — Жа́ба зелена (Дун.) — Бóжа жа́бка (Жад.)
— Зеленю́ха (Мол.) — Крі́кавка (Від.) — Рéхкавка (Рив.)
— Каракóха (Горл.) — Крекоту́шка або Пані (Ріп.) —
Скрекоту́шка (Укр. гл. Рудченка. Казки II.) — Раканя (УР.*).

Lacerta. Eidechse. Верестíльниця (Пол.) — Веретíльник
(Б. Уст.) — Веретельниця (Тил.) — Веретíльнице (Евір.
веретíльнице ма́є шти́ри нóги і дóвгий хвіст, бігат по пóли) —
Ящурка (Гл.) — Ящурниця (Лем.) — Ящурка (Лем.) — Ве-
ретельниця (Лем.) — Веретільниця (Лем.) — Веретіль-
ник (Лем.) — Верестерниця (Лем.) — Веретурниця (Лем.)
— Веретюрниця (Лем.) — Гашурка (Лем.) — Ящур поле-
вий (УР.) — Ящю́рка (УР.) — Ящу́рка (УР.) — Шупéрка
(УР.) — Чафи́рка (УР.) — Чуфéрка (УР.).

Pelas berus Merr. Kreuzotter. Зми́я (Орв.) — Гадю́ґа (Во.)
— Куська́ (Тухл. спогани́ла худóбу куська́). — Паску́дниця
(Л. я. Дал.) — Пога́нка (Гл.) — Гад (Лем.) — Ґузелец (Лем.)
— Змия баршанова (Лем.) — Фи́скавка (УР.) — Гид
(УР.) — Паску́дниця (УР.) — Пога́ний черва́к (УР.) —
Шприц (УР.*).

Pelias var. chersea L. Kupfernatter. Рудóха (УР.) — Лю-
тиця (Сл. забобон: куди́ ідé травóв, трава́ випалена; змия́ най-
лютїйша).

Pelias var. praester L. Höllennatter. Коза́чка (Сл.) — Фу́-
жела (Во. чорна, а також „фу́желов" називають рудоху P. chersea).

Rana. Frosch. Скóка (Л. К.) — Крека (К. л.) — Ска́кавка
(Стац.) — Скаківка (Б.) — Скаку́нка (Хльч.) — Скаку́ха
(Виб.) — Перна́тка або Скаку́ля (Мач.) — Веселóха (Гу.)
— Веселу́ха (См.) — Пóльский бу́зьок (Замч.).

Froschlaich. Жа́бяча и́кра (Сос.) — Жа́бяче пéрло
(Хт. смарують ноги, щоб не сїда́ли ся) — Жабури́на (Зак.) —
Жабура́тина (к. Льв. зовуть ся так і confervae) — Жа́бяна
и́кра (Сос.) — Жа́берина (Св.) — Жа́бії кора́лї (Не.) —
Жа́бії лижки́ (Зам.) — Жа́бя робóта (УР.) — Пацїрки
жабячі (Лем.) — Жабі подушки (Кор.) — Жаберовина
(УР.*) — Жабї пацюрки (УР.*). — Пацюрки жабї (УР.*) —
Мараст (УР.*) — Нéрес (Стан. з нéресу прихóдят пу́головицї).

Kaulquappe. Пу́голок або Пу́головок (Мрв.) — На́го-
лова́ч (Кам. н.) — Скобли́хвіст (Слав.) — — Голóвенька
(Дерев.) — Трач (С. б. — Пу́галка (Ож.) — Фоста́чка (Ва.)
Плюга́вка (Ва.) — Праничóк (Себ.) — Гору́лька або Го-
лови́нька (Боя) — Черева́ч (Вільг.) — Головáчка (Д.) —
Голова́й (Ско.) — Ґурґули́ца (РБ.) — Голова́к (Оп.) — Ки-
янка (Лем.) — Головачка (Лем.) — Головенька (Лем.) —
Пу́головок (УР.) — Пу́головка (УР.) — Циганський ґвич
(УР.*) — Циганська риба (УР.*) — Головач (УР.*) — Го-
ловачик (УР.*) — Головенька (УР.*).

Kleiner, junger, schon ausgebildeter Frosch. Жабé (Дун) —
Жабя́к (Бр.) — Жа́бя (УР.) — Жабеня (УР.*).

Salamandra maculosa Laur. gefleckter Erdmolch. gefleckter Land-
salamander. Мóлос або Молоси́с (Сл. мóлос у́лїзе на слóту).
Молокоси́с. — Краси́стий сиса́к (Т.) — Ящур (Гл.) —
Єшир (РБ.) — Єшюр (РМ.) — Ящерка (Б. Уст.) — Ящірка
(Пол. Лоб.) — Ящур (Лем.) — Ящурка (Лем.) — Сліпа

ящурка (Лем.) — Ящур (УР.) — Ящюр (УР.) — Ящір (УР.) — Ящірка (УР.) — Дожджáнка (УР.) — Сліпий ящур (УР.*).

Triton. Wassermolch. Рóня (УР. за тотó кли́чеме, што в водї хóдит cf. ринути) — Студéньчик (УР.) — Лабанцош (УР.) — Водовá я́щурка (УР.) — Ящерка воденá (Не.) — Водявá я́щерка (Дун.)

Tropidonotus natrix Boie. Ringelnatter. Водянка (Пл.).

ґ) до номенклятури іхтнольоґічної.

Abramis ballerus L. Zope. Pleinze. Лопатка (УР.*).

Acerina cernua L. (vulgaris C. V.) Kaulbarsch. Schroll. Язґір (Вільг.) — Остри́ш (УР.) — Цирта (Лем.)

Acipenser ruthenus E. Sterlet. Чучугá. Чучýґа (Кіц.) — Кéчик (УР.)

Alburnus lucidus Heck. Uckelei, Laube. Вотлі́я (Стру.) — Оклійка (Вільг.) — Клі́нк (Ру.) — Верхолóда (М. в.)

Anguilla vulgaris Flem. Aal. Вýгор (Вільг.)

Aspius rapax Ag. Rapfen. Schied. Білюга (Бу.) — Білю́за (Л. я.) — Бóлень (УР.).

Barbus vulgaris Flem. (fluviatilis Cuv.) gemeine Barbe. Бранка (Лем.) — Буйна (Ван.) — Лежайка або Мерéна (УР.*).

Chondrostoma nasus Ag. gemeine Nase. Дýнька (Б.) — Сви́нька (К. Стр.)

Clupea harengus L. Häring. Селéдец (Не. Лбл. — Оселé-
дец (К.) — Гери́нґ (УР.*) — Гаренґ (УР.) — Гарінґ (УР.*) —
Milchner. ♂ Молочéник (Ж.) — Молóчник (Ж.) —
Млїчак (Молочняк). Крупняк. Крупник (Лем.) — Каша-
ник (УР.*) — Молóчаник (УР.) — Млїчак (УР.*).

Rogener. Єкрáчка (Гал.) — Икрéнка (РМ.).

Clupea pontica Eichw. Рýслик (УР.).

Cobitis taenia L. Steinbeißer. Dorngrundel. Козá (Острв.) — Си́кля (Вільг.) — Сїкач (Стан.) — Си́кота (Ва.) — Си́калка (Б. М.) — Сїковице (Ул.) — Си́кса або Сикýнда (Стру.) — Мýлявиця або Сі́кавице (С. к.) — Сїк (Гра.) — Рідкозýб (Ґі.) — Пи́ча. Пичоваґа (Тх.) — Кýславка вадь Сі́кавка (УР.) — Ціпиавка (УР.) — Сікавиця (УР.) — Підкозо-
бель (УР.*).

Cottus gobio L. Kaulkopf. Koppen. Головач (Лем.) — Сли́навець (УР.) — Бабéць смолóваний (УР.) — Ґвнч (УР.*) — Ґлюч (УР.*).

Cyprinus carpio L. Karpfen. Кáспер (Дун.) — Шерéн (Впш.) — Пóтька (УР.)

Esox lucius L. gemeiner Hecht. Щупéль (Верхр. щупелї швидко плáвают) — Щюка (УР.) — мала: Щючка (УР.)

Gastrosteus aculeatus L. gemeiner Stichling. Острик (Сос.) — Остря́к (Сос. Бар.) — Косі́ка (Кв.)

Leucaspius delineatus v. Sieb. Moderlieschen. Mottke. Вівсик (Гра.) — Овéс (Гд.) — Качори́на (Стан.)

Misgurnus fossilis Lacép. (Cobitis fossilis) Schlammpeitzger. Schlammbeißer. Піскор. Пи́скір (Бор.) — Югáн (Кіц. юган бувáє в болóтї) — Чік (УР.*).

Nemachilus barbatula (Cobitis barbatula L.) Schmerle. Bartgrundel. Слижáй (Ст. С.) — Вертю́х (Тур. бо завéрчує ся в нáмул) — Вéрцюх (Дер.) — Пішкáр (РМ.) — Слиґáн (УР.) — Пецáн (УР.) — Слиж (УР.*).

Leuciscus rutilus L. Rotauge. Плóтва (Бор.) — Черленобчиця (УР.).

Lota vulgaris Cuv. (Gadus lota L.) Quappe. Мéнтуз (С. С. — Мéнькус (Ско.) — Меньóк (При.) — Миньóк (Лоб.) — Миньку́с (Мач.) — Ментус (УР.*).

Lucioperca sandra Cuv. Zander. Schill. Сандáк (Вільг. С. б.)

Perca fluviatilis L Flußbarsch. Вóкунь або Швець (Ґу.) — Окун або Кóстриж (Кіц. plur. óкуни або Костражи) — Кóстриш (УР.) — Шниґір. Шіґар (УР.) — Чіраз (УР.).

Petromyzon Planeri Bl. Bachneunauge. Маскозóб (Тур.) — Мускозóб (Кун.).

Phoxinus laevis Ag. (Leuciscus phoxinus L.) Elritze. Pfrille. Маресни́ця (Ус.) — Нéрест (С. н. — Нересни́ца (РМ.) — Вербівка (Ван.) — Мерест (Лем.) — Меренька (Лем.) — Вербівка (Лем.) — Пи́цька (УР.) — Мерéнка (УР.) — Мересни́к (УР.) — Бліщавка (УР.*) — Меренька (УР.*).

Rhodeus amarus Ag. Bitterling. Ґорýля (Замч.) — Гирчáвка (Вільг.) — Смаркýля (Тор.) — Соки́рка (Лї.) — Правичóк (Ул.) — Пляскáчка (Ст. м.) — Цéпа (Дер.) — Цéпуха (С.) — Мýлка (Брщ.) — Мýлька (Гра. загалом також всяка дрібна риба). — Попáдька (коло Стан. немá пýщої ри́би; лéдви встиґнеш еї злови́ти, а вже зогни́ла) — Плостівка (РМ.) — Чере-

ванька (Лем.) — Черевуга (Лем.) — Черевушка (Лем.) — Пляскавка (Кор.) — Гіркова́ня (УР.) — Попади́ця (УР.) — Попадя́ (УР.) — Попа́чька (УР.) — Пічова́ґа (УР.) — Плеско́нька (УР.) — Пляска́ня (УР.) — Пляска́нка (УР.) — Черевуха (УР.*) — Черевушка (УР.*).

Salmo hucho L. Huchen. Donaulachs. Головéць (УР.).

Salmo salar L. Lachs. Salm. Лакс або Стрóмик (Вільг.) — Лосос. Лосось (УР.*).

Scardinus erythrophtalmus L. Rotfeder. Черленоо́чиця (УР.)

Silurus glanis L. Wels. Waller. Schaid. Сім (Пiс. К.).

Thymallus vulgaris Nilss. gemeine Aesche. Пір (РМ.).

д) до номенклятури ентомольоґічної.

Acanthia lectularia L. Bettwanze. Плóска (Пн)

Anisoplia agricola Fabr. Feld-Laubkäfer. Татарчух (Рін. Оп.) — Ґéдзик збожевий (Кос. на Оп.) — Червцéва му́ха. Пол́онка (Вин.) — Красу́лька (Прп.) — Краса́ва му́ха (Прп.)

Anobium. Nagekäfer. Pochbohrkäfer. Werkholzkäfer. Шпиль Лбл. Бу.) — Шпинь (К. н.) — Ши́льник (Вищ.) — Шпиль або Шпильник (Замч. Тур.) — Червоті́к (УР.).

Aphis brassicae L. Kohlblattlaus. Попі́ль. Попіль капустя́на (Дев.) — Попельни́ця (Підг.) — Попелюха (С. б. Ско.) — Попелюх (В. м.) — Попéль (Уст.) — Порпéль або Пóрпля (Бол.) — Порплю́ха (Вільг. — Мушéра (Розтк.) — Попелюх (Лем.) — Попелиця (Лем.) — Мушара (Лем.) — Мушера (Лем.) — Попелни́ця (УР.) — Попеляна́ мушка (УР.) — Попеля́нка (УР.) — Попіля́чка (УР.) — Мóшка (УР.) — Попелиця (УР.*) — Попеляк (УР.*) — Попельніца (УР.*) — Попелюх (УР.*) — Попелюха (УР.*) — Мушера (УР.*).

Apis mellifica L. gemeine Honigbiene. ♂ Drohne: Трут (Св.) — Трунд (Оп.) — Бренч (Ван.) — Бренчик (Ван.) — Дармоїд або Трут — Бинч (Лем.) — Труп (УР.) — Трупа́к (УР.) — Труц (УР.) — ♀ Bienenkönigin. Ма́тиця (Х.) — Arbeiterbiene. Роботна пчола (Лем. УР.*) — Raubbienen: Пчóли-виїдачі (М.) — Пчоли-з'їдници (Лем.) — Bienenzellen: Горнятка щільні (Розтк. тут говорять: „пщола́", а не так, як в инших околицях: „пчола́" а на Гуцульщині: „бжола́", „бджола́").

Arctia (eruca) Bärenraupe. Петру́к (В. м. наступи́в петрука́ і вчини́в ся болéк) — Вóлох (Город.) — Підбі́г (Б. м.) — Підбіль (Ож.) — При́трут (Дубк.) — При́міть (Хот.) — Бабин пес (Лем.) — Бабин вовк (Лем.) — Бабій пес (Лем.) — Жидівска шапка (Лем.) — Ба́бин пес (УР.) — Ба́бин песик (УР.) — Ба́бин вовк (УР.) — Ушика́ля (УР.) — Жидівска ша́пка (УР.) — Язїбаба (УР.*) — Бабин пес (УР.*).

Bombus. Hummel. Жміль (Ож.) — Бря́чик (УР.).

Bostrychus. Borkenkäfer. Деревя́нка (Пл.).

Calandra granaria L. Schwarzer Kornwurm. Вовчóк в житі (Яс.) — Вовчок (Ван.) — Ша́шка (УР).

Camponotus herculaneus L. Roßameise. Riesenameise. Парамý д (Б.) — Медвéджий мурашóк або Ковáль (Пiс.) — Вовча мурянка (Лем. УР.*).

Cerambyx. Bockkäfer. Коза́ка (Гра.) — Гуда́к (УР.*) — Гудачóк (УР.*).

Cheimatobia brumata L. (eruca) Frostspanner. Пядак (Лем.)

Chrysops caecutiens L. Blindbremse. Склепéц (Тур.) — Сліпа му́ха (УР.*).

Coccinella (septempunctata). Marienkäfer. Sonnenkäfer. Blattlauskäfer. Віщу́нка (Став.) — Єлéнка або Зазу́лька (Від.) — Олéнка (РМ.) — Зазулéйка (Дун.) — Бéдрик (Боб. пригово́рюють: „щéдрику-бéдрику, скажи́ мені пра́вдоньку!) — Бéдричка (С. б.) — Бéздрик Ско. приг. „корбанцьо! корóвцьо! дай мені ма́сла, бо я тебé па́сла). — Бобру́на (Пл.) — Бобру́ся (Пістрик дубовий) — Бабру́нка (Ст. м.) — Бабру́н (Л. я.) — Бóжа зазу́лька (Б.) — Ворожи́лька (Лоб.) — Ворожка (Кор.) — Паворожка (Лем.) — Ворожка (Лем) — Ворожиля (Лем.) — Бобрунка (Лем.) — Бóжа корóвка. Бóжа корóвочка (УР.) — Бóжа Олéнка (УР.) — Бу́нка (УР.) — Ґонґори́чка (УР. пригов. ґонґори́чко! спусти́ кри́льця на обі бильця, полéть до бóжого дóму!) — Папару́ва (УР.) — Папару́жка (УР. приг. му́шка папару́жка! лети́ до Бóга, звýдси понеси́ сту́дінь, а вýдти принеси́ теплó.) — Ворóжка (УР.) — Ворожи́ля (УР.) — Ворожи́лька (ТР.) — Бабарунка (УР.*) — Божая коровичка (УР.*).

Coleopteron. Käfer. Бóґар (УР magy. bogár).

Copris lunaris L. Mondhornkäfer (також: Geotrupes). Мазéр (Ву.) — Бринда́к балéжаний (УР.).

Culex pipiens L. gemeine Stechmücke. Gelse. Мухари́ця (Яб. дрібні мухари́ці кусáют) — Кумарка (Ван.) — Кумарка (Лем.) — Соньóґа (Лем.) — Сонюґа (Лем.) — Муха́р (УР.) — Цюнюк (УР.) — Сонюк (УР.).

Deilephila euphorbiae L. (eruca) Wolfsmilch Schwärmer (Raupe) Навалник (Вільг.) — Пес дикий (Дун.) — Примітъ (Ву.) — Захит (Остр.) — Дикий пес (Лї.) = Поїмлїчак (Ван.) — Отрудник (Рі) — Ушивaнка (УР.) — Бабин пес (УР.*) = Дикий пес УР.*).

Dorcadion holosericeum Küst. Musikkäfer. Кобалька або Музика (Вовч.).

Dorcadion cruciferum Хрестник (Др. Ол.).

Ephemera. Eintagsfliege. Спадь (Острв.) — Сереньча (Лем.) Мухариця (УР.) — Шашка (УР.*).

Eristalis tenax L. Schlammfliege. Діка музика (Ву.) — Гноївка (Лем.) — Млачниця (УР.) — Витрут (УР.*).

Eruca. Raupe. Ґершениця (Кус.). — Гусенниця. Гусельниця (Ож.)

Forficula auricularia L. Gemeiner Ohrwurm. Щипак (Дов. Пулт.) — Щипалка (Уст.) — Щипавиця або Корец (Зам.) — Щипавице (Стрв.) — Щипиця (Рі.) — Хохолаз (Лем.) — Хохолак (Лем.) — Хохоланя (Лем.) — Щипак (Лем.) — Щипачок (Лем.) — Щипчик (Лем.) — Щипапіча (Лем.) — Щипіпіча (Лем.) — Хохолвк (Лем.) — Хохолячок (Лем.) — Щипавка (УР.) — Хохол (УР.*) — Хохолік (УР.*) — Хохолик (УР.*) — Хохолав (УР.*) — Хохолоз (УР.*) — Щипиця (УР.*) — Щипак (УР.*) — Щіплячок (УР.*).

Formica. Ameise. Муравдель (Т. Дов.) — Мораха (Себ.) — Мурах (РМ.) — Муращок (Яс.) — Мораль (Км.) — Мураль (Т. муралї шемрают) — Мураняа (Пс.) — Мурагель (Тур. Боя.) — Морашка (Ев.) — Мурашка (Жад.) — Мрочка (Зам. Рад.) — Мухариця (Ус.) — Пікун (Ож. як „вкусит“, то пече) — Комаха (Боб.) — Мурайка (Кор. Оп.) — Муравка (Лем.) — Мурайка (Лем.) — Мураль (Лем.) — Мурянка (Лем.) — Мурянка (УР.) — Мурвань (УР.*) — Мурявка (УР.*) — Мурманька (УР.*) — Мурянка (УР.*).

Муравлина (Зак.) Ameisenhaufen. — Мурянкові мішки (УР) — Перинки або Заголовки мурячі (УР.*) — Му|рянчачі заголовчки (УР.*) Ameisenpuppen, sogenannte Ameiseneier.

Galleria melonella L. Bienenmotte. Bienenzünsler (eruca, Raupe). Дротяник (УР).

Gastrophilus equi Fabr. Pferdemagen · Bremsfliege. Гнидавка (Ско.) — Гнидник (Кос. на Оп.) — Ріпек (Вільг. — червaки: Пиппакй (Вільг. nom. sing. пиппак) — Дрот (С.) — Ґївка (Лем.) — Клепавка (УР.) — Клепалка або Дубовка (УР.) — Кінька муха або Ґаівка (УР.*).

Geotrupes stercorarius L. Roßkäfer. Бвюн (Хот. Сн. — Бжук або Жук (Бу.) — Бздюх (Б. м.) — Гнюх (Гу.) — Жух (М. в.) — Дюх (Пл. Хіт.) — Гноївка (Т.) — Бриндас (Виж.) — Буняк (Д.) — Жубела (Яб.) — Мазер (Сос.) — Мазник (Бол.) — Жид (Дов.) — Козуля (Крилос.) — Гімняр (Ож.) — Гімнорий (Стру. місто: гівнорий) — Лайнюх (Ст. н.) — Жидівский хрущ (Руд.) — Хрущ кіньский (Ніж.) — Кузька (Бистр.) — Ґужуль (РМ.) — Ґужулька (РМ.) — Ґужулїя (РМ.) — Ґіжелиця чорна (Яс.) — Кобалька або Кобайка deminut. Кобаєчка (к. Стан. так також і инші хрущі як: Dorcadion, Cerambyx, Cetonia) — Гівняк (Лем.) — Гівняр (Лем. гівнар бруничт або бзичит; пщола тїж бруничт) — Лайняк (Лем.) — Балежаник (УР.) — Балежанка (УР.) — Чорний хрущ (УР.) — Жубела (УР.) — Кіньский бомбак (УР.) — Бомбак гнійний (УР.) — Бриндак кіньский (УР.) — Ґужелиця (УР.) — Ґуджулей (УР.) — Ґуджулай або Ґуджулайка (УР.) — Коваляк (УР.*) — Лайняр (УР.*).

Gryllotalpa vulgaris Latr. Maulwurfsgrille. Werre. Riedwurm. Erdkrebs. Медведюх (Дев.) — Кручок (Бол.) — Ведмедик (Прн.) — Медведюх (Бостр.) — Дїдух (Мерв. Гр. вирив ся дїдух) — Дідик (Мил.) — Медведик (Лем.) — Медведок (Лем.) — Медведик або Медведюк (УР.).

Gryllus. Grille. Свердун або Свердан (Т. Тх.) — Свердан (Л.) — Чвіріньок (Від. Жад. Гл.) — Цвіріньок (Гл.) — Чвірінець (Стац.) — Сьвіґур (Рін.) — Шверщок (Лук. н. — Сьвірк (Рад.) — Свірчок (Бар.) — Свірщок (Не.) — Цьвірґун (Дер. С. б.) — Цьвірґун або Сверщок (Пдл.) — Свірк або Скверщок (Пол.) — Свірк (Д.) — Цьвірк (Бол.) — Свіршок (Ласк.) — Чвіркайло (Стрв.) — Свірко. Свірк (Чор) — Свірок (Кор.) — Сквірчак або Сквірк (Лем.) — Скверщок (Лем.) — Сквірок або Сверщок (Лем.) — Чверщок (Лем.) — Свердун (УР.) — Свердан (УР.) — Сверчок (УР.) — Свирньок або Свиріньха (УР.) — Цьірчок (УР.*) — Цьвірчок або Чверчок (УР.*) — Скверщок (УР.*).

Gyrinus. Taumelkäfer. Drehkäfer. Бігалка (УР.).

Haematopinus macrocepahlus Burm. Pferdelaus. Вушаль (Пл.) — Ушіль (Т. plur. ушелї).

Haematopota pluvialis L. Regenbremse. Склепець (Лер.).

Hippobosca equina L. Pferdelausfliege. Желізна муха (Пл.) — Песя муха (Стрв.) — Песечка (Стрв.) — Дротик (Підл.)

— Склéпець (Замч.) — Крива муха (Лем.) — **Суха муха** (Лем.) — Ґзівка (Лем) — Песяча муха (Бон.) — Пéся мýха (УР.) — Пóвчик (УР.) — Твердá мýха (УР.) — Ґзівка (УР.*).

Hypoderma bovis De Geer. Hautdassellfliege. Rinderbiesfliege. Rinderbremse. Бзік (Дун.) — Ґéдзавка (УР.) — Би́дзень (УР.) — Би́зканка (УР.) — Червак: Пестрáк (В.) — Пирнадель (Кор.) — Перпаділь (Лем.) — Пирнадель (Лем.) — **Огар** (УР.) — Пернадель. Пирнадель (УР.*).

Lampyris noctiluca L. Leuchtkäfer. Johanniswürmchen. **Хробачóк сірчи́стий** (Гра.) — Ми́шечий огéнь або Ми́шечий óгник (Лук. н.) — Бли́скавка (Лач.) — Мýха блищáча (Уст.) — Ми́шеча вáтра (Яс.) — Ми́шачий огéнь (Кру.) — Мýха світля́ча. Мýшка світля́ча (Не. Бар.) — Кýпавка (Т.) — Купавка або Кітьчий огень (Оп.) — Святий огень (Оп.) — Купавочка (Кор.) — Попенька (Ван.) — Святоянчик (Лем.) — Яновий хробачок (Лем.) — Янчик (Лем.) — Купала (Лем.) — Купавка (Лем.) — Огняниця (Лем.) — Блискавец (Лем.) — Світла мýшка (УР.) — Світлий червáк (УР.) — Бомбачóк світлий (ВР.) — Ми́шачий огéнь (УР.*) — Мишачий огник (УР.*) — Яновий хробачóк (УС.*) — Купалка (УР.*) — Сьвітлячий хробачьок. Сьвітяний хробачьок (УР.*) — Святоянка (УР.*) — Святояньский хробачок (УР.*) — Святий хроб (УР.*).

Lecanium vitis L. Вінцлі́рка (УР.).

Lepidopteron. Schmetterling. Пирвця (Лем. декуди же „пирвця“ Nachtfalter, а „мотиль“ Tagfalter) — Літавка (Лем. декуди „лïтавка“ Tagfalter, „пірвця“ Nachtfalter).

Lethrus cephalotes Fabr. Rebenschneider. Кравéц (к. Стан. кравец шкодит в коноплях і гречці; бадилину зотне і до ямки тягне назадгузь).

Libellula. Wasserjungfer. Шáшка (Пл.) — Гáдиній слугá (УР.) — Гáдиняча слугá (УР.) — Шашка (УР.*).

Locusta. Laubheuschrecke. Grashüpfer. Ди́кий кінь (Ван.) — Кобили́ця (РМ.) — Шáшка (УР.).

Lucanus cervus L. Hirschkäfer. Schröter. Бугáй (Уо) — Хрущ ріжкáтий (Гра.) — Рóгаль (Б. м.) — Желізни́к (Кол. — Мóрский рак (Гра.) — Жук (Ста.) — Рогáй (Рик.) — Єльнічóк (Ву.) — Бóжий бичóк (Острв. забобон: як кине ся до стáйні, бýдут ся корóви доїли) — Тур (Ско.) — ♂ Тур. ♀ Тури́ця (Вільг.) — Тýрок (Мил. Угринів коло Сокаля) — Ковáль (Боб. Тарт.) — ♂ Рогли́к. ♀ Рогли́ця (Вовч.) — Рогач (Лем.) — Царяни́к (УР.) — ♂ Бóжий вóлик. ♀ Бóжа коровка (Гл. (УР.) — ♂ Рогáчь. ♀ Рогáчька (УР.) — ♀ Козáчка (УР.) — ♂ Жук. ♀ Жуколи́ця (Імстичево на Угорщині).

Melolontha vulgaris Fabr. Gemeiner Maikäfer. Хрустáль (Вовч. psl. хрѫстъ locusta; хряскати, хрястати, хрущ) — Бри́ндас (Х.) — Бомбáр (Км. бомбáр брунчи́т) — Бомбáк. Бумбáк (УР.) — Хруст (УР. cf. psl. хрѫстъ) — Бомбар (Лем.) — — Larve. Engerling. Зáборозняк (Бул.) — Заборозéник (Боб.) — Шпандрáк (С. С.) — Повх (Кру.) — Дюк (Ву.) — Боровдю́к (Ден.) — Борозди́ник (Стіб.) — Робáк (М. в.) — Мандибýрений червáк (Вовч.) — Сáленик (Пн.) — Мартинюк (Оп.) — Білий хробак (Лем.) — Бедрак (Лем.) — Пендрак (Лем.) — Салак (УР*.).

Melophagus ovinus L. Schaflaus. Schafzecke. Капýша (Яб.) — Кепýша (Яс.) — Кліщ вівчий (Лем.) — Кліщ овчий (УР*.).

Myrmica flava. gelbe Knotenameise. Цвіндик (Боя.) — Пікунéц (М. в.) — Парамýд або Рáдзік (С. б.) — Рáдзик (Ири.) — Рéдзик (ВМ.) — Рáзик або Рáдзик (Бу. дýже допекли́вий; походить від „рáзити“) — Вóпар (Ку. опар.).

Palingenia horaria. Eintagsfliege. Ри́бяча спадь (Стру.).

Papilio. Schmetterling. Мотавíльник (Дун.) — Мутали́ця (Сос.) — Мотилéць (Город.) — Крíлик (Кроп.) — Слїпýшка (С. С.) — Пири́ця (Стïб.) — Пири́чка (Бар.) — Чепіри́ця (Сос.) — Лі́тавка (См. примір: білі лïтавки́). — Сьвíрок (Бор. Зам.) — Ціцик (Я.) — Іщиця (Хот.) — Мотовиляк (Чор.) — Мотилиця (Ван.) — Мотиля (Бон.) — Мотиль (Рі.) — Метáлик (М. в.) — Мотиляк (УР*.) — Лі́тайка (УР*.) — Лотай (УР*.).

Phalaena. Nachtfalter. Чепіри́ця (Сос.) — Нетлéниця (Торч.) — Тлінь (Стубенко) — Бри́ичка (Єв.) — Спари́це (Брщ.) — Нóтля (Хот.) — Пири́ця (Гру. Бол.) — Гóлод (Бистр. Кроп.) — Смерть (Л. я.) — Смертка (Л. я.) — Цьмор (К.) — Цьмук (Виш. Пл.) — Цьмýха або Цьмух (Кам. н.) — Цьмýха (Ско.) — Ні́тка (Кру. Д. забобон: як би нітка впáла в вóду а чоловік би спив, то був би голóдний) — Іщевиця або Іщериця (М.) — Іщиця (Не.) — Моти́лик (Кроп.) — Щи́ця (Бор.) — Ві́щиця (Уст. Лоб. Б.) — Опарелиця (Рі.) — Опариця (Лем.) — Мотилиця (Лем. а мотиль Tagfalter) — Нора

(Лем.) — Потемряк (Лем.) — Масляниця (Лем.) — Цьма (Лем.) — Ущиця (Лем.) — Смертний мотиль або Смерть (УР.) — Кляпус (УР.) — Босоркáня (УР.) — Босоркáня мохнáта (УР.) — Смерть (УР.*) — Смертка (УР.*) — Літайча або Лотай (УР.*) — Опар (УР.*) — Босоркання (УР.*).

Periplaneta orientalis L. Kakerlak. Küchenschabe. Козáка (Себ.) — Козáк (С. б.) — Козáка (Дер.) — Козáк (Ку.) — Тóрґан (Кам. л.) — Торґáн (М. в.) — Дергýн або Таргáн (Рзг. Буд. — Корґáн (Пн.) — Дергýн або Дергáн (Гу.) — Кáпець (Тор.) — Ковáль (Зам.) — Кабáля (Мед. Вой. cf. bakula gryllus domesticus Triest. bacolo blatta; Trient bagul periplaneta orientalis) — Каракóн (Стрі.) — Мускáль (Лї.) — Москáль. Мускáль (М.) — Байдиха. Байдóха (Мах.) — Піп (Лоб.) — Пóпик (Уст.) — Каралýх (Обор.) — Галóха (Стїб. Семер. також: Галóха назва чорної корови) — Швед (Пiс.) — Швець (Дер.) — Жид (Підг. Дов.) — Вулóха або Ґáдва (Хот.) — Шваб (Мерв. Гл. Льв.) — Жужíль (Не.) — Жýжелиця (С. С.) — Монджáк (Гарб. — Кайдáк (Кос. на Оп.) — Хайдáк (Ласк.) — Мончýр (Кун.) — Капиця (Сел.) — Ковшáк (Рак.) — Сýка (Замч.) — Таракáн, Каракáн (Калуш к. Стан.) — Гóлод (Меж. plur. гóлоди) — Хабýля (Ус.) — Харатóн (Боя.) — Плащáк. Плещáк (Ден.) — Мороїд (Кв.) — Шкурґáн (Ус.) — Корґáн (Буд. К. РМ.) — Попенька (Ван.) — Коваль (Вон.) — Постанець (Лем.) — Кракоч (Лем.) — Ковáчка (УР.) — Горґáн (УР.) — Коваль (УР*.) — Кракоч (УР.*) — Жидівский хробак (УР.*).

Phyllodromia germanica L. (Blatta germanica). Deutsche Schabe. Хабáй (Стрі.) — Сас (Вяш.) — Каракóн (ВМ.) — Швéдик (М.) — Каракон (Оп.) — Прус (УР.).

Pyrrhocoris apterus L. gemeine Feuerwanze. Тáтар (М. в.).

Sciara militaris Now. Heerwurm-Trauermücke (черви) Жирки (Пл.).

Strachia oleracea L. Gemüsewanze, Kohlwanze. Жидíвочка (Гра.).

Syrphus. Blattlausfliege. Скалá (Мил.).

Tabanus bovinus L. Viehbremse. Rinderbremse. Бóмко (Кам. н.) — Бонк (Дун. Оп.) — Бындзáрь (УР.).

Tettix. Dornschrecke. Скакунéць (С. б.).

Tinea. Кушпíль або Міль (Гу.) — Тлíя (Сос.) — Тля (Стїб.).

Vespa crabro L. Hornisse. Шéршень (Руд.) — Шаршóн (Кус.) — Шéршун (В.) — Саршін (Ван.) — Саршон (Лем.) — Сéршун (УР.).

е) до номенклятури декотрих инших Безхребників.

Anodonta. Teichmuschel. Чарапáха (Брщ.) — Коколюс (Б.) — Жéбечі карабушки (Ст. н.) — Жáбині мисота (С. в.) — Жáбеча пýшка (Гл.) — Жáберниця (М. в. — Жáбеча скрúнка (Ско.) — Жáбляча скрúнка (Лбл.) — Скáлка (Гл. також Unio.) — Черепáнька або Канька (Гу.) — Жáблянка (УР.) — Жáблячі корúтята (УР.) — Корботята жáблячі (УР.) — Коритáйка (УР.) — Корúтниця малá (УР.) — Корúтята (УР.) — Корúтята водяні (УР.) — Корúтка (УР.) — Корúтянка (УР.) — Корúтятко жаблячое (УР.) — Жабї корытця (УР.* також Unio).

Arion. Wegschnecke. Сломóк (Бу.).

Ascaris lumbricoides L. gemeiner Spulwurm. Глистá чоловíча (УР.).

Astacus fluviatilis Fabr. Edelkrebs. Рак. — ♀ Рачúця (Д.) — Рак вилїнившийся: Лїнюх (Стрч.) — Лїнець (Верхоб.) — Облíзний рак (к. Кам.) — Лінýшка (УР.) — Лúнявий або Линющий рак (Вз. рак що лїнить ся [Українцї кажуть: линяє]. Як яра пшениця цвите, тодї раки найлїпші. Суть то так звані: „Пшеничники“ Butterkrebse.)— Карк у рака (УР.*) Krebsschwanz. — Крýпи (УР.) Eier unter dem Postabdomen des Krebsweibchens. Пацюрки у рачіци (Лем.) Eier des Weibchens.

Cystercus cellulosae. gemeine Finne. Решітка (Кам. л.) — Решетýха (Ден.) — Горóшок (Г. н. горошковáта солонина = солонина в горошками) — Вúскок (к. Пер.) — Вúскок (Л. К.) — Решетúнець або Крýпа (Сл.) — Крýпка (Торч.) — Вéнґрúна (Лем.) — Ярчух (Лем. cf. ярец = ячмінь) — Уш свинська (УР.) — Уш в мáсї (УР.) — Горох (УР.*) — Крупа (УР*. солонина занечищена крупами = крупна солонина, круписта солонина).

Gammarus pulex De Geer. gemeiner Flohkrebs. Кривóбік (Уст.).

Gordius aquaticus Duj. Wasserkalb. Волокóльник (Замч.) — Вóлос (У. Р.).

Haemopis vorax Moq.-Tand. echter Pferdeegel. **Пáвиця кінська** (УР.).

Hirudo. Blutegel. **Пáвиця** (УР.).

Hirudo officinalis Sav. ungarischer Blutegel. **Пáвиця хісновита** (УР.).

Ixodes ricinus L. gemeine Hundszecke. Holzbock. **Кліщ лісковúй. Кліщик** (УР.).

Limax. Nacktschnecke. **Сломóк** (Ву.).

Lumbricus terrester L. gemeiner Regenwurm. **Глистá земнá** (УР.).

Lycosa syngoriensis Walck. **Напрýдник** (Ден.).

Oniscus murarius Cuv. gemeine Mauerassel. **Стóніг** (Д.) — **Стонóга** (Км.) — **Стоніжка** (В.) — **Стóгнова** (Стрв. = стонога) — **Стогнá** (Ус.) — **Костонóга** (Ласк.) — **Овечка** (Бон.) — **Бирка** (Лем.) — **Базка** або **Овечка** (Лем.) — **Стоніжник** (Лем.) — **Стонíжка** (УР.) — **Стóніж** (УР.) — **Плїснáвка** (УР.) — **Мохнáлька** (УР.) — **Стоножка** (УР*) — **Бирька** (УР.*) — **Мухавка** (УР.*).

Phalangium parietinum Herbst. gemeiner Weberknecht. Schuster. **Косец** (Лем.) — **Косибав** (Лем.) — **Косяр** (Ван.) — **Косáк** (УР.) — **Косáрь** (УР.) — **Косáш** (УР.) — **Косú-коса** (УР.) — **Косéць** (УР.) — **Коса** (УР.*) — **Косец** (УР.*) — **Косяр** (УР.*).

Taenia solium Rud. Bewaffneter Bandwurm des Menschen. **Пантликова глиста** (УР*) — **Пантликовий глист** (УР.*).

Unio (pictorum) Flußmuschel, Malermuschel. **Коколю́с** (Б. в.) — **Скóйка** (Км.).

ж) до номенклятури ботанічної.

Abies pectinata DC. Weißtanne. **Їль** (РМ. genit. ёли).

Acer campestre L. Feldahorn. **Пáклин** (В.) — **Сýклен** (Кол.) — **Сýкліть** (Кол.) — **Білóклень. Білокленúна** (УР.).

Acer tataricum L. herzblätteriger Ahorn. **Чорнóклень** (УР.) — **Чорнокленúва** (УР.).

Achillea millefolium L. gemeine Schafgarbe. **Кровник** (Л.) — **Керваник** (Мвк.) — **Серпоріз** (Город.) — **Серпник** (Терн.) — **Серпій** (Терн.) — **Кречка** (Крп. **Крячка**) — **Рýмер** (Бон.) — **Муращівник** (УР. сікýть і дають з отрýбами для пульóк і качóк) — **Керваник** (УР.*).

Achillea nobilis L. edle Schafgarbe. **Коломúйка** (Др. по городах).

Aconitum. Eisenhut. **Чорнотóя** (Пл.) — **Нетóя** (Тухк. Лук. н.) — **Кошка** (Лем.) — **Косáтка** (Лем.).

Aconitum napellus L. Giftheil. blauer Sturmhut. **Лáбачий** (Мик.) — **Черевúчки** (к. Льв.).

Acorus calamus L. gemeiner Kalmus. **Татарúне** (К.) — **Шавáр** або **Татарнúк** (С. Бу. К. в. Ви. О. Л. К.) — **Лепішнúк** (Ч.) — **Сашина** або **Татарскоє зїля** (Кор.) — **Білий саш** (УР.).

Aegopodium podagraria L. Giersch. **Яглúця. Яглúчка** (Пдл.) — **Хавá** (УР.) — **Борщéвка** (Бол.).

Agaricus campestris L. Champignon. Tafelpilz. **Печарúце** або **Стернівка** (Дун.) — **Чеперúця** (Лбл.).

Agaricus piperatus L. Pfefferschwamm. **Гірчице** (С.) — **Білюга** (Либ.) — **Гиркиня** або **Скрип** (Лем.).

Agaricus ruber Sw. **Суровика** (УР.*).

Agrimonia eupatoria L. gemeiner Odermennig. **Золотнúк** (К.).

Agrostemma githago L. Kornraden. Rahl. **Кукýль** (Город.).

Agrostis vulgaris With. gemeiner Windhalm. **Половýха. Половýшка** (Крс. замолоду може ужитись яко па тов для коней і рогатого скоту, однакож в всїх трав найскорше половіє, вже при кінци липня і в початком серпня і тоглї на пашу вовсїм не придатна.) — **Метлю́к** (Лях.) — **Одностéблиця** або **Половýха** (Пер. пополовіє, не їсть худоба).

Alchemilla vulgaris L. gemeiner Frauenmantel. **Навратник** (УР*.).

Algae. Algen. **Ґльóни** (Тпл. nom. sing. Ґльон = глїнь).

Alisma plantago L. gemeiner Froschlöffel. **Жабник** (УР*.).

Allium cepa L. Küchenzwiebel. Zipolle. Bolle. gemeine Zwiebel. одмінн: **Димýрка** (Мал.) — **Дúмка** (Брщ.) — димлена цибуля) Rauchzwiebel. — **Мандибурéнка** (Стан. Солодковáта цибýля; рóдит богáто; під корчéм як мандибýрка; єї сúльно їдé).

Allium fistulosum L Jakobszwiebel. **Плодúстець** (Гал.) — **Плодúстиця** (РБ.) — **Плодýшка** (Город.) — **Плодúсток** (УР.)

Allium porrum L. Lauchzwiebel Porre. **Пóра** (Д.).

Allium sativum Knoblauch. **Чеснáк** (Бол.).

Allium victoriale L. Schlangenknoblauch. **Гáдечий чеснóк** (Ж. уживають єго против укушеню змиї, натираючи зїлєм, а іменно цибулею, місце укушене. Думають також, що вже від духу чеснoку того втїкає змия. Тому то і носять часто чеснок гадечий при собі).

Alnus glutinosa Gaert. gemeine Erle. **Вільха чóрна** (Стр.).
Alnus incana DC. weißgraue Erle. **Вільха біла** (Стр.).
Alnus viridis DC. Alpenerle. **Лéліч** (Ж. на Чорній горі).
Alopecurus pratensis L. Wiesenfuchschwanz. **Мýшка пшенúчна** (Самб.).
Alpinia galanga L. Galgant-Alpinie. **Калгáн** (Укр. горівка намочена в калгані = калганівка).
Althaea officinalis L. Eibisch. **Цеткú** (Гл.) — **Пацірник**. **Пацурник** (УР*.).
Althaea rosea L. Stockmalve. **Черепáня** (УР.).
Amanita caesarea Scop. (Agaricus caesareus). Kaiserling. Herrenpilz. Eierschwamm. **Яéшник** (Гл.) — **Королúця** (УР.).
Amanita muscaria Pers. (Agaricus muscarius L.) Fliegenschwamm. **Троéнка** (Д.) — **Мушірка** (Ж.) — **Маримýха, Марúмуха**. **Марúмух** (к. Брод) — **Мухомóра** (Гр.) — **Мухомóрице** (Лс. Пдлт.) — **Парúмух** (Кам. н.) — **Паримýха** (Кам. л.) — **Мурúмух** (Зах.) — **Мухаїра** (Я.) — **Мухаїрка** (Ско.) — **Мушарка** (Ван.) — **Жабюрка** (Оп.) — **Маримуха** (Лем.) — **Королúця дурнá** (УР.).
Amarantus retroflexus L. rauhhaariger Fuchsschwanz. **Щур** (Зам.).
Anemone hepatica L. (Hepatica triloba DC.). **Прáліска сúня** (Пдл.) — **Гепáтика** (к. Льв.)
Anemone nemorosa L. Buschwindröschen. **Яглúчка весинá** (Зак.) — **Раст білий** (к. Льв. (УР.) — **Пралїска біла** (мéнша) (Пдл.) — **Конопелка** (УР.*).
Anemone pulsatilla L. gemeine Kuhschelle. Küchenschelle. **Пасербіта** (М. в.).
Anemone silvestris L. Wald-Windröschen. **Прáліска біла** (більша) (Пдл.).
Anethum graveolens L. gemeiner Dill. Gurkenkraut. **Окропéц** (D. genit. окріпцю) — **Кропец** (Лем.) — **Копер** (Лем.).
Anthemis cotula L. Stinkende Hundskamille. **Рýмер** (УБ.) — **Рýмин** (УР.) — **Романúця** (УР.).
Apera spica venti L. Weitschweifige Windfahne. **Хметелúце** (Мач.) — **Шмовда** (Лем.).
Apium graveolens L. gewöhnlicher Sellerie. **Селера** (Д.).
Arctostaphylus officinalis Winm. Grab (Arbutus uva ursi L. Bärentraube. Sandbeere. **Мученúця** (Горд. ягоди в середині як мука).

Arnica montana L. Berg-Wohlverlei. **Скусівнúк** (Во. Др. від скýси т. е. коклюшу).
Arrhenaterum elatius L. (Holcus arenaceus Schrad. Avena elatior Willd.) Haferartiges Pferdegras. Glatthafer. **Мýшка вівсянá** (Самб.)
Artemisia absinthium L. Wermut, **Полинь** (УР.*).
Artemisia campestris L. Feld-Beifuß. **Чорна биль** (Лем.) — **Біждерево** (УР.).
Aspidium. Schildfarn. **Папортина** (Лем.).
Aster amellus L. Christauge. blaue Sternblume. **Бавандúр** (С. б.) — **Басантúр** (Гр. на Параскові приносят до церкви) — **Басарáн** (Брщ.) — **Іванок** (Кос. на Оп.).
Atropa belladonna L. Tollkirsche. **Мадрыґáн. Мадраґáн** (Ж. Назву ту належить порівнятя в румуньским matraguna, котрий то вираз знов повстав із італїяньского mandragora, імени ростини одмінної, хоч і посвояченої, іменно Atropa Mandragora K.) — **Матридýн. Матридýна**. — **Надраґуля** (УР.*).
Avena fatua L. Windhafer. **Галáй** (Буд.) — **Дикýн** або **Скакýн** (Бол.) — **Вівсюк** або **Скакýн** (Дом). — **Чорногýз** (Ч.).
Avena orientalis Schreb. Fahnenhafer. **Богáч** або **Косáч** (Я. я.) — **Гривáк** (к. Сок.) — **Бóйко** (к. Яв.) — **Коснчáк** (Стр.) **Овес богатий** (УР.*).
Avena sativa L. gemeiner Hafer. **Скоросрілка** (Лем. скорше пристає, як другий, як еще зеленястий; ик го тогди не скосити, то ся сипе).
Balsamina hortensis Desp. (Impatiens balsamina L.) Garten-Balsamine. **Вербовáня** (УР.) — **Вербівка** (УР.).
Bellidiastrum Michelii Coss. (Doronicum bellidiastrum L.) gemeine Sternblume. **Стóкрать** (Ж.).
Bellis perennis L. Gänseblümchen. **Кýреча сліпота** (к. Льв.) — **Нéрест** (Стр.) — **Чичúна веснúна** (Стр.) — **Моріжничóк** (Мш.) — **Маéтка** (Ва.) — **Ґомбичкú** (УР.) — **Стокрастка** (УР.*).
Beta vulgaris L. gemeine Runkelrübe. **Рýнкля. Рýнтля. Рýмпля** (УР.).
Betula alba L. Weißbirke. **Білий берест** (Лем.).
Boletus edulis Bull. Steinpilz. Edelpilz. **Білий гриб** (Р.) — **Гриб білий** (Ф. Ба.) — **Білик** або **Білáк** (Засанин) — **Білас** (Лем. Мясівка по переломаню остає біла) — **Черствак** (УР.*).
Boletus luridus Schaeff. Saupilz. **Потеч** (Ван.).
Boletus luteus L. Ringpilz. Butterpilz. **Масльох** (Ван.).

Brassica napus L. esculenta. Kohlrübe. Wrucke. **Карпеля** (Лем.) — **Квак** (Пл. Сл.) — **Каака**.

Brassica rapa L. Rübenkohl. weiße Rübe. **Гризачка. Гривучка** (Калущина. УР.) — **Сироїжка** або **Біла ріпа** (УР.).

Briza. Zittergras. **Трісу́чка** (Тужилів коло Кал.) — **Тріснички. Трусевичка** (Стор.) — **Тріснрубичка** (Гра.).

Bromus. Trespe. **Осиґа** (Від.) — **Шмир** або **Століоса** (Лем.).

Bryonia. Zaunrübe. **Гордобить** (УР.).

Calendula officinalis L. Totenblume. **Пазюрці** (Пер.).

Callistephus chinensis L. (Aster chinensis). Garten-Sternblume. **Конфітелія** (С. С.) — **Вараничка** (Мвкол.) — **Таліpка** (Зак.) — **Пітільон** (Бу.) — **Конфестра** (Ус.) — **Компостеля** (Ста.) — **Драничка** (Єз.) — **Ґереґованя** (УР.) — **Тарілкй. Тарілці** (УР.) — **Астракіта. Страківа. Астратік** (УР.*).

Caltha palustris L. Sumpf-Dotterblume. **Лоточ. Латач** (Стр.) — **Лотар** (Л. я.) — **Лотак** (Кам. л. ци мало лотаку = богато лотаку) — **Лотань** (Бу. Яв. М.) — **Лотач** (Сор.) — **Лоташ** (Стр.) — **Латачка** (Зап.) — **Лотак** (Кам. вол.) — **Лотай. Лоташ** (Лем.) — **Лотарь** (УР.).

Campanula. Glockenblume. **Збанок** (Т.) — **Пукалка** (УР*.) — **Паун** (УР*.).

Cannabis sativa L. gemeiner Hanf. **Конопля. Колопня.** — **Конопа** (УР*.). — **Плоскінки** = перші коноплї Staubhanf. **Головатки** Samenhanf. — **Матірниця** (Від.) — **Коловатні** (Печ.) Samenhanf. — **Пляскури** перші коноплї Staubhanf. **Драбн** другі коноплї Samenhanf (Рі.) — **Поскволки** (Бли.) — **Поскубки** (Ван.) — **Розклінки** (Ван.) Staubhanf. — **Головачи** (Ол.) Samenhanf — **Сухи коноплї** (Лем.) Staubhanf. **Насінні** коноплї (Лем.) Samenhanf.

Сіменец (Лем.) = сіяну східній Галичині.

Cantharellus cibarius Fr. Eierschwamm. Pfefferling. **Лишівка** (Лем. УР*.).

Capsicum annuum L. gemeine Beißbeere, roter Guinea-Pfeffer. Schoten-Pfeffer. **Перчиця** (Печ. Кіц.) — **Паприґа** (Рж.) — **Червений попер** (Лем.).

Carduus. Distel. **Бодак** (Лем.) — **Кольковник** (УР.) — **Колячник** (УР.*) — **Чортовое насїня** (УР.) — **Хлопске серце** (УР.) **Женьске серце** (УР.*).

Carex. Riedgras. Segge. **Ріпоха** (Крс.) — **Різ́уха** (Кол.) — **Осока́ Осо́ка** (Терн.) — **Різуля** (Піс.) — **Різоватиця** (Торч.)

— **Острйця** (В.) — **Ушивка** (Жад. від нєї не правится товар; товар in der Bedeutung: Vieh) — **Різчина** (УР.).

Carex montana L. Berg-Segge. **Сигловачка** (Т.).

Carex paludosa Good. Morast-Riedgras. **Мочерйна** (Мк.).

Carlina (acaulis i vulgaris). Eberwurz. **Девятисил** (Крс.) — **Девятисильник** (Крс.).

Centaurea cyanus L. Kornblume. Ziegenbein. **Синец** (Лем.).

Centaurea jacea L. gemeine Flockenblume. **Підойма** (Крп.) — **Міцне зїля** (Лем.).

Ceratonia siliqua L. echter Johannisbrotbaum. Bockshornbaum. **Біб турецкий** (У. Д.).

Cetraria islandica L. Isländisches Moos. **Грань** (Ж.) — **Границя** (Ж. росте на верхах Чорної гори дуже густо і бивно творячи збиті подухи).

Chaerophyllum aromaticum L. (Myrrhis aromatica Spr). Gewürzhafter Kälberkropf. **Моркваниця** (Лем.) — **Морківник** (УР.).

Chelidonium majus L. gemeines Schöllkraut. Schwalbenwurz. **Земйзело** (Гра. К. сок на опарі) — **Земозелень** або **Земозелень** (Гі.) — **Земозелен** (Добрус.) — **Лемїз** (Ріп.) — **Самозелень** (Євір.) — **Мурова ластівка** (УР.) — **Ростопаст** (УР*.).

Chrysanthemum leucanthemum L. weiße Wucherblume. **Королівка** (Крс.) — **Королице** (Кол.) — **Королька** (Лнб.) — **Невістульки** (К.) — **Невістки** (Ж.) — **Торг** (Мач.) — **Кралька** (УР*.).

Cichorium intybus L. gemeine Cichorie. Wegwarte. **Батіжник** (Ван.) — **Гонько** (Лем.) — **Голубїй** (УР.).

Cirsium. Kratzdistel. **Колюк** (Крс.) — **Бодлак** (Крс.) — **Колючник** (Крс.) — **Байдрак** (Гал.) — **Коляк** (УР.*) — **Колячина** (УР.*).

Cirsium arvense Scop. (Serratula arvensis L.) Saudistel, Haferdistel. **Осиґа** або **Осетий** (УР.) — **Осетник** (УР.) — **Осятник** (УР.).

Cirsium heterophyllum All. (Cnicus heterophyllos) verschiedenblätterige Kratzdistel. **Храбуст** (Ж.).

Cirsium lanceolatum L. (Cnicus lanceolatus Roth.) lanzettblätterige Kratzdistel. **Дід** (Город. так зовуть також много инших бодяків; імовірно тому, що по одцвитї головки містячі в собі нелупції увінчені опушком (pappus) представляють нібн голови сїдих старикїв або дідів).

Cirsium rivulare L. Bachliebende Kratzdistel. **Обрідник** (Мк.)

Clavaria. Keulenpilz. **Баранéчка** (Кол.) — **Щіткóванец** (Либ.).

Claviceps purpurea Tulasne (Sclerotium clavus Dec.) Mutterkorn. **Мовчáр** (Бор.) — **Мýченик** (Зам.) — **Мучни́к** (Стіб.) — **Шпіж** (Дев. шпіж виростає в колосі в житі) — **Спір** (Кам. стр. Піт. Бор. як бýде спір, то бýде хлі̂бови попір. — досить спóру) — **Пóпір** або **Полóн** (Виш. plur. попері) — **Спорéц** (Терн. Бел.) — **Шпорéц** (Мач. genit. шпорцю) — **Спорі́й** (Др. Яв. Старе село коло Тешанова) — **Сить** (Ден. Терн.) — **Ди́кий спир** (Бор.) — **Зáтік** або **Ви́мук** (Зам.) — **Бáбка** (коло Солотвина) — **Мáток** (gener. masc. прим.: кýпа мáтку). — **Мáтиця** (Рзг.) — **Мáтичка** (Вол.) — **Какарýдза** або **Какарýза саморі́дна** (В.) — **Солóдуш** (Мал.) — **Ріжóк** (Ско.) — **Жи́дик** (Дун.) — **Прúспір** (Брод.) — **Ріжóк** (Кпевацина plur. ріжки) — **Рожóк** (Город. plur. рожки) — **Мучник** (Бон.) — **Намелец** (Рі.) — **Намелюх житний** (Оп.) — **Житниця** (Чор.) — **Мамка** (Лем.) — **Матиця** (Лем.) — **Намель** (Лем.) — **Намелюх** (Лем.) — **Матка житна** (Лем.) — **Голóвенька** (УР.) — **Діке зерно** або **Матиця** (УР*.).

Clematis recta L. Steif-aufrechte Waldrebe. **Змиївóна** (Крп.).

Cocculus suberosus DC. (Anamirta cocculus Wight.) fischtödtender Mondsame. **Маслáк. Маслáт** (УР.).

Coffea arabica L. echter Kaffeebaum. **Кавей** (УР*.).

Colchicum autumnale L. Herbst-Zeitlose. Wiesensafran. **Дикий часнок** (Берест, над Флячком).

Conferva rivularis L. Bachwasserfaden і другі роди Conferva **Шовковáтиця. Шовкóватиця** (Крс.) — **Шовкóвице** (С.) — **Намýленка** (Мк.) — **Водовá вóвна** (Ж.) — **Жáбуратина** (Самб.) — **Жабури́не** (Чортк.) — **Зелени́на жабина́** (Самб.).

Conium maculatum L. gefleckter Schierling. **Болиголов** (Мк.) — **Дудва́** (Мк. так зовуть теж Chaerophyllum temulum).

Convallaria majalis L. Wohlriechende Maiblume. **Маївка** (к. Льв.) — **Кукурі́чка** (к. Льв.) — **Ди́кий виногрáд** (Б.).

Convallaria multiflora L. Vielblumige Maiblume. **Воняк** (Крп.).

Coriandrum sativum L. Angebaueter Koriander. Wanzendill. **Троян** (Лук. в.).

Cornus sanguinea L. gemeiner Hornstrauch. **Дрі́нка** (Лем.) — **Свиб** (Лем.) — **Рогýтник** (УР).

Corydalis solida Baumgart. Dichtknolliger Lerchensporn. **Кóники** (к. Льв.).

Corylus avellana L. gemeine Haselnuß **Лі́сковий ворі́х** (Мал.) — **Ліщáня** (Сл.) **Ліщáнка** (Сл.) — **Ліщáна** або **Ліщáнка** (УР.)

Crataegus. Weißdorn. Hagedorn. **Глоїна** (Стру.) — **Оглід** (Зак.) — **Лога** (Лем.) — **Логиня** (Лем.) — **Логовий кряк** (Лем.) — **Гліг** (Лем.) — **Логинá** (УР.) — **Гліг** (УР.) — **Глогі́вка** (УР.) — **Гліг** (УР*.) — **Логинька** (УР.*).

Crepis biennis L. zweijähriger Pippan. **Свинняк** (УР.).

Crocus vernus L. Frühlings-Safran. **Бриндýшка** (РБ.).

Cucumis citrullus L. gemeine Wassermelone. **Гризáчка** (УР.) — **Гризýчка** (УР.).

Cucurbita lagenaria L. Flaschenkürbis. Calabasse. **Таракýцька** (Херс.) — **Ти́ква** (Херс.).

Cucurbita pepo L. gemeiner Kürbis. **Диник** (УР.). — одм. **Пекýчька. Печýчька** (УР). овочі печуть для людей; **Свиня́чька** (УР.) овочі для свиней.

Cuscuta epilinum Weih. Leinseide. Flachsseide. **Черéвка** (Мил.) — **Черéвець** (Лбл. genit. черéвцю) — **Повити́це червóна** (Кру. як достигне, червона) — **Фéна** (УР.). — **Спли́тачка** (Лем.) — **Червéна ни́тка** (Лем.) — **Кази́лен** (Лем.) — **Паршивка** (УР.*).

Cuscuta europaea L. große Seide. **Бураки́** (поглушит конюшину, спутає льон).

Cydonia vulgaris Pers. gemeine Quitte. **Кормóша** вадь **Журави́нник** (УР.).

Cynosurus cristatus L. Kammgras. **Мýшка** (Самб.) — **Мýшиця** (Самб. „мушками зовуть кілька родів трав, межи иншими також роди Китника Alopecurus і др.“) — **Смикавка** (Лях.) — **Смичка** (Лях.) — **Сми́кавка** (УР.).

Dactylis glomerata L. Knäuelgras. **Житни́ця** (Крс.).

Daphne (cneorum) (wohlriechender) Seidelbast. **Дібрі́вка** (Брод.)

Datura stramonium L. Stechapfel. **Ди́вдур** (Бу. Замч.) — **Біодéрево** (Стру.) — **Диндéрево** (Рін.) — **Дендéрево** (Брщ.) — **Сви́ньске насі́ння** (Л. К.) — **Дендéра** (Зак. Город.) — **Дур** (Радом.) — **Чудофáй** вадь **Ди́ка паприка**)(УР.).

Daucus carota L. gemeine Mohrrübe. gelbe Rübe. **Морков** (Лем.) — **Жóвта ріпа** або **Мóрков** (УР.) — **Сорóче гніздó ди́кое** (УР.) — **Мóрхва** (Терн. Кол.).

Delphinium consolida L. Feld-Rittersporn. **Сорóчі лапки́** (Ф.) — **Козéнька** (Сос.) — **Мандрі́ец** (Ст. С.) — **Сорóка** або **Со-**

кирки (Деп.) — Бо́жі чобітки́ (УР.) — Цо́рколá вадь Сороколá6 (УР.).

Dictamnus fraxinella Lenk. gemeiner Diptam. Снековни́к (Стр.) — Цвиковни́к (Стр.) — Свéковка (Стр.).

Digitalis (ochroleuca Jacq.) (gelber) Fingerhut. Напáльки (Остр. plur. tant.)

Dianthus... Пéсе тéрне (Сг. С.).

Echinops sphaerocephalus L. gemeine Kugeldistel. Твердосон (Бон.).

Epilobium angustifolium L. schmalblättriges Weidenröschen. Звїти́лник хлопский (к. Брод.).

Epilobium palustre L. Sumpf-Weidenröschen. Звїти́лник дївочий (Брод. пют, коли черево болит).

Equisetum. Schafthalm. Schachtelhalm. Євка і Смерічка (Т.) — Скрипéц (коло Ярославля) — Ми́шача грéчка (Бог.) — Скорпíй (С. В. — Пади́волос (Крс.) — Скрипíй (Шол.) — Кудїлька (Бол.) — Тряска (Лем.) – Ялíика (Лем.) — Ївка (Лем.). — Веретїнця (Лем. plur.) — Жабій смеречок (УР.*).

Eriophorum. Wollgras. Binsenseide. Wiesenwolle. Ко́тики (Др.) — Тонконíг С. 6.) — Пелéшник бíлий (Ян.) — Кітка (к. Льв.) — Сиячник (Лем.).

Eryngium planum L. Flachblättrige Mannstreu. Перекити́поле (Трг.) — Перекотипо́ле (Ж. ним вíтер кочéе далéко).

Erythraea centaurium L. gemeines Tausendgüldenkraut. Золотни́к (Гл.) — Дзендзелія (Лем.) — Ценцерія (УР.*).

Eupatorium cannabinum L. Hanfkraut. Alpkraut. Бу́чениш (Ж. на Чорній Горі найшов я кілька примірників межи жерепом на височиї 1580 метрів над верхнею моря) — Ошадец (Лем.).

Euphorbia (cyparissias L.) (Cypressen-) Wolfsmilch. Су́че молокó (Б.) — Вовчинéц (Крс.) — Псе молокó (Крс.) — Млїрибу: віб́ют кáменем земóзіл, щоб молочкó виходи́ло; потóм мечуть в мíсце, де водá супокíйна або загачéна. Ри́ба напи́вшись молочкá умлїває, перекидáє ся ниць. Тогдú її берýт. В инших сторонах: мозелень = Chelidonium majus гл. стор. 41. і Початки до уложения номенклятури і пр. II. стор. 30.) — Пéсе (песце) молокó (УР.) — Су́че молочкó (УР.) — Кітче молоко (УР.*) — Кізе молоко (УР.*) — Кізє молоко (УР.*) — Кане молоко (УР.*).

Evonymus europaeus L. Spindelbaum. Проскури́на (Ско. Пдл.) — Прискори́на (Т.).

Evonymus verrucosus L. Pfaffenhütlein. Футарáйки (Лнб.) — Попове мудя (УР.*).

Festuca. Schwingel. Костеря́ва (УР.) — Кустрпця (УР.*).

Ficaria ranunculoides Dec. (Ranunculus ficaria L.) Пшени́чка (Пдл.) — Пшени́чка бíльша (Пдл.).

Fragaria collina Ehrb harte oder Hügelerdbeere. Presterling. Knackelerdbeere. Хру́ставка (Стрв.) — Ягода чепеґóва (УР.).

Fragaria vesca L. Erdbeere. Суни́чник (Зак.) — Сунишник (Мв.) — Шуни́цє (Св.) — Червóна я́года (Рек. Пдг.).

Galanthus nivalis L. gemeines Schneeglöcklein. Снїгу́рка (Верхр.) — Ководричка (Бру.) — Козодри́ск (Св. кози ханáют) — Ґодзи́нка (Л.) — Ґуґурдза ди́ка (Лях.) — Колоко́цéй (к. Стан.) — Мартéнка (УР.) — Козодри́ст або Ководри́ст (УР.).

Galium aparine L. Kleber, kletterndes Labkraut. Повити́це дру́ча. (Кру.) — Липник (Тнл.).

Galium verum L. echtes Labkraut. Зáтай (Скв. в.).

Gentiana. Enzian. Ґензу́ра (Дб.) — Джінджу́ра або Дзіндзу́ра (Ж.).

Georgina variabilis W. (Dahlia variabilis) verschiedenfarbige Georgine oder Dahlie. Ґірґóнія (Ож) – Ґóрґія (к. Стан.) — Ґеверґíна (УР.) – Ґерґíна (УР.).

Geranium dissectum L. Zerschlitztblättriger Storchschnabel. Змиївка (Бол.).

Geranium palustre L. Sumpf-Storchschnabel. Прибíй (Мк.).

Geranium phaeum L. Rotbrauner Storchschnabel. Гáдечі жéла (Мк.)

Glecoma hederaceum L. (Nepeta glechoma Benth.) gemeine Gundelrebe. Erd-Epheu. Плющ або Котя́чі булки́ (В.) — Коцурник (УР.*).

Glyceria spectabilis K. Hoher Schwaden. Лепéха (Зак.) — Лепехá (Зак.) — Лепéш [„Лепешником“ „Лепехою“ зовуть теж загалом зарости болотяні і загалом коловодні ріжних ростин, передовсїм же шувару (Acorus calamus)] — Лепешня́к (Укр.) — Шіварéц бíлий або Лепéх (Бу.).

Gnaphalium dioicum L. Frühlings-Ruhrkraut. Котéчі лáпки (к. Льв.).

Gnaphalium silvaticum L. Wald-Ruhrkraut. Сухíтник (Мв.) — Бóже житцé (УР.).

Hedera helix L. Ephen. Глисня́к (Радом.) — Борощáник (УР.).

Helianthemum vulgare Dec. Sonnenröschen. Goldröschen. Жовту́х (Кевщ.).

Helianthus annuus L. Sonnenblume. Просóнцвіт (УР.) — Посоня́шник (УР.) — Просоня́шник (УР.) — Сонечник (УР.*) — Насонéшняк (Город.).

Helleborus (viridis L. (grüne) Nieswurz. Сиинда (к. Буч.).

Heracleum sphondylium L. gemeine Bärenklau. Пук (Ж. їдять сире било; ово солодке) — Мшаль (Лем.).

Hordeum. Gerste. Ярец (Лем.).

Hordeum distichum L. zweizeilige Gerste. Плóщик або Двійня́к (Ва.) — Ри́бка (Під.) — Рибáк (В.) — Двоя́к або Ри́блк (Бат.) — Плескáч (Стіб. Гру.) — Бичовáнец (Л. я. Т.).

Hordeum hexastichon L. sechszeilige Gerste. Шостáк (Не.) — Шустáк (Гру.) — Шестак (Ван.).

Hordeum vulgare L. vierzeilige Gerste. Четверни́к (Вн.) — var. nudum Гáлак або Гóлий ячмінь (Город.).

Humulus lupulus L. gemeiner Hopfen. Хмели́на (УР.).

Hyoscyamus niger L. Bilsenkraut. Люлька (Яв. Ріп. берут до зубі́в) — Люльник (Бу.) — Зубівни́к (Л.) — Люльок (Замч.) — Зубни́к (Лнб. УР.) — Зу́бятник (Ли́б. підкурюють на біль зубів).

Hypericum perforatum L. gemeines Harthen. Johannisblut. Біжа кровця (Ван.) — Стокрівця (Лем.).

Hypochaeris uniflora Vill. einköpfiges Ferkelkraut Пи́скавец (Крс.).

Impatiens noli tangere L. empfindliches Springkraut. Неруш (Лем.).

Inula helenium L. Alant. Helenenkraut. Обмил (Лбл. ЛК.) — Старівни́к (Гл.) — Велике зіле (УР.*).

Iris germanica L deutsche Schwertlilie. Бендюги́ (к. Стан.) — Кóситень (Кос. на Оп.) — Бендаси́ (Зак.) — Косичка (УР.*).

Iris sibirica L. sibirische Schwertlilie. Косáрик (Лнб.).

Iuncus. Simse. Сітни́к (УР.).

Iuncus trifidus L. Dreiteilige Simse. Шовківка (Ж. на Чорній Горі (Шпиця) в країні жерепу; росте там дуже бивно і густо).

Iuniperus communis L. gemeiner Wachholder. Жéрец (МК.) Єловéц. Ялинець (Вол.) — Яленéць (УР.) — Фіомáк (УР.*).

Iuniperus nana Willd. Zwerg-Wachholder. Женéпин (Ж. Єв.) — Женéпир (Ж.) — Женéп (Ж.).

Lactarius deliciosus Fr. (Agaricus deliciosus L.) Reizker. Rietschling. Риджик (Кор. Лем.).

Lactuca sativa L. Gartensalat. Шалата. (Замч.).

Lamium. Taubnessel. Глухá жели́ва (С. в. „глухá жели́ва не кусáє“) — Мідянки (УР.) — Глуха кропива (УР.*).

Lappa (minor DC.) (Kleine) Klette. Репíй (Зам. До.) — Гіркий опух (ўопух). Гірке опуша (Лем.) — Гіркий] лопух (УР.*).

Larix europaea DC. (Larix decidaa Mill. Pinus larix L.) Lärche. Ярéмиш (Ильдіне коло Рожнятова і Перегиньска) або Модри́на. — Мóдриш або Му́дрик (Лях.) — Шквíрок або Мóдрень (Розтк.) — Шквирк (Лем.) — Шквір (Лем.) — Шквірок (Лем.) — Мудрінь (Лем.) — Мудрень. Модрень (Лем.) — Червéний смéрек (Лем.) — Чвірк (Лем.) — Модрина (УР.*) — Мудренéц (УР.*) — Червений смерек (УР.*).

Lathraea squamaria L. Schuppenwurz. Бугáйник (Стр.).

Lavatera thuringiaca L. thüringische Lavatere. Хлезі́нь (Крп.) Слєзі́нь (Крп.).

Ledum palustre L. Sumpfptorst. Бредулéць. Бревулéць. (Крс. від мóли; дают мéжи лу́дину, що-б не заводи́ла ся міль). — Блощи́чник (Лбл. від чу́ху втікáют блощи́ці). — Багóник (Стр.).

Lemna. Wasserlinse. Кáчачий жир (Зак.).

Lens esculenta Moench. (Ervum lens L.) Ackerlinse. Шовкови́ця (Л. К.) — Сешеви́це (Кру.) — Сікови́ця (Бу.) — Сікови́це або Січови́це (При.) — Сосови́ця або Сошовиця (Добрус,) — Лéнча (Кол.) — Лéнга (Кол.).

Leucojum vernum L. Frühlingsknotenblume. Жóвтка (Підл. жóвткою жовтять писанки́ і беру́гь листє з галунóм). — Сніжка (Спас коло Долини) — Прáсер (Бог.) — Жóвтка (УР. жовтя́ть писанки́).

Levisticum officinale Koch. Liebstöckel. Любимене (Кол.) — Люби́сток (Печ. УР.) — Любчик (Лем.).

Lichen. Flechte. Оброcть (Самб.).

Ligustrum vulgare L gemeine Rainweide. Hartriegel. Фадколи́на. Фадольни́к (УР.).

Lilium martagon L. Türkenbund. Куді́лька (Кп.).

Linaria vulgaris Mill. gemeines Leinkraut. Линóк (Мач.).

Linum alpinum Jacq. Alpen-Lein. Линóк (Ж.).

Linum usitatissimum L. gemeiner Lein. Flachs. a) Linum vulgare Bönningh. gemeiner Ackerflacks. Dreschlein. Schließlein. Мóлотень

(Ст. м.) — Сло́вінь (Ту.) — Ді́дич (коло Роздолу) — Лен-глущец (Лем. УР.*) — Лен-вівсяк (Лем. лем на олій хіснуют) — б) Linum crepitans Bönningh. kleiner Lein. Klanglein. Springlein. Ско́чень (Л. я.) — Скоке́ль (Дсв. ку́па скокелю́) — Скоц (Гру.) — Ви́скік або Ско́цель (Торч.) — Ви́скік (РМ.) — Гу́дич (коло Роздолу; також вискакує, як ско́чень) — Лен-пражец (Лем. УР.*) — Скоце́нь (Лем.) — — — Бігун (УР.*) великий лен) — Чех (Лем. великий лен; тепер занехаяли сіяти).

Lolium temulentum L. Tollkorn. Taumel-Lolch. Дуре́ць (Стеб. в ярій пшениці, ячменю, в вівсі) — Дури́ця (Кроп. ст.) — Шеле́ц (Ф.) — Шелене́ц (Дун.) — Омилец (Рі. Оп.) — Омилок. Омолок (Лем.) — Шалі́йника (УР.) — Шалени́ця (УР.) — Шалі́тра (УР.) — Омилок (УР.*).

Lonicera xylosteum L. gemeine Heckenkirsche. Чере́шня червона (к. Стан.) — Суходревник (Лем.) — Деревянок (УР.*).

Lunaria rediviva L. spitzfrüchtige Mondviole. Пастáя (Др. в Дорі украшають леґіні свої крисані овочестанами тої ростини обдираючи лупини з лушпаків а лишаючи тільки середущі плівки сріблисто вилискуючі).

Lycium barbarum L gemeiner Teufelszwirn. Лїціян (Остр.) — Га́люс (Буцнев.) — Поплоти́на (Трг.).

Lychnis viscaria L. klebrige Lichtnelke. Pechnelke. Липни́к (Вовч.).

Lycoperdon. Stäubling. Фо́шкавка (Ж.) — Бздюха (Город.) — Песи́ча табáка (Ц.) — Ку́рчавка або Бу́сячий Сир (Бродки) — Кривий гриб (коло Скали; кажуть, що его дика гусь несе) — Гру́бий гриб (Яв.) — Порохáлка (С. б.) — Сви́ньский сир (Тх. к. Стан.) зріла губа: Злоді́йска табака (к. Стан.) — Пу́шка (коло Яв. зрілий гриб. — молодий: Свиня́чий сир) — Вороня́чий сир (Яв.) — Свине́чий сир (Гр. по́рохом різану ра́ну засипують) — Порохавка (Лем.) — Міху́нка (УР.) — Курнавка або Вовча табака (УР.*).

Lycopersicum esculentum Mill. (Solanum lycopersicum L.) Liebesapfel. Баклажáн (в Києві; звичайно plur. баклажани. Кияне готовлять дуже скусний борщ в баклажанами). — Патлаже́й (коло Черновець) — Паради́чка (УР.).

Lycopodium clavatum L. Kolben-Bärlapp. Gürtelkraut. Гостéчник (Рзг.) — Поясни́к. Опоя́сник (Руда, коло Стрия) — Колотни́к (Желд. ва́рят в воді, потóм кидáют я́йця: крашанки, кра́сят на жо́вто). — Пе́лех (Гі.) — Жовти́ло (М. в. ва́ром жовтят

я́йця великодні, писанки і крашанки). — Пядики (Скл. уживают на вінки до це́ркви).

Lysimachia vulgaris L. gemeiner Gilbweiderich. Варохо́бник (УР.).

Malva. Malve. Käsepappel. Слюз (Лбл. С. Змч. Цїш.) — Слиз (Бол.) — Слизт (УР.).

Malva silvestris L. wilde Malve. Roß-Malve. Пацьі́рник ди́кий (УР.*).

Marrubium vulgare L. weißer Andorn. Сянда (Т.) — Шмáндра (Лем.).

Matricaria chamomilla L. (Chrysanthemum chamomilla Bernh.) Echte Kamille. Руме́нец (УР.).

Medicago falcata L. sichelfrüchtiger Schneckenklee Цвіга́ (Остр.)

Medicago falcata L. sichelfrüchtiger Schneckenklee. Цвіга́ (Остр.)

Medicago sativa L. Luzerne. Бутни́к або Луце́рна (УР.).

Melilotus officinalis Desr. Feld-Steinklee. Fels-Honigklee. Ли́пка або Бурку́н (Хильч.).

Melissa officinalis L. Garten-Melisse, Ро́йник або Мато́шник (Гл. зело́ до бжолі́в).

Melittis melissophyllum L. Melissenblätteriges Immenblatt. Кади́ло.

Mentha. Minze. Мя́тва (Гру.).

Mentha crispa L. Krause Minze. Крута мята (Лем.).

Mentha piperita L. Pfeffer-Minze. Галущанка (Лем.) — Чорна мята (Лем.).

Milium effusum L. Hirsegras. Waldhirse. Прооя́нка (Стр. Кол.).

Morchella (esculenta) Morchel. Шушере́пка (Ж.) — Сушере́пка (на Поділю) — Сморж (Б.).

Morus. Maulbeerbaum. Дерево ягодове (Лем.).

Mucor mucedo L. Kopfschimmel. Brodschimmel. Попели́ця (Либ.).

Myricaria germanica Desw. (Tamarix germanica L.) deutsche Tamariske. deutsche Cypresse. Рокити́на (Т. затикáют на по́ли, що-б відстрáшити ми́ші) — Біждерев зарінко́вий (коло Ж.) — Біждéрник (коло Ж. росте́ по вáрінках) — Чамаришок (Лем.) — Чамаришка (Лем.) — Дождживник. Дойджівник (Лем.) — Рай-дерево (УР.*).

Nardus stricta L. Borstengras. Сиву́шка. Псюха (Дов.) — Свинюх (Мил.) — Сіро́ха (Т.) — Псюрка або Псе́чка (Смі.) — Псе́рка (Л. я.) — Свиниця (Ван.) — Сивиця (Лем.).

Nepeta cataria L. Katzenminze. **Котáчка** (УР.).

Nicotiana rustica L. Bauerntabak. **Капак** (УР.* сильнїйший дуган мадярский).

Nicotiana tabacum L. gemeiner Tabak. **Дугáн** (УР.).

Nymphaea. Seerose. **Листопрýг** (Стрч. тобілки овочні (Fruchtkapseln) тої роствни зовуть „**маківвй водяні**") — **Лóмич** (Брщ.) — **Момúч** (Замч.) — **Лопáтник** (Стац.) — **Блїскалка** (УР.*).

Ocimum basilicum L. großblätteriges Basilienkraut. **Васúльник** (Прн.).

Ononis hircina Jacq. stinkender Hauhechel. **Вóвче зїлє. Вовчáк** (Крс. смердúт; худóба не хóче єгó їсти; де ростé, не дóбре косúти: косá на вовчакý найбільше пірскає) — **Вітровой зїля** (Бон.) — **Вовк** (Лем.) — **Вовчинец** (Лем.) — **Вовкú** (УР.) — **Вошкове зїля** (УР.*).

Ononis spinosa L. Hauhechel. **Вовчівнúк** (вар дают свиням на завали).

Origanum majorana L. Majoran. **Маґерáя** (РМ.) — **Маґера** (Лем.) — **Мадеран** (Лем.) — **Мадаран** (Лем.) — **Маґеран** (УР.*).

Origanum vulgare L. Brauner Dosten. **Лебюдка** (Лем.).

Ornithogalum. Vogelmilch. **Пшенúчка** (Пдл.) — **Пшеничка менша** (Пдл.) — **Раст жóвтий** (Пдл.).

Oryza sativa L. gemeiner Reis. **Риж** (Гал.) — **Рис** (УР.*).

Paeonia officinalis L. gemeine Pfingstrose. Gichtrose. Pumpelrose. Putenje. **Полóнїя** (Брщ.) — **Рýжа русадéльна** (УР.) — **Каменна ружа. Камінна ружа** (УР.*).

Paeonia tenuifolia L. feinblätterige Gichtrose. **Воронець** (Херс.)

Papaver rhoeas L. Klatschrose. Feuerblume. **Видяк** (Пдл.) — **Трїскавець** (Крс) — **Видýн** (Город.) — **Мак трýскавец** (С.) — **Мак здрячий** або **Хрýставець** (Д.) — **Пáданка** або **Самосївка** (Пл.) — **Маковина** (Лем.) — **Маковинец** (Лем.).

Papaver somniferum L. Schlafmohn. Gartenmohn. **Мак загорідний** (Лем.).

Paris quadrifolia L. Vierblätterige Einbeere. Wolfsbeere. **Бесїжнúк** (Крп.) — **Волокнúк** (Б.) — **Німина** або **Воронівка** (Лем.).

Penicillium glaucum Link. (Penicillium crustaceum Fr.) Pinselschimmel. **Цвіль** (Укр.).

Peronospora viticola de By. **Рудá** (УР.).

Persica vulgaris Mill. gemeine Pfirsich. Pfirsche. **Бросквá** (Но.) — **Боросквá** (УР.).

Peucedanum cervaria L. Hirschwurz. **Крученúцї** (Крп.).

Peziza ciborioides Fr. **Паршивка** (УР*).

Phaseolus vulgaris L. Vietsbohne. **Фасóля. — Квасóля** (Город.) — **Квасóле** (Прн.) — **Горóх** (Дерев. Кам. стр.) — Велика фасоля: **Бабóха** (Бол.) — **Балабáн** (Гі.) — **Бацáн** або **Балабáн** має грубий горох т. є. велику фасолю (овоч). **Бецáй** = груба фасоля; **Квасóля** менша від бецая. **Лежýх** = нетичная фасоля (Кп.) — **Лежýх** або **Піта фасóля** (В.) — **Балавалá** або **Бáба** (К.) — **Бугаї** (Стр.) одміна великозерної фасолї о цвітї білім. — **Татáрка** (plur. татаркú) фасоля велика. — **Лежýха** (С. Бенк.) фасоля, що не тичить ся. — **Волоцюга** (Крс. ей сіють межи кукурудзи, що-б межи ними вила ся; білим цвите. — **Балабáнка** (Крс.) фасоля велика, тична, цвите червоним.) — **Фізоля** (Лем.) — **Фізоля піхотна** (Лем.) — **Фізóла** (УР.) — **Бувалячька** (УР.) — **Бумбáня** (УР.).

Phellandrium aquaticum L. (Oenanthe phellandrium Lmk.) Wasserfenchel. Roßfenchel. Roßkümmel. **Весéй** (Тись. genit. весею).

Phleum pratense L. Wiesen-Lieschgras. **Мýшка житна** (Самб.) — **Мушúй** (Стац. Жад.) — **Матїювка** (Ван.) — **Житница** (УР.).

Phragmites communis (Arundo phragmites L. Teichrohr. **Трість**, (Зак.) — **Тростúна** (Зак.) — **Вúшай** (Дов.) — **Сашник** (Л.) **Сашина** (Лем.) — **Терстина** (Лем) — **Саршина** (Ван.) — **Шалина** (Бон.) — **Саш** (УР.) — **Саш надóвий** (УР.) — **Саршúна** (УР.).

Picea vulgaris Lk. (Pinus excelsa Lam. et D. C.) gemeine Fichte. Rottanne. Schwarztanne. **Оквірок** (Лем.).

Pinus cembra L. Zirbel-Kiefer. **Турéцка** (sic!) **соснúна** (УР.)

Pinus montana Mill. (P. pumilio Haencke. P. mughus Scop. P. uncinata Ram. et DC.) Krummholzkiefer. Zwergkiefer. **Жéреп** (Ж. з жéрепу рóблят ручкú до кісé. Кісé = держак коси) — **Джáрап. Джарапúна** (Я.) — **Жанепúна** (РМ.).

Pisum sativum K. Erbse. **Горóх кругляй** (Кам. стр. для одріжнення од „горóху" т. є. фасóлї Phaseolus vulgaris).

Plantago lanceolata L. lanzettblätteriger Wegerich. **Гойове листя** або **Гойник** (Лем.).

Plantago major L. großer Wegerich. Wegbreit. **Подорíжник** (УР.) — **Припýтник** (УР.).

Poa. Rispengras. **Вибіжка** (УР.*).

Polygonum aviculare L. Vogel-Knöterich. **Спорио** (Верб.) — **Спорич** (Мах. купа споричу́) — **Шпорис** (ЛК.) — **Спориш** (Скл. Гл.) — **Спорище** (Ціш. Трг.) — **Драгéль** (Л·) — **Свиницкий пирий** (УР.) — **Ку́рятник** (УР.) — **Ку́рячка** (УР.) — **Ку́рача трава́** (УР.) — **Курячни́к** (УР.) — **Гуся трава** (УР.*).

Polygonum tataricum L. tartarischer Buchweizen. **Гречу́чка** (Дід.) Єсть в околицв хоптою занечищаючою гречку (Polygonum fagopyrum L. s. Fagopyrum esculentum L.).

Polypodium vulgare L. Engelsüss. **Солоду́шка** (Кол.) — **Гици́це** (Др.) — **Соло́дич** (С С.) — **Соло́да** (Дов.) — **Солодиця лісова** (Лем.).

Polyporus fomentarius L. echter Zunderschwamm. Buchenpilz. **Вакили́я** (Л.) — **Вакилия** (Лем.) — **Бакалїя** (Сян.).

Populus alba L. Silberpappel. **Білопо́ля** (Л. я.) — **Телїпан** (Зам.) — **Ябруд** (Не.) — **Ябронд** (Тор.) — **Біла вусіка** (Хот.) — **Оси́ка** (С. н. Рад.) — **Конова́ля** (Спас) — **Па́пля. Топо́ля біла** або **Сипи́ка** (Розг.) — **Біли́ця** (Гї.) — **Срібна топо́ля** (Бу.) — **Осина́** (РМ. в инших околицях осина́ = осика. трепета, Populus tremula).

Populus dilatata Ait. (P. pyramidalis Rozier) **Го́ния** (Спас) — **Тремпо́ля** (ВМ.) — **Легінь. Легін** (Лем.) — **Ле́гінь** (УР.) — **Лїмба** або **Топо́ля** (УР. у Поляків: limba Pinus cembra).

Populus nigra L. Schwarzpappel. **Па́пля** (Бу.) — **Гру́ба** або **кріслáта топо́ля** (Бу.).

Populus tremula L. Espe. Aspe. **Гу́шка** (Бар.) — **Сипи́ка** (Спас.). — **Шипіка** (С.) — **Трепота** (Лем.).

Potentilla. Fingerkraut. **Золотни́к** (Ост.) — **Перста́ч** (УР.) — **Перста́к** (УР.).

Potamogeton lucens L. Spiegelndes Laichkraut. **Опарник** (Лбл. від опарів).

Primula. Schlüsselblume. **Лепушки́** (Пдл.).

Prunella vulgaris L. Braunelle. **Сухове́ршки** (Крс.) — **Сухо́вчик** (Чортк.) — **Сухован** (Чортк.).

Prunus avium L. (Cerasus dulcis Gaert.) Süßkirsche. Waldkirsche. **Черешня**. Cerasus Juliana DC. Herzkirsche. Weichkirsche (овочі) **Біла́вки** (Крс.) — **Білюхи́** (Розт.) Schwefelkirsche. **Чорно́хи** (Розт.) Ochsenherz. Cerasus duracina DC. Knorpelkirsche. **Хру́ставка** — **Лутівка** (Радом.) Lotkirsche — **Жовта черешня** (Радом.) — rotgelbe Knorpelkirsche.

Prunus domestica L. Hauspflaume oder Zwetsche. **Прутни́ці** (М. подовгасті сливи) — **Мушка́ти** (УР. сливи черлені, мало продовгасті) — **Мари́нки** (УР.* слівки подовгасті) — **Кобилярки** (Лем.) — **Кобилиці** (Бан.) — **Кобиляхи** (Рі.).

Prunus insititia L. Kriechen-Pflaume. Овочі: **Бурова́ні** (круглі сливки, великі, чорні; є і білі) — **Білóсливи** або **Пампухи́** (Сем.) — **Біленки́** (Яс.) — **Крухині** (Розтк.) округлі, солодкі сливки. — **Ди́мки** (Розтк.) сливки менші. — **Ля́пи** (Мерв. sing. ляпа) круглі, малі сливки. — **Трісунки́** сливки, що легко стрясують ся, червонясті, подовгасті, в малим камінцем. **Багро́хи** сливки великі, круглї, сині. **Борщівки́** червові, беруть на борщ. **Скакульки́** сливки дрібненькі, круглі, солодкі, дрібку погіркаві. **Псю́рки** (Стру.) менші від скакульок. — **Скаку́лї** сливки сині, круглі. **Любаски́** (Стру.) круглі. — **Любашки́** (Верб.) — **Кругляки́** (Стеб.) — **Чернівки́** сливки дрібні, круглі. — **Пости́лиці** сливки круглі, чорні і білі (Остр.) — **Бабки́** (Рзг. сливки живо пристигают, круглаві) — **Люба́ха** (Дмитре к. Льв.) — **Дри́сливка** (Брод.) = **Коркоду́ше** (РМ.) = сралька, дриcли́вниця, дрисливець. — **Пу́калки** (Бл. sing. пу́калка) квасні сливки. — **Черку́ши** (Радом. чорні, круглі сливки). — **Кругиня** (Лем. сливка кругла, чорна, погіркава) — **Білушка** (Лем.) сливка біла. — **Фушовки́** (УР.) сливки круглі. — **Пиньги** (УР.) круглі, малі. — **Мела́йниці** (УР. сливки малі) — **Тернавка. Тернявка** (УР.*) — **Білянка** (УР.*).

(Hungerzwetsche) **Мішу́нка** (Кол.) — **Мішчу́нка** (Кол.) — **Балабáс** (Кал.) — **Кривáк** (Не.) — **Куля́вка** (Бат.). — **Парка́ня. Пу́ркавка. Лопáтка** (Кроп. Люб. Кул.) — **Тру́пеші** або **Трупахи́** (під Стриєм nom. sing. тру́пеш; трупах) — **Струпех** (Скл. plur. струпехи́) — **Пиріжо́к** (Зам.) — **Піроги** (Бли. sing. пірог) — **Димениця** (Лем.) — **Мошурка** (Лем.) — **Паткан** (Лем. collect. паткання) — **Кривак** (Лем.) — **Натягавка** (Оп.) — **Вовку́н** (УР. plur. вовкуни́).

Prunus padus L. Ahlkirsche. Traubenkirsche. **Чере́мха. Черемши́на** (Гал. Укр.) — **Коцюрба** (Лем.) — **Кочурба** (Лем.) — **Кочурбина** (Лем. бо овочі терпкі: ко+терб+а) — **Коцірба** (УР.*) — **Коцїрбина** (УР.*).

Prunus spinosa L. Schlehenpflaume. **Тер** (Т. Д.).

Puccinia graminis Pers. Getreiderost. Grasrost. **Руда́** (Д.) — **Руда́вина** (УР.) — **Гарджа** (УР.*).

Pyrus communis L. (Pirus communis). Birnbaum. Овоч: **Бета́рпе** (М.) гру́шка, мала́, червоне́йка. — **Лестю́ха** (Сем.) гру́шка

малá, солóдкого скýсý, достúгат перед Спасом. — Круглúце (Сем.) кругла, мала. — Грýшка влéжена (Сем.) = гниличка. — Семенівкú (Стру.) грушкú, що вихóдят на Семéна, по Мáтці Бóжій; солодкі — Маковінкú (Стїб.) грушкú малúї, солóдкиї. — Лежавкú (коло Пер.) гнилиції. — Пахиячка (УР.) Muskatellerbirne. — Зимівка (Бв.) грушка, що достигае пізно. — Михаўівки або Осїнки (Чор.) що пристают на Михала. — Медýля (Ван.) велика, солодка грушка. — Цьмічки (Рі.) грушки подовгасті. — Червінки (Чор.) грушки червоні nom. sing. червінка. — Цицаня. Цицуля (Лем.) гр. солодка. — Мучанки (Лем. nom. sing. мучанка) грушки крупнисті, што дависті. — Баранú (Брод.) грушки вéлнкі. — Дегтяркú (Брод.) Мазярки (Брод.) грушкú мýрі, тверді, серéдиої велúкоств, подовгáсті; чýти їх дéгтем. — Гнилкú (Сок. Waldbirnen, грушки лїсові nom. sing. гнúлка).

Pyrus malus L (Pirus malus) Овочі: Біловúнки (Брод.) винні яблока, „білі„. — Боклажкú кругленькі, як боклаги, винні і озимі яблока. — Винюхú (К.) Виннúкú (Перемш.) винні яблока. — Щетинкú Stettiner Aepfel — Калникú червоні. — Відчéси солодкі, ранні. — Райкú (Бл.) яблока червоні, великі, круглі. — Гранівкú (Бл.) яблока менші, гранчаті, червоні, в середині з мясом червоним. — Цвганкú або Софявкú (Бл.) червоні, але подовгасті, зимові. — Карвашí (Бл.) яблока великі, подовгасті, солодкі. — Медункú (Бл.) малі, солодкі. — Полýрайки (Бл.) яблока зелені з чорнимп цяпками. — Тóрби (Бл.) квасні яблока — Гóпурти (Бл.) великі, зимові. — Савлукú (Город.) зимні яблока, великі. — Ямпорги (Сем.) зимові, винні яблока, великі. — Костичкú яблока дрібоньзі, солодкі. — Древчівкú (Сем.) велúкі яблока, солóдкі; як пристúгвуть, то в них зéрнята калатáют. Папіркú велúкі, білі яблока, винні, на лїто. Бурачкú невеликі, червоні, винні яблочка. Слїчакú (Ву.) зимові яблика, тверді. — Біловúнявки (Стру.) яблока білозеленковаті, винні, на зиму. — Яровúнники (Стру.) цілком білі, винні, вчасні (ранні). — Цеглівкú (Стру.) мают один бік зелений, другий красочервоний; квасні, на зиму переховуют. — Липівкú (Стру.) на липі щеплені яблока, зелені, капку румяні, запалені, солодкі, тверді. — Ядеркú (Стру.) на Спаса достигают. — Вúнники (Стру.) я́бка я́рі або озúмі, вúнні. — Верблянкú (Вер.) на вербі щеплені яблока. — Вин-нúції (Розг.) винні яблока. Петрівкú яблика, що доходять на Петра, терпкі. — Мараморя́нки (УР.) — Боцманú (УР*.) великі, кваскуваті ябка. — Янівки (УР.*) ябка вчасні, малі, солодкі, на Яна пристают.

Ranunculus acris L. Scharfer Hahnenfuß. **Козелúця** (Пдл.) — **Бордýи** (Торч.) — **Іскорник** (Лем.) — **Кізлики** (УР.) — **Іскорник** (УР.*).

Raphanistrum arvense Wallr. (Raphanus raphanistrum L.) Ackerrettig. Heidenrettig. Hederich. **Свиріпа** (Замч.) — **Пчівня́к** (См.) — **Пчівник** (Лем.). — **Репчиа** (УР.*).

Rhamnus catharticus L. Kreuzdorn. **Зóстіль** (Пдл.) — **Жéстіль** (Лбл.).

Rhamnus frangula L. Faulbaum. **Скорýх чóрний. Скрух чóрний** (Крс.) — **Крух** (Самб.) — **Крухá** (Лбл.) — **Собачúна** (УР.) — **Сóбачиик** (УР.) — **Собача́ика** (УР.) — **Німина** (Лем.).

Rhinanthus crista galli L. Hahnenkamm. Klappertopf. **Дзвінка** (Лем.) — **Бренчка** (УР.*).

Rhizocarpon geographicum Kbr. Gelbe Krustenflechte. **Мшедь. Імшедь** (Ж. на Чорній Горі (пр. на Шпиці) в виді світло жовтої поволоки по скалах вершакових).

Rhododendron myrtifolium Schott. et Kotochy. Alpenrose. **Омéґа** (Ж.) — **Кохитúк** (Ж.).

Ribes grossularia L. Stachelbeere L. **Вепривник** (Торч.) — **Яґрес** (Стру.) — **Янґрес** (Мач.) — **Опрена** (Ван.) — **Оприка** (Лем.) — **Кікацка** (Лем.) — **Клекацка** (Лем.) — **Ґеґадзник. Ґерґечник** овочі: **Ґеґадзи. Ґеґацки. Ґерґецки. Ґіґачи. Ґіґацки. Клекацки** (Лем.) — **Ґеґацки** (УР.*) — **Клекацки** (УР.*).

Ribes grossularia L. var. pubescens. **Космак** (Одрехова) — **Кóцмин** (УР.) — овочі: **Космачкú. Космівкú. Коцмальнú** (УР.).

Ribes rubrum L. Rote Johannisbeere. **Євірниця** (Ж.) — **Порíчник** (Вільг.) — **Винцé** (Л. я.) — **Попорічка** (Крі.) — **Вінниці** (Лем.) — **Віннички** (Лем.) — **Турецке (sic!) вино** (Лем.) — **Винце** (Ван.) — **Явірниця** (УР.) — **Винничка** (УР.*) — **Дúкий виногрáд** (Либ.).

Rosa canina L. Hundsrose. Hagebutte. **Шеичúна** (Св.) — **Свербáк** (См.) — **Свербиґáн** (Добрус.) — **Свербогýз** (При.) — **Свербоголуза** (Ван.) — **Свербулуз** (Оп.) — **Свербиузина** (Мем.) — **Свербоузина** (Лем.) — **Свербиуза. Свербогуза. Свербогуз. Свербулуза** (Лем.) — **Терпúгузка** (УР.) — **Дербáнка** (УР.) — **Шипарина** (УР.*) — **Свербогýз** (УР.) — **Свербоýза** (УР.).

Rosa centifolia L. Centifolie. **Троянда** (Укр.) — **Трандахір** (Тnр. Стац.).

Rubus caesius L. Kratzbeere. **Драчина** (Рі.) — **Остроженна** (Лем.) — овочі: **Деренкй** (С. в. nom. sing. дерéнка) — **Ожйна** або **Веприна** (де инде „вепринов" зовуть Ribes grossularia гл. Початки до уложеня номенклятури і терминольоґії природописної, народнеї II. стор. 35.) — **Сивйці** (Хот. овочі по драчйню).

Rubes fruticosus L. Wald-Brombeere. **Веприна** або **Драпачнйк** (Бу.) — **Драпачнйк** (к. Жовк.) — **Драпáк** (Кам. в.) — **Драчйльник** (Пилп) — **Чернйця** (Не.) — **Веприни** або **Плетені ягоди** (Лбл.) — **Деренкй** (Св. ягоди) — **Черниця** (Лем.) — **Вовкунй** (УР.).

Rubus saxatilis L. Felsenhimbeere. **Каменйця** (Город.).

Rudbeckia laciniata L. geschlitzte Rudbeckie. **Світлйця** (Лук. н.)

Rumex acetosella L. Kleiner Sauer-Ampfer. **Квасéць** (Зак. Кам. струм.) — **Щáлка Щавка** (С.-Бенк.) — **Квасниця полёва** (Лем.).

Salix alba L. weiße Weide. Silberweide. **Білóверба** (Др. Сос.)

Salix caprea L. Sahlweide. Palmweide. **Гйва** (Бу. Бор.) — **Смолоза** (Лем.) — **Багниця** (Лем.) — **Рокита** (Лем.) — **Йіва** або **Рокита** (Вав.).

Salix fragilis L. Bruchweide. **Крухá** (Сос.) — **Круш** (Сос.) — **Верба крушнá** (Крс.).

Salix pentandra L. Lorbeerweide. **Вербá чóрна** (Крс.).

Salix purpurea L. Purpurweide. **Вербá чарвóна** (Сос.) — **Зáверб** (Сос.) — **Зáверба** (Хот.) — **Зарінка** або **Черлéна вербá** (УР.) — **Завýй** або **Вербá черлéна** (УР.) — **Зáверба** (УР.) — **Верба червена** (УР.*).

Salix viminalis L. Korbweide. **Луг. Лугóвина. Лужйна** (Крс.) — **Ветлйна** або **Лужйна** (Ріп.) — **Вутла** (Яв. ветла) — **Вербá вітловá** (Сос.).

Salvia argentea L. Silber-Salbei. **Мохня́нка** (УР.).

Salvia glutinosa L. Klebrige Salbei. **Мокля́жник** (УР.).

Salvia verticillata L. Quirl-Salbei. **Свинáрик** (Остр.) — **Жáлька** (УР.).

Sambucus. Hollunder. Holder. **Бзик** (Лем.) — **Бзйско** (Вав.) — **Боз** (Рі.).

Sambucus ebulus L. Attich. Zwerg-Hollunder. **Хóбза** (Ж.) — **Хóпта** (Ж.) — **Хабз. Хабзина** (Лем.) — **Хабзйна** (УР.) — **Білий боз** (УР.). — **Хабз** (УР.*). — **Хáбза** (УР.*).

Saxifraga aizoon Jacq. Frauenkraut. **Кучерéвец** (Ж. в горівці мочат і пьют).

Scabiosa. Scabiose. **Марéник** (Ж.).

Scilla bifolia L. Märzzwiebel. **Раст сйній** (Брод.) — **Рáстик** (УР.) — **Раст сйній** (УР.).

Scirpus silvaticus L. Wald Binse. **Нюнька** (Лем.).

Sedum telephium L. Fetthenne. **Тучнé зїле** (Пл.) — **Оливнйк** (Ж.) — **Тучнóе зїля** (УР.).

Senecio. Kreuzkraut. **Старник** (Бон.).

Serratula tinctoria L. Färberscharte. Färberdistel. **Щербáк** (Став.) — **Тýрі язйки** (Крп.).

Sisymbrium officinale Scop. Wegsenf. gebräuchliche Rauke. gelbes Eisenkraut. **Порощйй** (Мач.).

Sisymbrium strictissimum L. Steifschotige Rauke. **Гризéн** (Мк.)

Solanum nigrum L. Schwarzer Nachtschatten. **Слйнник** (Ко. ягоди з памяти выкидают) — **Пислйнець** (УР.).

Solanum tuberosum L. Kartoffel. Erdapfel. **Картóха** (Дм. Хреп. Яв.) — **Картóх** (Кре. Замч.) — **Ґардóх** (Бу. вчéра ґардóх, нині ґардóх, коб не ґардóх, тóбым здох) — **Картóхле** (Мил.) — **Ґалґáн** (М. в. „давнїйше **картохлї** називали „ґалґáнами": іду **ґалґаный** копáти") — **Картóпа** (Дер.) — **Баґалáс** (Зап.) — **Біб земльовйй** (Ласк.) — **Земльовий біб** (коло Бер.) — **Барабýля** (РМ.) — **Барабóня** (Пдл. Зак.) — **Барабін** в (Островчику $^3/_4$ милї від Закомара) — **Бульбáк** (Ріп.) — **Бульбáн** (С. н. Либ.) — **Бульвáн** (Брм.) — **Бульмáн** (Либ.) — **Бýльва** (До.) — **Бýля** (Л.) — **Барабій** (Т. plur. барабóї) — **Банди** (Хмльч.) — **Бóльба** (Кам. л.) — **Землянка** (коло Бучача) — **Зїмáк** (Св.) — **Зїмя́к** (Гн.) — **Бýльба** (Оріх.) — **Землáк** (Рж.) — **Ріпа** (Т.) — **Картóхель** (Верб. велйкий картóхель) — **Кромпель** (Лем.) — **Ґруля** (Лем.) — **Дземяк** (Лем.) — **Земяк** (Рі.) — **Земляк** (Петрухова Воля) — **Крóмпель** (УР.) — **Тромпáк** (УР.) — **Бандура** (УР*.) — **Бандурка** (УР*.) — **Ґруля** (УР*.) — **Марикáнка** (УР. бульба амориканьска = гамерицька).

Sonchus. Gänsedistel. **Мóлоч** (С.) — **Свиннáк** (Уст.) — **Свинак** (Бон. Лем.).

Sorbus aria Crz. Mehlbeerbaum. **Понéк** С.в.) — **Смердяк** (Лем.).

Sorbus aucuparia L. Vogelbeerbaum. **Орябá** (Зак.) — **Горобйна** (Укр.) — **Скорýх білий. Скрух білий** (Крс.) — **Ореб** (Стр.) — **Горóба** (Конюшків коло Бродів) — **Рябина** (Ред.) —

Ряб (Гру.) — **Рєб** (Конюхів) — **Вора́ба** (Лбл.) — **Орєби́на.** **Орєб** (Кру.) — **Го́рба. Го́рбина** (Гі.) — **Ря́бчик** (Пол.) — **Во́рба** (Глиньс.) — **Огра́ба** (Ч.) — **Ора́ба** (О.) — **Шкору́х** (РМ.) — **Скорушина́** (Л.) — **Скорух. Скорушина** (Лем.) — **Юд** (Лем.) — **Юдик** (Лем.) — **Юдина** (Лем.) — **Скору́ха** (УР.) — **Юд** (УР.*).

Spiraea ulmaria L. Wiesen Spierstande. **Підо́рва** (Крп.).

Staphylea pinnata L. Pimpernußstrauch. **Клекі́чка** (Стру.) — — **Клекіти́на** (Пдл.).

Stipa pennata L. Federgras. **Ти́рса** (Покровка, Ананєвский уїзд.)

Symphytum officinale L. Beinwurz. **Рі́жник** (коло Янова. „як ріжа вчи́нит сє, беру́т тото зі́лє і прикладают). — **Жива кіст** (Лем.) — **Костівал̌ь** (УР.).

Syringa vulgaris L. türkischer Flieder. gemeine Syringe. **Би́вє** (Сос.).

Tagetes erecta Willd. aufrechte Sammetblume. **Купчєнка** (Д.) цвіти неповні: **Цюприки** (Пдл. nom. sing. цюприк; цвіти повні: **Повнюхи́** (Пдл. nom. sing. повню́х) — **Поню́х** (Сж.) — **Повния́к** (Ско.) — **Фаєрушка. Фраірушка** (УР.*).

Tagetes patula Willd. gemeine Todtenblume. **Чорнобри́вка** (Др.).

Tanacetum balsamita L. Balsamkraut Marienkraut. Frauenminze. **Пе́левонь** (Прн.) — **Пелево́нє** (ВМ.) — **Кару́піль** (Кру.) — **Калу́фер** (Гл.) — **Кару́пір** (Ож.) — **Марімята або Калупір** (Лем.) — **Калупір** (Лем.) — **Калу́пір** (УР.) — **Кару́піль** (УР.).

Tanacetum vulgare L. gemeiner Rainfarn. **Кори́ворот** (Л.) — **Воро́тиш** (К.) — **Навратнік** (УР.*) — **Навраток** (УР.*).

Taraxacum officinale Moench. (Leontodon taraxacum L.) gemeiner Löwenzahn. **Ба́бки** (Брод. plur. tantum; декуда коло Львова зовуть сю ростину невластивим іменем „цико́рия“ (sic!) а в Дрогобичи місті „му́жеска вірність“, „хло́пців любо́в“, „дівоча ста́лість“ натякуючи на невірність в любві, котра мов иноді так тріває, як головки одцвивші тої ростини, що за найлегшим подувом вітру розлїтають ся). — **Кульба́вка** (Ж.) — **Ба́ба-куль** (коло Підгаєц) — **Майк** (Стїб.) — **Сліпа́ тютя** (С. б.) — **Мо́лоч ди́кий** (УР.) — **Купала** (УР.*) — **Пупава** (УР.*) — **Пупова** (УР.*) — **Помпава** (УР.*) — **Кульба́бка** (УР.) — **Кульба́бок** (УР.).

Taxus baccata L. gemeiner Taxbaum. Roteibe. **Тисина** (Лем.).

Thymus acynos L. (Calamintha acinos Clairv.) Feld-Bergminze. **Муращівни́к** (Крс.).

Thymns serpyllum L. Feld-Quendel. **Це́брик. Це́пчик** (Глявьо.) — **Чабрик. Щабрик** (Лем.) — **Мапэридушка** (УР.*).

Tragopogon pratensis L. Wiesen-Bocksbart. **Пражиєник. Пражец** (Лем.).

Trifolium. Klee. **Кома́нка** (Крс.) — **Конюшка** (С.) — **Конюши́на** (С.) — **Конюши́ця** (С.) — **Лє́щок** (Стр.) — **Ляшка** (Стр.) — **Кони́чина** (Стр.) - **Камари́чина** (коло Рави Руской) — **Комани́чина** (С.) — **Кумани́ч** (Зам.) — **Тріфой** (РМ.) — **Команина** (Оп.) — **Команиця** (Ван.) — **Кунич** (Ван.) — **Конич. Коніч** (Лем.) — **Лє́щок** (УР.) — **Требич** (УР*.) — **Трепикони́на** (УР.*).

Trifolium ochroleucum Jacq. blaßgelber Hasenklee. **Іва́н головатий** (Крс.).

Trifolium rubens L. großer Bergklee. **Сисавка** або **Дикай конич** (Лем.).

Triticum repens L. (Agropyrum repens). Acker-Quecke. **Перієва́тка** (В.) — **Пирва́тка** (Яв.) — **Пєрєва́тка** (Мал.) — **Пєрипця** (Лем.).

Triticum spelta L. Dinkel-Weizen. Spelz **Оркіш** (Лем. має дві гранки).

Triticum. sp.? **Савопша** (Мац.) має шість гранок.

Triticum vulgare L. gemeiner Weizen var. Triticum aestivum L. Bart- oder Sommerweizen. **Волоха́чка** (Бу.) — var. Triticum hibernum L. Kolben- oder Winterweizen. **Пшени́ця гладка́** (Бу.) — **Голька** (УР.*).

Trollius europaeus L. europäische Trollblume. Engelblume. **Бульбу́к** (Во.) — **Бри́твавиик** (Ж.) — **Бертвінок** (Мяк.) — **Бретвінок** (Пл.) — **Воло́ве о́ко** (Бу.).

Tulipa Gessneriana L. Gartentulpe. **Даліпан** (Брщ.).

Tussilago farfara L. gemeiner Huflattich. **Білпух** (Бли.) — **Біу́пушок** (Лем.) — **Солодке опуша** (Лем.) — **Білі листки́** (УР.) — **Білий лопух** (УР*.).

Typha. Rohrkolben. **Кияши́на** (Крс. а палки = **Кияки́**) — **Рогіз** (К. з рогозу́ роблят кобелї. Зак. Мач.) — **Кияки́** (Мк.) — **Кобели́на** (Хт.) — **Ди́ка кукуру́дза** (Хт.) — **Логожи́на** (Кв.) — **Глуш** (Сем.) — **Шалина** або **Палки** (Ван.) — **Шаш** (УР.) -- **Чорний саш** (УР.*).

Ulmus campestris L. gemeiner Ulmenbaum. **Ильма** (См. Ев. — **Илем** (УР.) — **Илим** (РМ.) — **Млад** (УР.).

Ulmus effusa W. Trauben-Rüster. **Бе́рест** (Стан.).

Ulmus montana With. Bergulme. Половяз (УР.).

Urtica. Brennessel. Кропива пекуща (Стр.) — Покрива (Брщ.).

Urtica dioica L. grosse Brennessel. Кропива пекуща велика (Стр.) — Жаливуха (Стр.) — Велика жаліва (УР.).

Urtica urens L. kleine Brennesel. Жигалка (Зак.) -- Жгавка (Кол.) — Пекучка (Либ.) — Кропива пекуща мала (Стр.) — Гижавка (Замч.) — Жаліва мала (УР.).

Ustilago. Brand. Головенька (Ву.) — Сніт (УР.).

Ustilago maydis Lev. Maisbrand. Beulenbrand. Баба (коло Бучача) — Дика баба (коло Товмача) — Табака кукурузяна (коло Болехова, сніть на кукурудзі).

Vaccinium myrtillus L. gemeine Heidelbeere. Червиця (Мил. Лбл. к. Льв.) — Яфина (Т.) — Яфира (Лем.). — Борівка (Ріп. Ван.) — Боровниця (УР*.).

Vaccinium oxycoccos L. Moosbeere. Бугаї (Крс. plur. tant.) — Журавлини. Журавиці. Журавині ягоди (Вит.).

Vaccinium uliginosum L. Morast-Heidelbeere. Лозенка (Крс. plur. лозенкй; листем подабає на лозу. „Лозою" зовуть тут верби Salix cinerea L. і Salix aurita). — Лохиня (Бу. на патичках росте розложисто). — Чорні ягоди (Рек. Підг.) — Піякй (Радом. plur. tantum).

Vaccinium vitis idaea L. Preisselbeere. Борина (Крс. plur. борини). — Брусниці (Верб.) — Бруслина (Роздж.) — Фоботїнки (Мал.) — Камянка (Підг.) — Камениця (Ском.) — Камінці. Камянки (УР.).

Valeriana officinalis L. gemeiner Baldrian. Hexenkraut. Болячкове зїле.

Valeriana tripteris L. dreiblätteriger Baldrian. Зворовий лист (Крс.) — Зворовец (Крс.) — Зворівник (Кро. листе прикладають від рубаної рани).

Veronica chamaedrys L. Gamander Ehrenpreis. Зрадник (Мк.) — Гадяче зїле (Лук. н.).

Veratrum. weiße Nießwurz. Germer. Чемірниця (Хит.) — Чемір (УР.).

Verbascum. Wollkraut. Дївина (Уст.).

Viburnum lantana L. wolliger Schneeball. Вордовина (Стру.).

Viburnum opulus L. gemeiner Schneeball. Калинка (Крс. де инде „калина" з придавкою в поезиї: черлена, червона, червонна) — Калинина (Лем.) — Калинка (УР.) — Свіба (УР.* што на свібі наросне, ягідки, як грозно: Каленина).

Vicia. Wicke. Ляд (Дов.) — Орошець (С.) — Лядник. Лядик (Лем.) — Вичка (В.) — Віга (ЛК) — Вичка (Ріп.) — Лядник (УР.*) — Горошець або Левчаниця (УР.)

Vicia faba L. Saubohne. Buffbohne. Струковий біб (коло Бережав) — Біб струковий (Ласк.).

Vicia hirsuta L. rauhaarige Wicke. Вязелець (Стр.) — Горошок поточний (Ж.) — Волок (Стр.) — Звязїль (Мач.) — Капа (Кру.).

Vicia sp.? Гиньок (М.) — Ганьок (коло Кальварії).

Vinca minor L. Kleines Singrün. Immergrün. Bärwinkel. Баравінок (Мал.).

Viola tricolor L. Stiefmütterchen. Маржече зїле (Ж. в соли дають маржині (скотови, худобі), аби ся правила). — Берладинка (Мк.) — Порушна (Вересиця) — Сирітки (УР.).

Viscum album L. weiße Mistel. Мітла Стр.) — Віха (Радом.) — Ямела (Дев.) — Єловий бервінок (Л. я) — Гомел (Бу. росте на сосні) — Гемела (Замч.) — Гамело (Боя.) — Замело (Дал.) — Зелена гива (Вм.) — Ямела (Ван.) — Чортове помело або Ямелина (Лем.) — Омело або Помело (УР.).

Vitis vinifera L. edler Weinstock. Лоза винна. Винниця (УР.)

Zeya mays L. Kukurutzpflanze. Пшеничка (Конотіпщина) — Пшінка (Конотіпщина) — Кукуридза (Лем.) — Кукуриця (Лем.) — Тендериця (Лем.).

Zinnia elegans Jacq. Schöne Zinnie. Собрянка (УР.).

з) до термінольоґії природописної.

Багач (Радом.) смолове дерево для підпалу.

Багнята (Оп.) — Багніти (УР.*) — Багнітки (УР.*) — Багнята (УР.*) — Багнятка (УР.*) Kätzchen der Bäume.

Багрянїти (Гр.) eine bräunliche oder rötlichgelbe Färbung annehmen. багрянїє жито = половіє, бренить.

Базе (Бор.) — Базїнка (Остр.) amentum.

Бак'ая (Радом.) або Балка = яруга.

Бамберка (бамбарка) з клокічки (Лем.) Früchte der Pimpernuß. (Staphylea pinnata).

Бамбульки на ґрульовинї (УР.*) Früchte am Kartoffelkraut.

Бандзовиня (Хильч.) Stengel samt Blättern der Kartoffelpflanze.

Бахмýтка (Город.) сіль у Екатеринославскій губернії в Бахмутского повіту.

Белькотáти (Идл.) kaudern, kollern (vom Truthahn) **Гиндик** белькóче.

Бздунчéти (Пер.) summen. хрущ бздунчят.

Бвлянка або **Бандурчанка** (Лем.) Stengel samt Blättern der Kartoffelpflanze.

Бирка (Д.) amentum, Kätzchen.

Біл́иця (к. Стан.) weißer Ton.

Більмакй (Стрч.) очи заяця.

Білток (Лем.) Eiweiß.

Близнúця (Город.) дерево, з котрого пня в низу виростають два конарі, нїби окремішні пнї.

Блищекй (Угр. г.) блищаки plur. tant. Eisblinken, Schneeblinken.

Бóберка (Фіть.) plur. бóберки Kätzchen, amentum, julus.

Бобовянка. **Бобовúня** (Жовк.) — **Бобовúнє** (Кол.) Bohnenstengel (samt Blättern).

Бобулькй вільхóві (Стрв.) Erlenzapfen. Бобульки вільхові варять в горшку і мочать в тім одварі верети на мішки.

Бовтýн (Радом.) verdorbenes Ei.

Богýн (Гл.) Magen.

Бокові зýби (Єн.) Eckzähne.

Борлáк (Крс.) **Борлáнка** (Д.) Kehlkopf.

Бортлó (Кіц.) дуплаве дерево, дупло hohler Baum, Baumhöhle cf. борт.

Боýш (Стрв.) Eingeweide, потрух.

Боцúстий (Сопіт) бочистий mit weißen Seiten. волú боцúсті = бурі або чорні з білими боками.

Брóхати ся (Город. брёхати ся) plätschern. брóхає ся рúба в водї der Fisch plätschert im Wasser.

Бугýн (Крс.) Magen.

Бугýтень (Ляб.) Magen, Dickdarm. з бугýтня роблят сальцесони.

Бýдька (Ер. Вол.) Zapfen. будькú у сосни.

Бýкати (ВМ. Херс.) brüllen. бýкає в лýзї гупáйло in der Wiese brüllt der Moorochse. (Botaurus stellaris. Rohrdommel. pol. bąk čech. bukač).

Бульбанíвка (Семер.) Stengel samt Blättern der Kartoffelpflanze (бульбáн).

Бульбúнє (Гр.) натина бульби.

Бульвáнка (Гру.)] або **Матúна** (Б.) Stengel samt Blättern der Kartoffelpflanze.

Бурúстий (Стрв.) graubraun. Звірáк бурúстий der Wolf ist graubraun.

Буркотáти (Брод.) girren. гóлуб буркóче.

Бурчáти або **Бунїти** (Шол.) summen. хрущ бурчúт або бунúт.

Бутїти (Стрв.) brüllen, бекати. бугáй бутúт.

Варюга (Стрв.) яма велика, глубока дебра.

Вербяний хробáк (к. Льв.) Kätzchen, amentum.

Верші́дь (РБ. genit. вершéди) яруга поросла ожинником, малинником і всякими корчами.

Веселíвка (Пн.) **Веснíвка** (Яс.) Regenbogen.

Веснулькú (Крс.) **Веснянкú** (Кол.) Sommersprossen.

Вúворот (Город.) Rahne.

Вилкáтий (Стрв.) gabelig. вилкáта сóсна.

Вúсла (Грибовичі к. Льв.) розлив водний, розлив ріки. тепéр вúслів (місто: висéл) немá, то немá і риб.

Вислóя (Бс.) розтока.

Вúтинок (Жур.) дик в другім роцї.

Вівця́ (Гі. plur. вівці) Kätzchen der Weide, amentum.

Відгýвна кúшка (Стр.) Afterdarm.

Відлега або **Вíдлег.** **Вíдмек** (Б.) відлига, відольга.

Вітка (Бу. Радом.) Rispe, panicula. вітка просянá Hirsenrispe.

Волосожáр (Укр.) coma Berenicis, Haar der Berenice.

Вóркати (Жад.) — **Вáркати** (Жад.) — murren, miauen. вóркає або вáркає кіт.

Вýда у риби (Бар. Не. В.) Fischkiemen (nom. sing. вýдо).

Вýкрий (Стрв.) ranzig. мáсло вýкре або вукровúте. **звукровáтіти** ranzig werden.

Гадéк (Гл.) Reptilium.

Гайнó (Єв.) гнїздо білиці, куниці. гайнó мáє білúця.

Гамéле (Єрм. В.) Klumpen. їднá гамéле снїгу ein Klumpen Schnee.

Гáска (Дрог.) або **Тóлок** (Кс. Дрог.) Salzstampfe. Stampfe. **Підгас** (Кс. Дрог. Blanksalz.

Гичéн (РМ.) Stengel samt Blättern. гичéн велúкий у барабýлї (cf. гика, гичка, гиче).

Глúвий кінь (Бу.) бураво-жовтий.

Гливкúй (Гл.) schmierig.

Глий (Гл. gen. Letten.

Голо́дне по́ле (Крс.) ein magerer Boden. Ситне́ по́ле ein fetter Boden (fetter Acker).

Голодня́вка (Сл.) у корови запале місце між клубами.

Голомпа́к (УР.) Голопу́з (Стрв.) nackter Nestvogel.

Гоми́ґа (Стрв.) Klumpen. гоми́ґа ле́ду Eisscholle, брила леду cf. russ. комъ, комо́къ.

Гомі́лка (Др.) — Гомівка (Ж.) — Голі́нка (Крс.) Schienbein, tibia.

Гориу́з (Жад.) Glaskoralle. горпузи́ = паціїрки.

Горне́тко з медом (Жад.) Honigzelle.

Гружа́вина (Яс.) грузке місце.

Гуза́ (Радом.) das breitere Ende des Eies. Но́сик das schmälere Ende des Eies.

Гу́пати. Гу́пнути (Прн.) brüllen пр. гу́пало гупнув der Moorochse (Botaurus) brüllt.

Гу́рка або ке́сотка (РМ.) Steinkern. гу́рка у шкору́ха.

Гурма́вча (коло Турки. plur. гурма́нча́та) топка. 2) котик (ор. верби) Kätzchen.

Гу́оя (Дідушисі. Сіхів) Kätzchen, amentum. Гу́сятка на лозї, на гі́лї (Бу.) Гусятки́ (Вар.) Гу́сята (Верхр.) Гу́сята. Гусятка (Дев.) Kätzchen, amenta, juli.

Ґардоши́не або Бандили́не. Банди́ле (Бу.) Stengel samt Blättern der Kartoffelpflanze.

Ґда́чка (Хот.) Ґе́ґавка (Хот.) Kehlkopf.

Ґврла́нка (Др.) горлянка. гартанка.

Ґлеме́й (Гл. genit. ґлеме́ю) Letten.

Ґу́ша (Кіц) Beule; Auswuchs; Kropf.

Двірна́ ки́шка (См.) intestinum rectum, Mastdarm.

Денча́нка (УР.) intestinum coecum, Blinddarm.

Дзядики (М.) die reifen Fruchtköpfe der Klette.

Доротна кишка (УР.*) Дупна кишка (УР.*) intestinum rectum. Mastdarm.

Драве́. Драць (Радом.) луб дертий, в котрого робляг кошелї.

Древь (С. С. genit. древи) Mark.

Другиней (Кар.) другий рій. Третине́ц третїй рій. третїй раз пуска́ют ро́й третинця́:

Живи́ця (Город.) „смола́, що тече́ з живо́го дерева“ Harz (живъ+иця).

Жплюхи́ (утворене; nom. sing. жплюх) підстегня Krampfadern des Unterschenkels, varices cruris.

Жир бу́ковий (Стрв.) Buchnüsse (жир в галвцї. Fraß в українськім Fett. жи́рний felt).

Жмелі́ти (Бл.) summen. Водоно́с жмели́т die Schlammfliege (Eristalis tenax) summt.

Жолу́док у вола: 1) по́цало Wurst, 2) чипа́к Haube, 3) румеґо́ або кни́ги Psalter, 4) кляґ Labmagen (УР.).

Жо́лудь (к. Льв.) Eichel. gen. fem. бога́то жо́лудп. бога́то жо́лудий. жо́лудь gen. masc. (Бор., Лани польські, Кам. стру. Мшана коло Городка) genit. plur. жо́лудів. жо́лод (Гл.) богато ест жолода з ду́ба.

Жумоті́ти (Ож.) Жумі́ти (Пдл.) summen. жумоти́т або жумит хрущ.

Забзича́ти (ВМ.) summen. забзичи́т му́ха.

Заву́й або Ка́занок (Город.) Wirbel. Strudel.

Загли́вистий (Город.) жовтосірий. гуси загли́висті.

Задне́на ки́шка (Ст. м.) intestinum coecum. Blinddarm.

Заметелю́ха (к. Льв.) Schneegestöber.

За́мірки (Гал.) verkümmerte Tiere oder Pflanzen. Замірковатий verkümmert. заміркова́те зе́рно.

За́пад (Гл.) Schneefall. за́пад вели́кий.

Запре́в у кияхи кукурудзи (Стр.) die langen, herabhängenden Narben am Maiskolben während des Blühens.

Засадни́стий (Жур.) untersetzt. засадниста́й кінь.

За́сув (Пн.) засунений беріг.

Защі́тити ся (Крс.) dicht wachsen (vom jungen, aufwachsenden Gras). защітит ся трава́ на ве́сну im Frühling wächst das Gras dicht empor).

Звіра́к (Стрв.) вовк, Wolf. eigtl. grosses Tier.

Звірка (Ж. Ул.) Tier, kleines Tier. ко́жда звірка.

Здречко́ (РМ.) gen. neutr. Pupille.

Здрі́йко (Єв.) Augenstern, Pupille. Одно здрі́йко. обі́ здрі́йка.

Зелени́на (Стрв.) Grünzeug.

Зелепу́ш (Яс.) зелені сливки або черешні.

Зерни́чка (Город. plur. зерничкй) дерево овочне, що виросло з насіня, не щіплене. Зерні́вка (Брод. plur. зернівки́) item.

Зикоті́ти (Оп.) summen, schnurren. зикоти́т понад вікно́ тьма.

Зі́ви або ву́да у риби (Тор.) Fischkiemen.

Зорянйстий (Сопіт) пр. вівця́ зорянйота = чорна з білою плямою на чолї. — зорянйстий кінь (Орв.) чорний, на чолї біла пляма.

Зрóйок (коло Сок. genit. зройкá) другий рій.

Зя́бра (Т.) Зьóбра branchiae, Kiemen.

Іглйці (Радом. nom. sing. іглйця) Nadeln der Kiefer (und anderer Coniferen).

Ікра (Мац.) 1) Fischlaich 2) Wade.

Кабу́шка (Риб.) Lache. Tümpel, мочило.

Кáґнец (Єв. genit. каґавця́) patella, Kniescheibe.

Калáтати (Замч.) klappern. Бу́сьок калáтае.

Калюхй] (Ж. РМ.) Келюхй (Др.) — Потрухй (Ж.) — Почкй (Ж.) Gedärme.

Кáпанка (Єв. plur. капанкй) Tüpfel.

Кешелйстий (УР.) сорокетий, білий і чорний, білий і червоний.

Кишка груба (УР.*) intestinum crassum Dickdarm. Кйшка дупна (УР.*) intestinum rectum, Mastdarm.

Кишка дворня. Кишка двірня або задня (Лем.) intestinum rectum, Mastdarm. Кишка днова або диьова (Лем.) intestinum coecum, Blinddarm. Кишка крива (Лем.) intestinum colon, Grimmdarm.

Кія́вкати. Кія́вчати (УР.) krächzen. кавки кіявчат.

Клáмкати (к. Льв.) кланцати. совá клáмкае дзьóбом.

Клéпати (Гл.) klappern. бу́сько клéпае писком.

Кловáк (Гл.) Hauer. plur. кловакй. Кло Eckzahn. дві кла.

Клубакувáти (Єрм. В.) Wellen schlagen. водá клубаку́е = бе фалями.

Книги (Крс.) Psaltermagen, omasum.

Ковервя́к (Цвітова коло Буч.). Коверня́ка. Коверня́ґа пень ґузоватий, knorriger Baumstrunk.

Кокорудзки сосни (Ван.) Kieferzapfen.

Кокóтики на вільсї, берéзї... (Кам. л.) Кокóци (Кам. л.) Kätzchen, amenta.

Конпчийско (Ндл.) Kleefeld.

Копйт (Радом. gen mascul.) Копйто (к. Льв.) Копитó (Ж.) Huf.

Корнáґа (Обор.) knorriges Holzstück. knorriger Baumstrunk.

Корня́тка (Кіц.) долїшна часть пня з коренем обогниллим.

Корнéґа (Стрв.) ein Baumstrunk samt Wurzel; Wurzelstock.

Кóтик (Кам. стру. Виш. plur. кóтики) Kätzchen, julus, amentum. Котики (Кер.) Кóтки (Радом.) Kätzchen.

Кóтляхи (Скам. nom. sing. кóтлях) Кóтях (Тарт.) amentum.

Кошу́т (Від.) биль разом з листем у кукурудзи без шульків.

Крáмне пірє або Крáмщина (Зак.) блестячі пера крильні у качура die metallisch glänzenden Flügelfedern des Enterichs.

Крáнка (Гл.) Rispe. крáнка прóса.

Красйстий (Гі.) buntgefleckt. дзьóґлик мáе крйла красисті.

Крекотї́ти (Кіц.) krieken, piepen. В бóртлї крекотé дїти подовбидéрена: казáла мáма мовчáти.

Крйги з мéдом (Жад.) Honigwaben.

Криничйско. Криничйще (Стан.) Quellengebiet.

Кру́кати (Мач.) krächzen. крук кру́кае.

Крупяпий снїг (С.) Schneegraupen.

Крухова сїль (Лем.) Steinsalz.

Курíвкати (Каменоподільска губ.) ein eigentümliches Getöse von sich geben (v. Kranichen). журавлї курíвкають.

Курнáвий (Гл.) krüppelhaft.

Кучмáрки вадь Шуткй (УР.) Kätzchen.

Лапушйне (Гл.) Lieschen, шумелиня.

Ласйстий. Лаїстий (УР.) schwarz. вівця́ ласйста.

Ледовйця (Зак.) Glatteis.

Липáнда (Лпб.) Harz, живиця, смола.

Лобáк (С.) Лоб (С.) kopfgrosser Rollstein. Лобище Ort, wo solche лобй oder лобакй abgelagert wurden.

Ломáджє (Гл.) Reisig, форост.

Лопáтка (УР.) legumen, Hülse.

Луковáтий кінь (Жу́р.) eingesattetes Pferd.

Лупáтий (Город.) mit Glotzaugen. лупáта совá.

Лутйця (Город.) соснá, у котрої богато стрижіня а мало оболони.

Ля́жка або Ку́льша (Город.) Hüfte.

Маку́рка (Єв.) Mohnkapsel. дві маку́рцї.

Малйк або Маликоватий кінь (Скн. н.) що мае яму на карку; як згине малйк, не тримай коний.

Маму́ха (Стрв.) Flaum, Dunen. мошок на груди і з-межи ніг у птаха. ґу́сєча маму́ха. такé мягкé, як маму́ха. cf. мох.

Манюк (Жур.) кінь з ґанчом: мае між лопатками долець ein Pferd mit einem Senkrücken.

Матйна або **Бульвйнка** (Добр.) Stengel mit Blättern der Kartoffelpflanze.

Медовá падь (Город.) Honigtau.

Мйвька. Шýтка. Мйцька (УР.) **Мйцка** (Яс. plur. мицкй) Kätzchen, amentum, julus.

Мйркати (Пдга.) hin und her bewegen, wedeln, wippen. Клинец (Motacilla) мйркае фостóм.

Молóти (Шол.) в значеню: рухати скоро (о язиці) примірoм: уж молóв жалóи (жалó = язик ужа, людом хибно уважаний за жало, котрим уж кусае).

Мýлька (С. б. plur. мулькй). **Мілька. Мóлька** (Киевщ.) маленька риба, ganz kleine Fische verschiedener Arten.

Мушвé (Кол.) Fliegen. **Оводнé** (Кол.) Bremsen.

Мяз (Жовк.) **Вялинó** (Риб. gen. neutr. nom. plur. вялина). **Вялина** (Риб. gen. masc. i fem.). **Вель** (Соп. Підгородці gen. fem.) cf. čech. sval. Muskel.

Нать (С. в. УР.) Stengel samt Blättern der Kartoffelpflanze. **Ябка на нати** (С. в.) Kartoffelbeeren.

Носавкй (Рудвики, приселок. Перекопець) Nasenlöcher.

Обводйстий (Кос. на Ол.) kreisförmig.

Облýй (Город.) лід, що топить ся і обливае галузе на деревах. — объ+ли+ъ).

Обрíсть (Б.) Jahresring (bei Bäumen). цілá обрíсть.

Одріб. Отріб (Крс. Др.) Eingeweide (cf. жтроба intestina).

Одходóва кишка (Лем.) intestinum rectum, Mastdarm.

Опар (Стан.) eine sumpfige, im Winter nicht zufrierende Stelle.

Осмóл (Радом.) в дереві (сосиї) смолові місця.

Острижйнок (При.) Mark.

Пáдалниці (Ос.) хробачливі овочі, що спадають.

Пáнуш (РМ.) die Kolbenscheiden der Kukurutzpflanze, шумелине.

Пасйстий (Стан.) що пасй мáе, gebändert.

Пастáя (УР.) legumen, Hülse.

Патерýха (Чортк.) Gebitz, повришене листе тютюнове; **Пасйне** (Чортк.) Glitz, листе тютюну у долу.

Перебéрдиня (Радом.) смільняки вибирані місцями в трухлого дерева.

Перебéрдовате дерево (Радом. сосна, дуб,...) не зовсім трухле дерево, місцями здорове.

Писконíти (УР.) або **Мартувáти** (УР.) о ґотурі, тетері. писконíт або мартýе.

Пишковáти (УР.) Blutfedern bekommen. голомпáк пишкýе або порáстать в пишкй.

Пиáк. Піáк. Пияска (УР.) Speiseröhre.

Півкати або **грати** (Яс.) Ґóтур півкае на полéниці.

Піворити (Кіц.) piepen. піворили лйлики die Fledermäuse piepten, gaben einen piependen Ton von sich.

Підгáлустий (Ляхв.) підгалузистий. підгáлуста берéза = лише в самій горі розгалужена береза о пни поедничім.

Підтóчина (Пдлт. Яс.) кертовине, хідники в землї, що підтічка (Talpa europaea) нарие.

Пікотйти (Кам.) piepen. мідице пікотйт die Spitzmaus piept.

Пірнáк (Пis. Ям.) молодий птах пр. воробець, що ледве убрав ся в пірє (ледве опірив ся).

Плáвистий пес (Стрв.) Wasserhund, ein Jagdhund, der abgerichtet ist, in's Wasser zu gehen, um daraus geschossene Vögel oder andere Tiere zu holen.

Плївá (Стрв.) dem. **Плївкá** dünne Haut.

Плюсня́ (Город.) Mittelfuß, Sohle.

Пóвхта. Пóхта (Єр. В.) баюра, болото, Lache, Tümpel.

Пóкладок (Стрв.) яйце.

Покосйчити ся (Стрв.) wörtlich: sich mit Blumen (косиції) schmücken. Покосйчили ся вікна die Fensterscheiben bedeckten sich mit Eiseflorescenz.

Полотенко (УР.*) у качки, гуси Schwimmhaut der Ente, der Gans, полотенце.

Порíчина (Стрв.) поле положене над рікою.

Посюркй стали на тїлї (Гр.) es druselt, es entstand die sogenannte Gänsehaut.

Потрухй чорні (ВМ.) Leber. **Потрухй** білі (РМ.) Lunge.

Почкй (РМ.) Nieren. пóчка Niere.

Почкй у éблуції (РМ.) Kerngehäuse des Apfels.

Прибйдище (Кол.) Aufenthaltsort.

Прймморок (Стан.) ein leichter Nebel cf. psl. примракъ.

Приріни́ти (Стан.) ріпь нанести знову. знов прирінйла водá (Бистриця) das Wasser bildete wieder eine neue Schotterbank.

Прóсивий (Яс. УР.) гнїдий як просо.

Прохідний (Стан.) in der Bedeutung: schnell, behend, flink, **скóрий** (Стан.), **швидкйй** (Стан.) **прудкйй** (Стан.) прохіднá рйба.

Пýгалатиця. Пýгалатичка (Яс.) Kaulquappe, larva ranae.

Пузїнки у верби (УР.*) Weidenkätzchen.

Пулїкатий (Стрв.) glotzäugig (cf. випулити очи).

Пупінка (Яс.) Knospe.

Пуршавий (Гл.) verkümmert, elend. пуршаве тїло, пуршаве дерево.

Раковина (Кобаєвичі коло Рудок) Torf.

Рапак (С. в.) костурбак, рапатий кий.

Ревало або Риковище (УР.) Brunstzeit (des Hirsches).

Ріпице (Ста.) der Knochenteil beim Schwanze, Inbegriff aller Schwanzwirbel. урізав волосени аж по ріпицю.

Розвертепа (Стрв.) gähnende Schlucht.

Розкарачка (Радом.) Gabelzweig.

Розстрепїханий (Угр. гор.) розтельбушений, zerzaust.

Рун. Рунок (Пдлт.). Рунче (Яс. УР.) Nadeln der Coniferen, Zweige samt Nadeln der Coniferen. смерекове рунче. смерековий рун.

Сататий ліс (Город.) високодеревний, високопенний.

Свиняковата сосна (Город.) сосна, що має малий стрижінь а богато оболони.

Світівка (Яс.) світова зірниця.

Силяти сіль (Кс.) ausbähren. Оскипице з греблом (Кс.) Ausbährkrücke.

Ситець (Тисьм. genit. ситцю) дрібна рінь.

Сичівник (Др.) Harnblase.

Скіра (Гру.) Rinde. Корина (Гру.) Borke.

Склеве (Стрв.) Kluft, Fels. склевина. склевя.

Скригати (Зак.) ein eigentümliches Getöse von sich geben. бусько скригає, сявкає.

Скрут в ріцї (Яс.) Krümmung des Flußes.

Слимача хижка (УР.*) Schneckengehäuse.

Солониця (Орв.) Salzsoole.

Сомув (РМ.*) Lache. Сомув великий.

Сорокотати (Гр.) schnarrende Töne von sich geben. сорока сорокоче die Elster schwätzt rad. свірк cf. psl. сврака сорока. — свірк, свірок, сверщок.

Сосначок (Город.) мала соснина.

Спір (Крс.) Verhärtung.

Сталь твердша від желїза; від стали твердша криця (робять з неї пильники); від крицї твердша дульовина; дульовина то найтвердша сталь (Жур.).

Стегно (Ж. Кре.) Schenkel, femur.

Стеклисте дерево (Город.) schlank.

Степіря (С. 6.) Щепіря (С. 6) листє цибулї, часнику і т. п. Blätter der Zwiebel, des Knoblauchs und anderer Laucharten.

Стерлиця (Радом.) lichte Stelle im Wald.

Стогнати (Зак. о ропухах) ein dumpfes Getöne von sich geben (von Kröten). черепухи (т. є. ропухи) стогнут.

Стовпцями іти (Зак. о комарах) in Säulenwolken tanzen (von Stechmücken). Комарі ідуть стовпцями або грають стовпця. die Stechmücken bilden in der Luft tanzend Säulenwolken.

Стрити (Гр.) Blattrippen. вусельники з'їли капусту — но но стрити стоєт.

Стріж (Мац.) Сріж (Верхомля) замерзлий лїд на ріцї.

Стружен (РМ.) бадило кукурудзи.

Струнка (Кал.) Zahnlücke.

Стрегавиця (Гл.) багно, де мож застрачи.

Сїменки (Гр.) Sommersprossen. Сїменковатий (Гр.) mit Sommersprossen. сїменковата дївка.

Сулита (Пдл.) Oberschenkel, femur.

Табала або Табала (Сем.) Haufe, Schaar, Schwarm, гурма. табала ворон, кавок plur. табали.

Телечка (Жур.) злоги у корови. корова з телечки не має молока.

Тирса (Говилів коло Хоростнова) Torf (тирса = в Херсонщинї трава Stipa pennata).

Тирхавіти (Яс.) verkümmern.

Токовище (Яс.) або Ігровище (Яс.) місце, де токує або іграє ґотур.

Торкотїти (Пчн.) zirpen (von der Maulwurfsgrille). медведюх торкотит або куркотит.

Торс (Торговиця) Torf.

Точильник (Стр.) червак, що точит землю або порохно. Insektenlarve, die in der Erde oder im Holzmoder lebt.

Тріскавиця (Сок.) Donnerwetter.

Троще (Вовч. Гл.) троща, очерет cf. тросыть, тростина, тріста.

Трупехнїти (Стру.) Струпехнїти (Стрв.) vermodern. дерево трупехнїє. трупехнивий moderig.

Труськати се (Знесїнє к. Льв.) gründeln. качка труськає се.

Трясниця (Яв.) febris.

Тулїйка (Груш. В.) Blutfeder.

Ту́рма ове́ць (Став.) купа гонених овець.

Туш (Стрв.) тїло без голови, без рук і без ніг.

Хаба́т (Єрм. В.) plur. хабатѝ Unkraut. **Хабатѐ** collect. ду́же хабатѐ = богато хабатя, богато хопти.

Хлє́ґа (Кам. вол.) нлюга. dauerndes Unwetter, kotiges Wetter.

Хмели́нє (Монастир коло Бродів) Stengel samt Blättern der Kartoffelpflanze.

Хови (Вовч.) Hügel.

Хо́дп у кова́ (Жур. у конярів) Füße (beim Pferde).

Хру́стка (Терв.) Knorpel (in der Vulgärsprache der Wiener: Kruspel).

Хрещ (Єв.) gener. masc. Knorpel deminut. **хрещо́к**.

Цвяк (Херс.) Huhnzwitter.

Цпба́х (Кал.) plur. цибахѝ = стрілкѝ цибулї.

Цвгилє́на (Город. місто: суголїина) у люду: tibia, Schienbein. (в науковій термінольоґії вираз „суголїипа" може означати fibula, Wadenbein).

Цикота́ти (к. Льв. Лем.) piepsen. птах цикоче.

Цо́моль (Угр.) Klumpen. цо́молї ле́ду, землї. цо́молї в мясї cf. čech. žmol.

Ця́мати (Верхр.) — **Ця́мкати** (Дов.) — **Цьо́скати** (Верб..) — **Цяскати** (Л. К. Стру.) natschen. свиня́ ця́мае das Schwein natscht.

Чаба́кати (Пдл.) schreien (von Perlhühnern). Пантаркѝ чаба́кають.

Ча́чка (Виш.) Kehlkopf. **Чачкова́ль** = з великою чашкою ein Mann mit großem Kehlkopf.

Ча́шка (Б. м.) Knieescheibe.

Чепі́жки (Соп.) під сподом копита у коня тото, що стивають.

Че́рлїнь (Єв. genit. че́рлеви) Kernholz namentl. der Eiche.

Чечене́ (Стрв.) Rudel Wölfe, течня, кичня, тічка. вовкѝ го́нят се від Миха́йла до Стріте́ня; тогдѝ бі́гае ціла́ чечене́.

Чи́котати (Брод.) zwitschern. воробе́ц чикотвт.

Чі́ркати (Кіц.) zirpen. чі́ркают цвірінькѝ.

Чола́тий (Стрв.) mit hoher Stirne.

Шаламо́ха (Зак.) pileus, Hut (bei Pilzen).

Шва́кати. **Швакота́ти** (Зак.) kwacken. ка́чур шва́кае або швако́че.

Шелюжо́к (Хильч.) в яйци зародок, Keim im Eier.

Ше́мрати (Теплівниця коло С. в.) kriebeln. ше́мрае по долони es kriebelt mich auf der inneren Handfläche.

Ши́воротень (Стрн.) ein Vogel, der noch nicht gut fliegen kann. ши́воротнї підлїтают, а́ле скоро пау́т на зе́млю, не вміют ще лїта́ти.

Ши́голля (Радом. здае ся місто: суґіле) Nadeln der Kiefer und anderer Coniferen.

Ши́пка (Верб. коло Немирова в Яворівщинї) conus, Zapfen.

Шлю́нки (Город.) кишки, Gedärme.

Шу́льок (РМ. Жад. gener. masc.) **Шулька** (gener. fem. Жад.) Kolben. кукуру́дьяний шу́льок Maiskolben.

Шустя́к (Лешнів коло Брод.) **Вустя́к** (к. Льв.) Granne arista.

Шу́тка (Кр. plur. шуткѝ) Kätzchen, amentum.

Щупакова́тий кінь (Жур.) dünnbauchig, з тоненьким кадовбом.

Щу́тка (С. С. — См.) Käzchen, amentum.

Яблучко (Др.) Knieescheibe.

Ягідкѝ (Крс.) hervorstehende Knochen unter den Augen; Jochbeine; Wangen.

Ярмива́ (к. Стан.) **Ярми́на** (Яс.) Wamme, у вола, у корови.

Ятри́стий (Обор.) що скоро ятрять ся. ятри́сте тїло.

Ящик слимако́вий (Стл.) Schneckengehäuse. **Ящики жабячі** (люд думае, що в шкарубах Anodonta, Unio і т. п. сидять молоді жаби. — **ящик** властиво: Behälter, kleines Gefäß rad. им, яти).

Ємлївка (Липовиця). **Імля́чка**. **Мля́чка** (Довг.) = **Мреч** (на Чорногорі) dichter Nebel; Sprühregen, cf. мгла psl. мьгла.

Bos taurus.

(Назви волів, коров і пр.).

Волѝ: **Перня́н** (Город.) бик в білими полосами по боках. — **Козі́й** (Город.) з рогами в зад загненими. — **Рожко́** (Город.) віл з гарними рогами. — **Голуба́н** (Херс.) віл як голуб сивий. — **За́яць** (Херс.) віл з рогами до гори стремлячими, як заячі уха. — **Смолі́й** (Зак.) бик смаглявий, гнїдявий. — **Галі́й** (Зак.) чорний бик. — **Ки́шель**. **Кишели́стий віл** (Стр.) що мае по собі богато плям, плямистий. — **Голубий віл** (Ланч.) як голуб сивий, голубан. — **Ружан** (Берест.) ружний бик. — **Му́ґа** (Стрв.) Bulle, Ochs. такий пле́каний, як му́ґа. — **Му́ря** (Опр.) бик мураністий.

Корови: **Полу́ня** (Крс.) корова полова. — **Пері́ня** (Крс.) корова чорна або сива, в середині біло пасемиста. — **Темну́ля** (Стр.) корова темної барви. — **Звізду́ля** або **Зоряна́** (Стр.) в бі-

лою „звіздою“ на чолї. „Зоряна“ також корова, що уродила ся до зорі. — Сїрóха (Туж.) сїра корова. — Первóха (Туж.) корова перворідна, первошка. — Рожкýля (Город.) корова з гарними рогами. — Голýбка (Херс.) корова, як голуб сива. — Балáя (Херс.) біла корова. — Канарéйка (Херс.) корова з довгими (коваристими) рогами. — Кáчурка (Берс.) к. мургенька. — Штéпа (Херс.) корова груба. — Весéла (Херс.) назва корови якої небудь масти. — Брикýля (Жовк.) назва корови, що любить брикати. — Рижóха (Зак.) „корова червона“. — Сивýля (Зак.) сива корова. — Калúня (Зак.) червона корова. — Галóха (Зак.) корова чор а. — Смолїйка (Зак.) корова смаглява. — Перéхідка (Крс.) корова що доперва четаертого року має теля. — Бидзýнка (Крс.) корова або вівця, що в другім роцї має молоде. — Пундюха (Бер.) назва корови. — Барвуля (Бер.) назва корови червонобрунатної. — Віноха (Бон.) назва корови. — Гнїдуля (Ван.) гнїда корова. — Жýня (Л.) корова чорна. — Жóвтя (Л.) корова жовта. — Синьоша (Лем.) Name einer blaugrauen Kuh. — Чернуля (Лем.) чорна корова. — Морозуля (Чор.) бурява, трошки білава корова. — Ґýла або ґýлава корóва eine Kuh, der die Hörner abgeslossen wurden. — Біля або Білька (Тх.) коровиця біла. — — Балáя (Гл.) назва білої корови. — Лисáя (Гл) корова лиса (імя). — Мурґýца (Гл.) корова чорна (імя). — Пливáя (Гл.) корова в розложистими рогами. — Рожáна (Гл.) імя цеглястої корови. — Лúська (Вол.) теля червоне або чорне, на чолї біле; також така корова. — Бóкше (Підг.) Бóце (Пер.) Бочýля корова білобока. — Крýгля (Тх.) корова в круглими рогами. — Козúиця (Тх.) корова з рогами в зад загненими. — Полова-úста корова або Половáя (Вол.) половá. — Цвітýля (Вол.) червона або чорна, з дрібними білими плямами. — Багрúна (Вол.) червонобрунатна. — Ґéба (Сл.) назва корови. — Шутýля (Бистр.) корова шута т. є. без рогів (також вівця).

Озúмок (Стрв.) теля зимоване; зимовий бичок. — Телéк (Стрв.) Kalb. deminut. телечóк.

Ovis aries.

(Назви овець по масти, стати і другим примітам).

Корнýта (Ж.) рогата вівця. — Бýчка (Ж.) вівця чорна з білим лицем. — Сивуля (Ж) вівця сива, сивера. — Лá- систа (Ж.) чорна, сподом з білими пругами. — Носута (Ж.) вівця чорна з білим носом. — Чопáтка (Ж.) вівця, що має

ріжки мов чопики короткі, зібгані. — Білоголóва (Ж.) чорна або бура з білою головою. — Вакїша (Ж.) біла, коло віч (очей) чорна. — Білоххвоста (Ж) з білим хвостом. — Чýла (Ж.) вівця, що має малі уха. — Грúвка (Ж.) вівця чорна або бура, попід шию біла. — Чýбка. Білочýба (Єв.) вівця чорна з білим чубом. — Гáлка (Єв.) вівця цїла чорна. — Глубéше (Єв. імовірно місто: голубéша) вівця сивава, дрібку сороката. — Мурéша або Мурешúста (Л.) вівця чорна з цяцками білими коло очий. — Ваклéша або Ваклешúста (Л.) dito. — Чіпчарь (Л.) баран ва рогами білий. — Сивéра (Л. Либ.) сива вівця. — Кáвка (Вол.) вівця чорна. — Пацьóря (Вол.) вівця чорна, коло шиї біла. — Босоніжка (Вол.) вівця „босонога“ то єсть з ногами білими. — Лúся (Вол.) на писку біла. — Чýля (Вол. Хит.) вівця в малими ухами. — Потóчинка (Хот.) вівця, що іде у кривулї. — Чіпчáря або Чіпчарúста (Сл.) вівця чорна або сива, коло голови біла; такий баран: Чіпчáр або Чіпчарúстий. — Сивýля (Сл.) сива вівця. — Свічканúста (Пл.) вівця або коза чорна або сива, докола очий біла або жовта — Чіпчáря на чолї біла. — Миронóса (Пл.) чорна, на носї біла. — Боцúста (Орв.) вівця чорна, з білими боками. — Веклешúста Орв.) вівця чорна, коло голови біла. — Рогáчка (Бар.) вівця рогата. — Пацьорúста (Орв.) mit weißem Halsbande, вівця пацьориста. — Мурда (Лем.) уця мурдаяста ein um die Augen schwarzes Schaf. — Локайка (Лем. окайка) увця коло очей дакус чорна; увця локаїста (Лем.) — Рогачка (Лем. деінде: Корнута) увця рогата. — Окайка або Мазуріста увця (УР.*) вівця біла, коло очий чорна. — Косóра. Косорúста (Л.) вівця рогата. — Білюха (Вол.) біла вівця.

Capra hircus.

(Назви кіз по масти і пр.).

Бáрдзя (Ж.) Бáрдза (Євір.) коза чорна, під горлом біла. — Брúдзя (Ж. Євір.) коза чорна, коло очий половá. — Бýча (Ж.) чорна коза з білим лицем. — Санкорóга. Санкоріжка (Ж.) коза в тонкими, закривленими рогами. — Цúганка (Ж.) коза чорна. — Голубáся (Ж.) коза голубо сіра. — Сивýля (Ж.) коза сива. — Кріслá (Ж.) коза з кріслатими рогами. — Білиця або Гýска (Ж.) коза зовсім біла. — Піструлúста (Ж.) коза, що має білі капанки по лицю. — Кедрýше (Євір.) коза червона, як кедрове дерево (кедруша від кидра, кедра Pinus

cembra). — Балу́шв (Євір.) коза коло писка писана. — Пі́шня (Євір.) коза писана. — Санко́ра (Євік.) коза санкорога т. є. з тонкими, закривленими рогами. — Бо́кша (Євір.) коза з білими боками. — Ле́беда (Євір.) коза біла. — Зазу́ле (Євір.) коза сива. — Черни́ця (Євір.) коза чорна. — Соко́ле (Вол.) коза, що має по собі гей квітє. — Ба́рдзя (Вол.) коза коло голови чорна і червона, далї сива, жовта або біла. — Біле́та (Вол.) біла коза. — Сиве́та (Вол.) коза сива. — Черне́та (Вол.) або Черни́ця коза чорна. — Качури́на (Вол.) коза біла, коло голови чорна. — Вату́ля (Л.) шута коза. Вату́ле (Орв.) коза, що не мала еще колзети. Вету́ли (УР.) — Шапка́ня (Тх.) коза чорна коло шиї і голови. — Барвя або Барзи́ста (Соп.) коза чорна в білими пасмами. — Пацьори́ста (Хит.) коза біла, коло шиї сива. — Зоряни́ста (Л.) коза чорна, на чолї біла. — Морози́ста (Л.) не до́бкує червона, з мішанов сива́вов се́рстев. — Перевя́зиста або Перевя́за (Тх.) з бїлов перевязков доко́ла че́рева. — Віне́та (Вол.) коза чорна або сива з білим вінце́м на голові.

Equus caballus.

(Назви коний по масти і пр.)

Кінь енвозелїсвий (Ж.) Eisenschimmel. — Тараку́ца (Ананевский уїзд) імя кобили круглобокої, широкої а короткої (від подобеньства до динї таракуцькиї). — Карогнї́дий кінь (Город.) чорно брунатний. — Ґи́рдан (Чортк.) імя гарного коня або оґира. Сїмра (Не.) Сїмера́стий кінь (Дун.) Grauschimmel. — Сїмера́ста кобила (Дун.). — Біла́ня. Біла́нька (Вол.) біла кобила.

Canis familiaris.

(Назви псів по масти і пр.).

Бала́н (Гл.) назва білого пса. — Гривко́ (Гл.) пес гривий. — Тарош (Лем.) пес тарчастий. — Сїрко́ (Город. УР.) сїрий пес. — Білко́ (Город. УР.) білий пес. — Бровко́ (Город.) білобровий. — Жук. Жучко́. Жучо́к (Город.) чорний пес. — Рябко (Город.) рябий пес. — Рудько (Город.) рудий пес. — Мурко́ (Город.) мурий пес. — Лиско́ (Город.) на чолї білий. — Баро́бс (Город.) звичайно кудлатий. — Ку́цик (Город.) пес з куцим хвостом. — Стрїлка (Город.) назва швидкого пса. — Ку́дла (Город.) пес кудлатий. — Ханко́ (Город.) імя хапливого пса. — Пре́йда (Город.) сука. — Ара́пка (Город.) чорна сучка, мала. — Чо́ря (УР.) чорний пес. — Ла́біш (УР.) чорний з білими ногами. — Тарко́ (Зак.) (УР.) сорокатий пес. — Му́цко (Св.) Spitz. — Бїлик (Опр.) пес білий.

Додаточок.

(Сказочки о звірятах, наслїдоване голосу птиць, жаб і пр.).

Горобцї (Passer domesticus) по горобиній ночи вилїтають на плоти та все жалують ся: „сїм-сїм сїм вістало ся!“.

Горобцї прилетїли на ячмінь та заїдаючи зерно шваркочуть: „чий, чий ячмінь? чий, чий? — їжмо! їжмо! то шевцїв! шевцїв!“ (Печ.).

Соловій (Lusciola philomela) співає: цїпом! цїпом! ца́па! па́па! по ногах! по нога́х! (Брод.).

Соловій співає: поки́нь са́нї, возьми́ віз! цїпом! цїпом! по нога́х! по нога́х (Брод.).

Соловій викликує: книйко́м! книйко́м! Свири́д! Свири́д! по нога́х! по нога́х! (Город.).

Снїгур (Pyrrhula rubricilla) співає на сніг: снї-снї-снї (Зак.).

Сїроги́ра (Oriolus galbula) співає: посїру ги́ру! (Пер.).

Ту́ртавка (Turtur auritus) пасе конї: ту-ту! (Зак.).

Ги́ндик (Meleagris gallopavo) куркотить: кур-кур-кур! (Зак.).

Перепели́ця (Coturnix communis) кличе: пять полїн! пять полїн! — а деркач: три-три! (к. Льв.).

Перепели́ця кличе: „підполю! підполю!“ (Зак.) — хоть куди! хоть-куди! (Яс.). — подь! поло́ть! подь поло́тьь (Сл.).

Перепели́ця кличе: „ще не поста́вив полу́кіпків!“ — а дерка́ч (Crex pratensis) викри́кує: „дер-дер! що уде́р, то менї, що не уде́р, то тобї! (Стл.).

Перепелиця позичила сїм чверток збіжа деркачеви і потім допоминала ся, щоб віддав. Перепелиця кличе: сїм чверто́к! а деркач каже: шесть! шесть! (Перем.).

Мали передновок. Стара́ перепелиця до молодо́ї мо́вить: підемо́ до деркача́ позичити петь ко́рцей пшени́цї. Деркач позичив. Прийшло́ до відда́вання. Молода́ стару́ пита́є се: ма́ма! петь ко́рцей! а він борозно́в біжи́т і повіда́є: шість! шість! І му́сїли відда́ти шість ко́рцей. (Перем.).

Залицє́в ся деркач до перепели́ці та каза́в, що ма́є бичкі́-теле́та. Він пішо́в їх гони́ти, щоби сї могли побра́ти. Она́ єго́ кли́че: „Стефа́не! Стефа́не! жень теле́та!“ а він ніби гонит по мла́ках все: „кпц-кпц!“ (Лук. н.).

Бараней́ць (Gallinago gallinula s. Scolopax gallinulla) каже до своі́ жінки: „спечи мені пирі́г!“ а она́ не хоче. А він: „я полечу́ до Бога, позичу собі батога́, бу́ду жінку бити, чем не пече́ пирога́!“ А она́ тогді: „Ой спечу́, спечу́!“ (Зак.).

Слóнька (Scolopax rusticola) кричить: хлюп-хлюп (Брод.).

Словька озива́є ся: кру-кру-ціп! кру-кру-ціп! фіть! (Зак.).

Дерка́ч (Crex pratensis) кричить: дер-дер деркач, то в крик, то в плач (к. Льв.).

Деркач в перепелиці за пастуха; она кличе: хóці-на! хóці-на! а він гонить: ге-ге!

Ку́лик (Totanus) кричить: кóло водиці! кóло водиці! (Др.)

Риболóвець (Sterna) фюркотить: фюр-фюр! (Зак.).

*

Жаби кричать:

Мики́та, Мики́та! кум кум!
Ти ра́да, аби́ бу́сьок здох?
Я ра́да! і я ра́да! і я ра́да!
Ра́дьмо ся всі! ра́да-ра́да-ра́да! (Зак.).

*

До зазульки (Coccinella septempunctata) приговорюють: „Зазу́лько золота́, покажи ми ворота́! чи до пе́кла, чи до не́ба, чи до ра́ю?“ (Стр.) — „Зазу́ленько-пта́шенько, скажи мені всю пра́вдоньку, в котру́ піду́ сторонóньку“. (Стр.). — Бабру́нь-бабруне́льцьо, розпусти мі кра́льця, ци в царину́, ци в толóку? (См.) — Зозу́льмару́нь, розпусти́ кри́льця на чотири бі́льця, полеть, полеть там, де я ся відда́м (Ва.).

Повірки і декотрі забобони.

Де́рево сóхне, як ся́де на не́го соловієва сусі́да (така птаха. — Зак.).

Полозе́я (Радом) так зове ся в казках цариця ужів.

Хто тримає ро́пуху (Bufo) в сервату̂, тому не відберуть у коров молока (Зак.).

Коли кормити безрогу з решета, то дістане решетину (Cysticercus cellulosae) (Зак.).

В одвітне місце належить всунути:

Lepus cuniculus L. (стор. 10.) ♀ Труска. молоді: Тру́сята.
Vespertilio (стор. 11.) Лі́топи́р (Риб.).
Alauda arvensis L. (стор. 12.) Набігастійка (См.).
Aquila (стор. 12.) Орло (Х.) — Зóрло (Х.).
Coturnix communis Bonn. (стор. 14.) Полотю́х (Сл.) — Підполóтька (Вол.).
Fringilla cannabina L. (стор. 15.) Колопе́нник (Опр.).
Fringilla carduelis L. (стор. 15.) Бода́чанк (Т.).
Passer domesticus L. (стор. 19.) Вóробь. Воробóк (УР.).
Turdus merula L. (стор. 22.) Коса́рь (Сл.).
Vanellus cristatus Meyer. (стор. 23.) Кувик. Слотова́ пта́ха (Кру.).
Bufo (стор. 24.) Пóганка (Ф.) — Підлі́жвиця (С. С.).
Rana (стор. 25.) Жéба (До.) — larva. Пóплик (См.).
Salamandra maculosa Laur. (стор. 25.) Мóлоч (Сл. genit. мóлоча. як у́лізе мóлоч (молоси́) то на слóту).
Cobitis taenia L. (стор. 26.) Щипу́ля (Сл.).
Eristalis tenax L. (стор. 30.) Водонóс (Волозов).
Phryganeae (larvae, Köcherfliegenlarven) (стор. 34.) Гирля́та (Вол.).
Anodonta (стор. 35.) Жа́бєча колиска (Городовичі).
Limax (стор. 36.) Слима́к (Довг.) plur. слима́кі.
Allium schoenoprasum L. (стор. 37.) Schnittlauch. Рі́занка (Довг.).
Lonicera xylosteum L. (стор. 48) Деревни́к (Опр.).
Nardus stricta L. (стор. 49.) Псьóха (Довге Підбужске).
Phalaris arundinacea L. Rohrglanzgras. Шовкóва трава́ (Вол.) одм. в городах: var. foliis variegatis v. picta. Bandgras. Пи́сана трава́ (к. Льв.).
Prunus. — — Hungerzwetsche (стор. 53.) Ба́бка (См.).
Vinca minor L. (стор. 61.) Бервінок (Тх. См. Вол.).
Viscum album L. (стор. 61.) Джу́мка (Х. росте на яли́ця).

до термінольоґії (стор. 61. і слід.).

Бавку́н (Л. я.) місце в ріці, де вода́ шибко (си́льно) бє.
Ба́грянка (Опр.) живи́ця смере́ки, що грязу́т.

Барлі́г медве́дя або Ґавра (Л.) ліґво медведя, Bärenlager.

Біла́вя (Вол.) полони́ва сніго́м вкри́та.

Бля́яти (Т. Л. Х.) blöcken. вівця́ бля́е, вівці́ бля́ют.

Бокши́стий (Риб.) з бока́ми ина́кше убарвле́ними. бокши́ста коро́ва.

Брені́ти (Вол.) як вже вбі́жя я́не пристига́ти, то брені́е (о ба́рві).

Бруні́ти (Риб.) summen. хрущ бруни́т.

Букі́вка (Вол.) бу́кова земля́, чорня́ва, лі́пша; на ні́й бук а на черте́жі збі́жя.

Бути́н (Х.) зруб. Holzschlag.

Вапняни́ця (Дов.) Kalkstein. Вапня́нка (Дов.) Kalkgrube.

Ви́бовт (Опр.) stark ausgespülte Stelle im Fluße.

Вібля́ча (Сл. collect. gen. neutr.) вібляки́.

Відволо́га (Вол.) Tauwetter, відольга, відлига. „не мо́кро, не су́хо“.

Від'ота́вка (Опр.) по скоше́ній або спасе́ній траві́ нова́ трава.

Відте́пень (Дов.) Tauwetter.

Вільхова́ня (Вол.) земля́ жо́вта, просипка́ста; лі́пша на ні́й трава́ для ко́ний, вільши́на.

Вітрениця (Сл. Опр.) Wirbelwind. вітрениця курбели́т.

Водени́стий (До.) wässerig.

Гіньба́ вовків (Тх.) Rudel; Paarung der Wölfe.

Глини́ско (До.) Глини́ще (Сл.) де гли́ну копа́ють, звідки гли́ну беру́т.

Голоби́ря (Х.) gen. neutr. земля́, що не ро́дит.

Голодня́нка (Тх.) у корови місце запале коло клубів.

Готу́рити (Ва.) girren. голубці́ готуре́т або гурче́т.

Гранче́стий (См.) eckig.

Гру́шка́ (До. plur. грушки́) conus. Zapfen. гру́шка сосни.

Губа́ль (Сл.) з оддутими губами чоловік. Губа́ни (Сл.) з одд. губ. жінка.

Гу́гнати (Вол.) girren. я́ли го́луби гу́гнати. го́луб гу́гне.

Гугноті́ти (Сл.) girren. гугноти́т голуб.

Гузи́чна ки́шка (Риб.) Mastdarm, intestinum rectum.

Гурти́ти (Опр. Х.) свиня́ гурти́т за ко́рназом.

Гуті́ти (Х.) girren. гути́т голубе́ц.

Де́мена (Дов.) пахо́вина в кро́ку.

Довгови́стий (Опр.) länglich.

Дри́я (Дов.) яма витолочена худобою, plur. дри́ї.

Ду́бкати (Л.) stampfen. вівця́ ду́бкае ногами.

Жавкани́стий (Опр.) glühend heiß. жавкани́сті або свічкани́сті ли́ця у вовка.

Жара́ве дерево (Х.) morsches Holz.

Жва́нка (Х.) або Ба́грянка (Х.) живи́ци загу́ола з смере́ки, пастухи́ жвут.

Желе́за (Вол.) Drüse. дві же́лези.

Жовті́льниця (Дов.) ochriger Gelbeisenstein.

Жоло́бина (Х.) яма, ровина; яма, де збирае ся дощева вода.

Забуті́ти (Х.) summen. забути́т бри́ндас der Maikäfer summt.

За́від (Х.) пішо́в у за́від = ґалопом; пішо́в у трьоп = трабом.

Затучи́ти ся (Опр.) gemästet werden; fett werden. затучили ся ку́рки.

Згірно (Опр.) steil, abschüssig.

Здрямa‌́тий (Х.) кособо́кий. schieläugig.

Здря́чий (Вол.) звово́кий, зизоватий.

Зо́мкля (Сл.) сте́па каменна́, що ся все засу́ват.

Камене́ц (Ва.) Schotter. на каменци́.

Ке́люх (Вол.) Dickdarm.

Кли́ва (Дов.) розсоха, розгі́ре. Kluft.

Клюконо́сий (Л.) mit großer, gekrümmter Nase.

Кошла́тий (Опр.) пелехатий, haarig.

Коща́вий (Л.) костистий.

Кря́га (Опр.) Wachsscheibe, Pflaster.

Крячáти (Сл.) ку́рка крячи́т. — Кря́кати (Головецко) krächzen. ворона кря́че.

Кугú‌кати (Ва.) куги́кае сова́, бу́дут сї дівки́ завивати; повúвкае сова́, то сї ді́вка заве́.

Куреві́льнице (См.) Sausewind, Wirbelwind. курбели́т куреві́льниця.

Ку́ркати (Ф.) quacken. ку́ркают або курче́т жа́би.

Кутня́нка (Х.) intestinum coecum.

Лела́ня (Сл.) або Лела́вка (Сл.) біла́ва земля́, не ро́дит.

Лелеті́ти (Тх.) Церкоті́ти (Тх.) ле́лїт лелети́т або церкови́т.

Ле́птавиця (Опр.) або флю́та (Опр.) сніг із дождже́м.

Леть (Опр.) у́леть. стрімка́ скала́.

Ли́ґавка (Риб.) Schlundkopf.

Лїва́с (Тх.) Лївца́н (Дов.) що лїво́в руко́в ро́бит, майкут.

Лі́тавиця (Сл.) Wirbelwind. лі́тавиця танцю́е.

Мáвкати (Вол.) miauen. кіт мáвкат.

Матлю́кати (Дов.) wedeln. пес матлю́кае хвостóм.

Мекотáти (Опр.) meckern. кóзи мекéчут.

Мертви́ця (Опр.) unter der Ackerkrume liegende Steinschichte. **Живéць** (Опр.) Ackerkrume.

Мишка (Сл. особливо на руці) Muskel, musculus psl. мышьць.

Млакови́тий (Опр.) morastig.

Мóкрява (Сл.) nasses Erdreich.

Морози́стий (Опр.) graulich untermischt. лис морози́стий = мішаної серсти.

Моровá (Вол.) im Morast eine im Winter nicht zufrierende Stelle.

Мýтище (Тх.) мусг.

Мя́кота (Л.) або ли́тка, Wade.

Нать або **Нати́на** (Л.) кóрчик у ріпи (ріпа тут Solanum tuberosum).

Натя́глий (Опр.) lang gedehnt. натя́глий пи́сок.

Неробýчка (Дов.) або **Мертви́ця** unter der Ackerkrume gelegene Steinschichte.

Норовá (Сл.) млака, трясавиця cf. **Моровá**.

Оби́льха (Опр.) Aas. спря́тати тотý оби́льху.

Окить (Л. Сл.) „як ся імат сніг до дéрева“.

Опалю́ша (Х. gen. neutr. collect.) **Опалю́ти** (Х. sing. опалюх) кимáча обпáлене.

Осмоли (До.) **Восмíле** (До.) пати́чье в ялиці cf. **Осмол** (Радом.) стор. 68.

Особли́вий (Тх.) besonderer. ялиця особли́ва, смерéка зась йнча (йнша).

Пали́ус (Опр.) дрібнéнькое ріща до підпáлу. мнóго прині́с пали́усу.

Паплю́х (Л. я. plur. паплюхá) Knospe.

Переви́ваний (Сл.) gebändert. переви́ване чéрево.

Передóлина (Риб.) Quertal.

Підполя́стий (Тх.) unten weiß; unten heller gefärbt. дріізд підполя́стий.

Підрáслі (Опр.) junge Triebe.

Пісковáня (Х. gen. fem.) **Пісковáтиця** (Дов.) Sandboden. пісчáста земля́.

Пля́цкати (Х.) **Пля́мкати** (Бр.) schmatzen, schmakitzen, naischen, knauen. свині пля́цкают. пля́мкают.

Пóвзало (Тх.) зсýнена горá.

Полá (Опр.) едноостайна скала, скала.

Половкáстий (Л.) fahl.

Пóпал (Опр.) rote Färbung der Wolken. хмáри попали́лись на мóроз абó на погóду.

Порохни́це (До.) си́пка землé чóрна, легкá; висихае гнет; до робóти легкá, на пожи́ток не конéчне.

Пóрскати (Вол.) fauchen. кіт пóрскат.

Пóчки (С.) Nieren.

Призóрпистий (Л.) kurzsichtig.

Присáдистий (Тх.) untersetzt. присáдистий чоловік.

Прозірни́стий (Вол.) durchsichtig. прозірни́сте скло.

Прóчорний (Вол. Тх.) schwärzlich. **Прóсиний** (Вол.) bläulich. **Прóчервоний** (Вол.) rötlich. **Прóжовтий** (Вол.) gelblich.

Пруткани́стий (Сл.) gestreift.

Псянковúта земля (Вол.) на котрій росте псянка (Nardus stricta).

Пулькáтий (Л.) ви́тріщений. пулькáті óчи cf. пулі́катий.

Рáйкати (Руда Крехівска) quacken. рáйкают жáби.

Рінúста земля́ (Дов.) mit Gerölle gemischte Erde.

Розболі́ти ся (Тх.) сніг розболів ся = став водяни́стий.

Роз'ікий (Сл.) зизоокий.

Ровкишлáтий (Вол.) buschig.

Рьóхкати (До.) quacken. рьóхкают жéби.

Салі́тря́нка (См.) Salpetererde. „мóкра земля“.

Сарчíти (Риб.) fauchen. кіт пóрскае абó сарчи́т.

Céлезі́нь (Сл gen. masc.) Milz, splen. céлезінь вели́кий. genit. селезі́ня́.

Сернáтий (Л.) серстю оброслий.

Сивáвистий (Вол.) graulich.

Сірéчка (До.) землé не чóрна, не біла; в ній пісковáтий кременéц (шутер).

Сіркáстий (Опр.) graulich.

Скреготáти (Вол.) schwätzen. сорóка скрегóче die Elster schwätzt.

Смерекíвка (Вол.) земля́ білáва, що мáє **óлуди** (плісня́вину); пусте се пóле, ни́зка на нім травá, дéколи рóсте смеречи́на.

Соймú (Тх. plurale tantum) де вóди стикáют ся. водá на соймáх. (Кор. им той сам, що в слові **сойм** psl. сънъмъ, concilium.)

Солóтвина (Опр.) мóкре місце не висихат; такé багнó солонáве.

Спаля́чка (Опр.) кимáча обпáлене.

Спіжáвка (Опр.) tibia.

Спудзя́ика (Вол.) рідка́ земля́, порхка́; у о́лоту застря́гне худо́ба по колі́на.

Спурдзя́нка (Опр.) земля́ не урожа́йна, рідка́, піскова́та.

Сте́па (Сл. К.) гора́ або́ шкала́ штрімка́.

Струмени́стий (Сл.) schlank.

Струя́ (Вол.) де вода́ рве глубо́ка.

Су́харь (Тх.) сухи́й бук. **Суши́ця** (Тх.) суха́ яли́ця або смере́ка.

Та́три (Довг. plur. tantum) шка́ли, верте́пи (шкала́ = скала).

Ти́ркавий (Вол.) elend, verkümmert. ти́ркаве теля́.

Товпу́га соли. де́сять товпу́г = десять топок.

Торкові́ти (Вол.) жовна́ торкови́т.

Тра́вище (Опр.) стара́ трава́ не ко́шена.

Тучни́й (Тх) fett. **тучни́й віл. товсти́й чоловік. масни́й борщ** (Тх.).

Тягітна́ жена́ Л. schwangere Frau. **Затяготі́ти.** Л. затяготі́ла з ним.

Упа́ль (Раб.) збіжа, що упа́ло; соло́ма вже зогни́ла.

Хамни́к (Тх.) Gestrüpp, Gesträuch пр. вільшни́к, лози́на.

Цвіт (Л.) menstruatio.

Чапи́ти (Тх.) чатувати. кіт чапи́т на ми́ши.

Че́мсаник (Опр.) обче́мсана смере́ка з гу́ча.

Чепрга́тий (Т.) або розсоха́тий (Т.) чепергате дерево.

Червони́ця (Т.) **Червоня́чка** (Сл.) **Черлени́ця** (Вол.) Rot-Eisenocher.

Шере́н (Дов.) або **Че́реш** (Дов. Сл.) dünner Eisgang. зашерени́ло на ріці́. зачереши́ла ся вода́.

Ше́реш (Стр.) тонка кора ледова. **Зашереши́ти** (Стр.) зашереши́ла ся ріка.

Шерешна́те дерево (Сл.). розложисте дерево.

Що́мбур (Раб.) Gipfel.

Ясне́ц (Сл.) лїд ясний. мно́го ясенцю́.

Похибки печатні.

	місто:	треба читати:
Cervus capreolus L. (стор. 9.)	Се́рнул	Серну́л (УР.)
Acer campestre L. (стор. 36.)	Біло́клепь	Біло́клонь (УР.)
Cannabis sativa L. (стор. 40)		

Сіменец (Лем.) = сіняу східній Галичині — **Сіменец** (Лем.) = сімя у східній Галичині.

Phragmites communis L. (стор. 51.) Ви́шай — **Ваша́й** (Дов.).

стор. 64. місто: Гу́рка або ке́сстка (РМ.) — **Гу́рка або ке́отк|а** (РМ. кістка) Steinkern.

стор. 78. місто Scolopax gallinulla — Scolopax gallinula.

This far —
to page 84 (inclusive)